

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ TUTANAK DERGİSİ

107 nci Birleşim

17 Haziran 1982 Perşembe

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	52		
II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ	52		
1. — Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölümlü Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince Kabul Olunan Metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 3/7; M. G. Konseyi : 3/198) (D. Meclisi S. Sayısı : 129) (M. G. Konseyi S. Sayısı : 418)	52:54	4. — 13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifinin Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/45; M. G. Konseyi : 2/96) (D. Meclisi S. Sayısı : 138; M. G. Konseyi S. Sayısı : 419)	66:68
2. — Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Düzenlenmesi İle İlgili Yetki Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/152; M. G. Konseyi : 1/377) (D. Meclisi S. Sayısı : 114; M. G. Konseyi S. Sayısı : 421)	54:61	5. — 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/13; M. G. Konseyi : 1/376) (D. Meclisi S. Sayısı : 113 ve 113'e 1 inci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 422)	68:73
3. — 28 . 6 . 1966 Tarihli ve 766 sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/186; M. G. Konseyi : 1/381) (D. Meclisi S. Sayısı : 135; M. G. Konseyi S. Sayısı : 420)	62:66	6. — Temeleğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/139; M. G. Konseyi : 1/368) (D. Meclisi S. Sayısı : 106; M. G. Konseyi S. Sayısı : 415)	73:93

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

10 Haziran 1982 Perşembe

Şahabettin Ovalı hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Adalet Komisyonu Raporu. (3/197) (S. Sayısı : 417) ve

Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında (1/375) (S. Sayısı : 416),

1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesine Bir Fıkra, 19 uncu Maddesinin 5 Numaralı Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine Dair. (1/370) (S. Sayısı : 414)

Kanun tasarıları ile;

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 31 inci Maddesine İki Geçici Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifine İlişkin Danışma

Meclisinin ret kararının benimsendiğine dair. (2/93) (S. Sayısı : 413),

İnşa Halindeki Taşınmaz Malların Satın Alınmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince kabul olunan metnin reddine dair. (1/374) (S. Sayısı : 412)

Bütçe - Plan Komisyonu raporları kabul edildi.

Gelecek toplantının yapılacağı gün ve saatin sonradan tespit edileceği belirtilerek, birleşime saat 15.15'te son verildi.

Necdet URUĞ

Orgeneral

Millî Güvenlik Konseyi

Genel Sekreteri

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Devlet Başkanı, Genelkurmay ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA (Hv. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Sedat CELASUN (J. Gn. K. ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Millî Güvenlik Konseyinin 107 nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimize göre, kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine başlıyoruz.

II. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — *Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince Kabul Olunan Metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 3/7; M. G. Konseyi : 3/198) (D. Meclisi S. Sayısı : 129) (M. G. Konseyi S. Sayısı : 418) (1)*

BAŞKAN — Gündemin birinci sırasında, Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getiril-

mesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince Kabul Olunan Metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor 418 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Adalet Komisyonu Başkanı ve Bakanlık temsilcileri yerlerini almışlardır.

Ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Danışma Meclisince hazırlanıp kabul edilen kanun tasarısı, Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonumuzca da görüşülmüş ve aynen kabul edilmiştir.

(1) 418 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Kanun tasarısının tümü üzerindeki görüşmelere geçmeden evvel, Komisyon Başkanının 'bu konuda bize izahatta bulunmasını rica ediyoruz.

Buyurun,

DENİZ HÂKİM YÜZBAŞI M. TEVFIK OD-MAN (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, müsaadenizle olayı kısaca arz etmek istiyorum.

19.6.1976 günü Tokat'da, Ednan Kavaklı isimli şahıs, 1960 doğumlu Tuncay Abbas isimli kişi ile tanışmış, onu sinemaya götürmüş; ertesi günü de tekrar buluşmak üzere randevulaşmış ve pazar günü, anılan küçük çocukla buluşmuşlar; çocuğu, yörenin, ıssız ve tenha denilecek bir mevki olan Haçdağı mevkiine götürmüş; burada sohbet edip, sigara içtikten sonra, zorla, iki kez ırzına geçmiş ve daha sonra, çocuğun, olayı annesine ve kardeşlerine anlatacağını söylemesi üzerine, suç delillerini gizlemek ve ortadan kaldırmak amacıyla, yanında taşıdığı bıçakla birkaç kez vurmaya çalışmış; daha sonra, olaya, kan gütme davasıyla öldürülme şekli vermek maksadıyla başını cesetten ayırmış, kollarını kesmiş, derisini yüzmüş ve çalılıklara, bir kısmını da dereye atmış ve olay yerinden uzaklaşmış, firar etmiştir.

Polis, olaya elkoymuş ve çocuğun öldürülmeden önce ırzına tecavüz edildiğini belirledikten sonra, yörede homoseksüel olarak tanınan kişileri sorguya çekmiş ve neticede, homoseksüelliği ile tanınan Ednan Kavaklı'nın sorgusu sonunda olayı aydınlatmıştır.

Tokat Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonunda, Ednan Kavaklı, önce Türk Ceza Kanununun 450 nci maddesinin 9 uncu fıkrası uyarınca idam cezasına çarptırılmış; ancak, duruşmadaki iyi hali nazarı itibara alınarak, 59 uncu madde uygulanmış, ömür boyu ağır hapis cezasına çevrilmiş; Yargıtaydaki inceleme sırasında, Yargıtay, 59 uncu maddenin uygulanmasının hak ve nasafet kurallarına aykırı olduğu gerekçesiyle kararı bozmuştur. Daha sonra yapılan yargılamasında, mahkeme ısrar etmiş, direnmiş; Ceza Genel Kuruluna gitmiş; burası da aynı gerekçelerle kararı yeniden bozmuş; mahkeme 'bu sefer karara uymuş ve Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 24.1.1978 tarih ve 1977/190 esas, 1977/148 sayılı kararıyla, hüküm kesinleşmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Bütün formaliteler tamamlanmış.

DENİZ HÂKİM YÜZBAŞI M. TEVFIK OD-MAN (Adalet Komisyonu Başkanı) — Evet. Tasarı

önünüze gelmeden önce Danışma Meclisinde görüşülmüş ve orada da kabul edilmiş.

Bundan önce, sanık vekili, kararın düzeltilmesi yolunda istemde bulunmuş; ancak bu istemi de yerinde görülmediğinden, başka da başvurulacak yol kalmadığından karar kesinleşmiş ve başkaca yapılacak bir işlem kalmamış ve önünüze gelmiştir Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Adalet Bakanlığımızın bir diyeceği var mı efendim?..

KEMALETTİN ALI KAŞIHOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Hayır efendim, bir diyeceğimiz yok.

Söz konusu Türk Ceza Kanununun 59 uncu maddesini müsaade ederseniz okuyayım: «Kanunî tahfif sebeplerinden ayrı olarak, mahkemce her zaman fail lehine cezayı hafifletecek, tahfif edici sebepler kabul edilirse, idam cezası yerine müebbet ağır hapis ve müebbet ağır hapis yerine de 30 sene ağır hapis cezası verilir.

Gerek Ceza Genel Kurulunun kararında, gerekse Birinci Ceza Dairesinin kararında, olayın ne denli vahşet duyguları içerisinde işlendiği ve ne denli affedilmez bir davranış olduğu bütün ayrıntılarıyla belirtilmiş ve mahkemenin, ilk anda 130 uncu maddenin uygulanmasında güttüğü gerekçelerin hiçbir zaman murtabit olmadığı noktasında görüş birliğine varmış, kararı oybirliği ile vermiştir; Yine, Ceza Genel Kurulu, mahkemenin, 59 uncu maddenin uygulanmasında ısrar kararının kesinlikle sözkonusu olmayacağı neticesine oybirliği ile varmıştır.

Tabii, Ceza Genel Kurulu kararına mahkeme uymak mecburiyetinde; uymuş.

15 sene ve daha yukarı cezalar resen incelemeye tabi olduğu ve başlangıçta da savcı temyiz ettiği için - savcı temyiz etmezse, sanık lehine, bu, müktesep hak teşkil edecekti tabii, aleyhte de bozma cereyan ediyor ve netice itibariyle hüküm kesinleşiyor.

Şimdi bu, kararın yerine getirilmesi konusunda, kanun aşamasında.

Arz ediyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Yargıtay 1 inci Ceza Dairesinin 24.1.1978 tarih ve 1977/3949 Esas 1978/148 Karar sayılı ilamı ile kesinleşen, Tokat Ağır Ceza Mahkemesinin 19.9.1977 tarih ve 1977/190, Esas 1977/148 Karar sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 450/9 maddesi gereğince ölüm cezasına mahkûm edilmiş bulunan, Tokat Merkez İlçe Sofyon Mahallesi Hane 103, Cilt 07/01, sayfa 054 de nüfusa kayıtlı Mehmet oğlu, Meliha'dan olma 25.9.1957 doğumlu Ednan Kavaklı hakkındaki ölüm cezası yerine getirilir.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — *Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/152; M. G. Konseyi : 1/377) (D. Meclisi S. Sayısı : 114; M. G. Konseyi S. Sayısı : 421) (1)*

BAŞKAN — Gündemimizin ikinci sırasına geçiyoruz.

İkinci sırada; Kamu Kurum ve Kuruluşlarının, Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Düzenlenmesi İle İlgili Yetki Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor 421 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır. İhtisas Komisyonu Başkanı Sayın Bakan ve ilgililer yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum:

Komisyon Başkanı arkadaşımızın bir açıklaması da olacak mı?..

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, yüksek malumları olduğu üzere, Anayasanın 64 üncü maddesi, hükümete, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisini tanımaktadır.

Çıkarılacak bu kanun kuvvetindeki kararnameden önce, bir çerçeve, bir yetki kanunu çıkarılması gerekmektedir. Bu yetki kanununda ise, çıkarılacak kanun kuvvetinde kararnamenin amacının, kapsamının, süresinin ve ilkelerinin belirtilmesi zarurîdir.

Hükümet, özellikle bakanlıklara bağlı genel müdürlükleri bakanlıklarla ilgili genel müdürlükleri, İktisadî Devlet Teşekküllerini ve teşebbüslerini kapsayacak nitelikte bir yetki isteğiyle yüksek huzurunuza gelmiş bulunmaktadır.

Anılan kanun tasarısı, Danışma Meclisi ilgili komisyonlarından geçerek Genel Kurula intikal etmiş ve Genel Kurul tarafından da prensip olarak benimsenmiş; ancak bazı istisnaî hükümlerle getirilmiştir.

Hükümet, tasarıda, «İstisnasız yetki» istemiş olmasına rağmen, Danışma Meclisi bazı istisnalar getirmiş, özellikle Devlet Başkanlığı Dairesi, Yasama Organı İdarî kuruluşları, Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, üniversiteler, yargı organları hariç, diğerleri için yetki verilsin, tarzında düşülmüştür.

Komisyonumuz, konuyu bütün maddeleriyle incelemiş; kanunun, Hükümetin isteği biçimde benimsenmesi ilke olarak kabul edilmiş; sade ve sade, Hükümetin istemiş olduğu, Danışma Meclisince ilave edilmiş bulunan Tarım Satış Kooperatifleri ve Tarım Kredi Kooperatifleri maddeleri ithal edilmiş, bunun dışındaki istisnalar metinden çıkarılmıştır.

Çerçeve kanunda, yürürlük tarihi 26 Şubat 1982 olarak gösterilmiştir.

Anayasanın 64 üncü maddesinde, Kanun kuvvetinde çıkarılan kararnamenin geleceğe matuf olabileceği, geçmişi kapsamına alamayacağı varsayımından hareket edilerek, kanunun yürürlük tarihi, özellikle yayımı tarihi kabul edilmiş olması sebebiyle, kanun kuvvetinde kararname çıkarma yetkisinin ilke olarak

(1) 421 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa ektir.

plan tarihinden, yani 26 Şubat 1982'den itibaren geçerli olması ilkesi benimsenmiş ve metin yüksek huzurunuz kadar gelmiş bulunmaktadır.

Maddelere geçildiğinde daha teknik bilgi verilecektir.

Takdir ve tensiplerinize sunuyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?..

Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

Kamu Kurumu ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülebilmesi için kamu kurum ve kuruluşları, Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile bunların birliklerinin kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin konularda aşağıda belirtilen çerçeve dahilinde Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Demin arz etmiştim; biz sadece, Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatiflerini ithal, ettik. Danışma Meclisi metninde sadece «Tarım Satış Kooperatifleri» ibaresi vardır. Halbuki, Tarım Satış Kooperatifleriyle, Tarım Kredi Kooperatifleri bir bütündür. Birini alıp, diğerini almamaya imkân yok. İlgili bakan olan Ticaret Bakanı ile de istişare ettik ve bu tarzda huzuruza getirdik.

Arz ederim.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Yetki Kanununa göre çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler :

a) Kamu hizmetlerinin Bakanlıklar arasında bölünüşüne, hangi anahizmet kuruluşlarının hangi ba-

kanlıklara bağlanacağına, yeni bakanlık, bağlı ya da ilgili kuruluş kurulmasına, mevcutların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, bakanlıkların taşrada ve yurt dışında teşkilat kurmasına; muhafazası, birleştirilmesi, yeniden düzenlenmesi veya kurulması öngörülen bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş biçimlerine, hukukî yapılarına, hangi anahizmet birimlerinden oluşacağına, birimler arasındaki hiyerarşik ilişkilere, tüm kuruluşlarda benzer hizmet yapan birimlerin görev, yetki ve yükümlülüklerine ait genel esasları,

b) Bu esaslara uygun olarak yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine ilişkin hükümleri.

c) Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile bunların birliklerinin Kuruluşu, organlarının teşkili, görev ve yetkileri ile işleyişi gibi hususların yeniden düzenlenmesine ilişkin hükümleri.

Kapsar,

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde bir açıklamanız olacak mı?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Çok kısa olarak ifade edeyim Sayın Başkanım.

Biraz önce arz etmiştim; Anayasanın 64 üncü maddesi gereğince, kanun kuvvetinde kararnamenin ilkelerinin de mutlaka çerçeve kanunda gösterilmesi gerekiyor. O itibarla, biz, bu kapsama girecek nitelikteki kuruluşları saydık; sadece burada Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatiflerini ithal ettik. Danışma Meclisinden gelen metinde, özellikle kamu kurumunu niteliğindeki meslekî kuruluşlar da ithal edilmiştir; bunu kapsam dışı bırakmış durumdayız.

BAŞKAN — Meslek kuruluşlarını...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Başkanım. Özellikle, Anayasadaki yerleri belirlendikten sonra, Hükümet bize, bu konularla ilgili bir yetki yasasıyla geleceğini söyledi; biz de prensip olarak benimsedik.

Arz ederim.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

İlkeler :

MADDE 3. — Bakanlar Kurulu, birinci madde ile verilen yetkiyi kullanırken, kamu hizmetlerinin

düzenli, etkili, verimli, ekonomik ve süratli bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak amacıyla aşağıdaki ilkeleri göz önünde bulundurur :

a) Kamu hizmetlerinden genel idare esaslarına göre yürütülmesi gerekenler; Başbakanlık, Bakanlıklar ve bunlara bağlı kuruluşlar eliyle yürütülür.

b) Bakanlıkların kuruluş ve teşkilatlanmasında; kamu hizmetlerinde iş bölümünün ve koordinasyonun sağlanması, bir hizmetin tek kuruluş veya birim tarafından yürütülmesi ve kaynak israfının önlenmesi esasına uyulur.

c) Bakanlıklar, Müsteşarlık ve Genel Müdürlükler bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye göre kurulur.

d) Kurum ve kuruluşların merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı, hizmetlerin özelliğinden kaynaklanan zorunlu farklılıklar saklı kalmak kaydı ile, hiyerarşik bağlılık, unvan ve rütbe standardizasyonu sağlanacak şekilde düzenlenir.

e) Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatının düzenlenmesinde mülki idare amirlerine gerekli yetkiler tanınır.

f) 27 Şubat 1982 tarihli, 8/4334 ve 8/4337 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları esas alınarak yapılan ve bu Kanun ile verilen yetkiye dayanılarak çıkarılacak kanun hükmünde kararname uyarınca yapılacak olan yeni düzenlemeler nedeniyle kadro unvanı ve derecesi değişen görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

Bu bent hükmü 29 Haziran 1981 tarihli ve 2485 sayılı Kanun kapsamına giren personele de uygulanır.

g) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş ve teşkilatlanmasında, yukarıdaki ilkelerle birlikte hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kârlılık esasları göz önünde bulundurulur.

h) Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile bunların Birliklerinin kuruluşu, organlarının teşkili, görev ve yetkileri ile işleyişleri gibi hususların yeniden düzenlenmesinde, hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık ve verimlilik esasları dikkate alınır.

ı) Bakanlar Kurulu, bu kanuna dayanarak çıkaracağı kanun hükmünde kararname yürürlük tarihini 26 Şubat 1982 olarak tespit etmeye yetkilidir.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, ilkelerle ilgili madde, tarafımızdan, Hükümet teklifine ve Danışma Meclisinden geçen metne sadık kalınarak düzenlenmiştir. Ancak, Hükümetten gelen metnin (c) fıkrasında, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılıklarının kanun kapsamı dışında tutulması ve özellikle onların, 4951 sayılı Yasaya göre, Başbakanın önerisi, Devlet Başkanının onayıyla teşekkül etmesi; bunun dışındaki bakanlıkların kuruluş ve görevlerinin yasa kapsamı içinde kalması öngörülmüştü.

Komisionumuz, Hükümetin bir bütün olduğunu, her bakanlığın mutlaka yasada yer alması lazım geldiğini düşünerek, bu, Başbakan Yardımcılığı ve Devlet Bakanlığı olsa dahi, buna mutlaka ihtiyaç bulunduğunu ilke olarak benimsemiştir.

Yine, aslında bir noksanlık var: İl İdaresi Kanununa göre, bazı vilayetlerin bulunduğu bölgelerdeki kamu hizmeti yapan bakanlık kuruluşlarına valiler karışmıyor.

Biz şöyle bir şey düşündük: Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatının düzenlenmesinde, tabii, mahallin mülki idare amirliğine gerekli yetkiler tanınır. Yani, bu bölgede bulunan valiler de bunun üzerinde..

BAŞKAN — Oraya «Mahallin» diye ilave etsek?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet, «Mahallin» olması daha rahatlık verir.

Mahallî mülki idare amirine de yetki tanınması yönünden bir prensip benimsemiş bulunuyoruz.

Biraz önce arz etmiştim; Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatiflerinde, ilkelerde aldık; ama yukarıdaki bende göre, bakanlıkların kuruluşundaki teşkilatlanma, yetki, görev ve sorumluluklar başkadır, ister istemez. Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri, onların yanında organların teşkili, görev, yetkilerinin işleyiş biçimlerinde bir başka şeyi daha aramaktadır. Ülke ekonomisine etkinliği.. Yani, bunlar bakanlıklardan ayrılıyor. Ülke ekonomisine etkinlik biçiminde teşkilatlandığı için, bunların yetki ve görevlerini düzenleyelim diye özel bir hüküm getiriyoruz.

Demim, bu arz ettiklerimin dışındakilerinin tamamı, Hükümetimizin getirmiş, olduğu metnin aynıdır.

Arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Bakan, buyursunlar.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, müsaade buyurulursa bu maddedeki (e) bendinden «Merkez» çıkaralım. Çünkü, merkezler tedehül eder. Merkezde bakanlık, bakan, müsteşar ve genel müdürlük var; mühim olan, taşradır. Zaten sizin de işaret ettiğiniz nokta..

BAŞKAN — Tabii, taşradır. Merkezde zaten bakanlık var; buradaki vali karışamaz.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Müsaade buyurulursa, maddeyi şöyle yapalım: «Kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatının düzenlenmesinde, bu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatının düzenlenmesinde, bu kurum ve kuruluşların buldukları yer mülki idare amirlerine gerekli yetkiler tanınır.»

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Mahallî» demeye gerek var mı?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — «Buldukları yer» dedik. Sayın Başkanımız «Mahallî» yi arzu ettiler.

Tekrar okuyorum efendim: «Kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatının düzenlenmesinde, bu kurum ve kuruluşların buldukları yer mülki idare amirlerine gerekli yetkiler tanınır.»

BAŞKAN — Evet, daha iyi olur.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet efendim, daha rahatlatıldı.

BAŞKAN — Bu şekliyle (e) fıkrasını yeniden okutuyorum:

«e) Kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatının düzenlenmesinde, bu kurum ve kuruluşların buldukları yer mülki idare amirlerine gerekli yetkiler tanınır.»

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, tabii, birden ziyade vilayeti de kapsayabilir. Artık onu, öteki kanunda düzeltelim. Burada hepsini saymaya kalkarsak ayrıntı olur; hâkim olamayız.

BAŞKAN — Tabii, esas kanun hükmünde karar-nameler çıkarken düzenlenir.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Birden ziyade vilayeti kapsıyorsa, ilgililer arasındaki ilişkilerin ne olacağını orada açıklığa kavuşturabiliriz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Yetkilerin nasıl verileceğine dair yönetmelik ne olacak?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Şöyle olacak efendim: İlk önce bu çıktıktan sonra - dün

de arz ettiğim gibi - birisi, kamu kurum ve kuruluşlarını; diğeri ise (Kamu İktisadi Teşebbüslerini kapsayan, iki temel yasa çıkaracağız; iki temel yasada ana ilkeleri getireceğiz. Orada, tabii, bunu düzenlememiz gerekiyor. Ondan sonra da, artık, her bakanlık için ayrı ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin de özelliklerine göre kimisini birden ziyadeyi bir kanunda toplayarak, kimisine ayrı ayrı kanunlar getirerek düzenleyeceğiz.

Bir arzum daha olacaktı Sayın Başkanım. Bu, (i) bendi oluyor (h) bendinden sonra; onu bent yapmayalım, fıkra gibi yapalım. İlkelerin sonunda, o şekil tam ilke olmuyor. Eğer o «i» yi kaldırırsak ve Komisyon da katılıyorsa kanun tekniği bakımından belki daha iyi olacak efendim.

BAŞKAN — İlke değildir. o.

Diyeceğiniz bir şey var mı?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Hayır, bir diyeceğimiz yok.

BAŞKAN — Artık, o, bir fıkra olacak. Yani «h» nin bir fıkrası değil de, maddenin bir fıkrası.

Şimdi ben (g) fıkrasında bir şey soracağım.

«Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş ve teşkilatlanmasında, yukarıdaki ilkelerle birlikte hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kârlılık esasları gözönünde bulundurulur» dedik,

Şimdi, bu «Kârlılık» kelimesini kanuna koyduk mu, bütün Kamu İktisadi Teşekkülleri bu kanuna dayanarak her şeye zam istemeye gidecektir: «Ben kâr etmiyorum. Bir kanun çıkardınız; kâra geçmem lazım; şu kadar zam yapacağım» der.

«Verimlilik esasları göz önünde bulundurulur.»

Doğrudur o; kârlı olması lüzumludur; ama bazı kuruluşlar var ki, Denizyolları, Hava Yolları...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, İktisadi Devlet Teşekküllerinin Anayasası niteliğinde bulunan 440 sayılı Yasada var olduğu için bu kelimeler, aynen kullandık.

BAŞKAN — Ama o zaman, Hükümet kanuna aykırı hareket ediyor demektir.

Kendi kendimizi niye bağlıyoruz?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, tabii, her birini tek tek alırsak, çok haklısınız ısrar ettiğiniz endişede. Yalnız, şöyle alalım: «Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş ve teşkilatlanmasında, yukarıdaki ilkelerle birlikte hizmetin ge-

rekliliği, ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kâr...»

Yani, hizmetin gerekliliği ve ülke ekonomisine yararlılığını göz önünde tuttuğumuz zaman, belki de fiyatın artmaması gerekecek..

BAŞKAN — Sanki, kârlılık da muhakkak göz önünde bulundurulacakmış gibi bir mana çıkıyor.

Değil, öyleyse. Evvela «Gereklilik», ondan sonra «Ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik», en sonra da «Kâr». Öyle yorumlarsak mesele yok.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Öyle yorumlamamız lazım.

Yani şöyle düşünün efendim; Devlet Demiryolları... Yönetim, ona yapacağı zammın ülke ekonomisine başka zararlar getirebileceğini düşünerek, gerektiğinde onun zararını kabul edebilir; Mesela Sümerbank fabrikasında belki bazı kumaşlarda mesela, kârlılığı göz önünde tutar da, patiska vesaire gibi diğer şeylerde fiyatın, belki de zarara çalışmasını öngörebilir.

BAŞKAN — Çünkü, bunda kârlılık yapayım derken, ülke ekonomisine zarar verebilir.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Onu o şekilde yorumlayarak getirmiş bulunuyoruz.

BAŞKAN — Tamam, o zaman mesele yok.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İktisat Komisyonu Başkanı) — Zaten iktisadî Devlet Teşekküllerinde kârlılık en son gelen müessesedir. Asıl olan; ülke ekonomisine yararlılığı, verimliliği ve etkinliğidir. «Kârlılık» en son düşünülecek bir konudur Devlet için.

440 sayılı Yasada da bu ibareler kullanılmış, gerekçesinde de, bu ifade ettiğim biçimde kaleme alınmış olduğu için bir mahzur bulmadık.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — «Etkinlik» kelimesi.

BAŞKAN — Buyurun.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, (c) bendinde bir ufak değişiklikle belki daha iyi mana çıkar diye arz ediyorum, bir konum daha var yine aynı maddede.

«Bakanlıklar, müsteşarlık ve genel müdürlükler, Bakanlar Kuruluna bu kanunla verilen yetkiye göre kurulur» dersek çok daha iyi anlaşılıyor. Aksi halde, «Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye göre kurulur» deyince, sanki başka bir yetki de verilecekmış manası da çıkabilir gibi.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Daha iyi olacak gibi geldi bana efendim. Komisyon da herhalde aynı yönde düşünebilir.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Bakanlar Kuruluna bu kanunla verilen yetkiye göre kurulur» yani «Bakanlar Kurulu»ndan sonra «Bu kanunla» kelimeleri konmalı.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — «Bakanlar Kurulu bu kanundaki yetkilerle sınırlı olarak kullanır» anlamı daha açıkça ortaya çıkmış oluyor.

BAŞKAN — Tabii, orada virgül olacak o zaman. «Genel müdürlükler, Bakanlar Kuruluna bu kanunla verilen yetkiye göre kurulur.»

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Evet.

BAŞKAN — O (c) fıkrasını tekrar, yeni şekliyle okutuyorum:

«c) Bakanlıklar, Müsteşarlık ve Genel Müdürlükler, Bakanlar Kuruluna bu Kanunla verilen yetkiye göre kurulur.»

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — İkinci konu, efendim; acaba, Bakanlar Kuruluna verilen yetkiyle yeni bakanlıklar kurulmalı mıdır? Büyük bir teşkilat kuruluyor; bütçe kanunları çıktı... Bu gerçi 18 aylık kısa bir süreyi kapsıyor ama, yeni bir bakanlık, acaba Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmalı mıdır, kurulmamalı mıdır?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — He men arz edeyim efendim, bunun amacı şu : Bundan sonra her müessese kanunla kurulsun; şimdiye kadar yapıldığı gibi, kanunu olmadan kurulamasın.

Bu yetkiye dayanarak, bir kere, artık mevcut dahi olsa, eski bakanlıkları da hep yeniden yerine oturtaçacağız; oturttuktan sonra, artık kanunsuz kurulamayacak. Onu sağladık. Yani, yeniyi kurup kurmamak, mevcutları muhafaza veya bir kısmının kaldırılması etüt sırasında belli olacaktır. Biz, tabii herhalde bir kanun hükmünde kararnameyle, esas çatısını bu raya getireceğiz.

Burada edindiğim görüşlere göre, belki bizim de teklifimiz olacak; ama hazırlık yapmadığımız için bir bilgim yok, daha belli değil. Belki bazısı birleştirilecek, bazısı kalkacak; belki, kalkanların yerine bir tane kurulması öngörülebilir. Bu konuda hiçbir hazırlığımız yok; ama amacımız şuydu: Kanunsuz kurulamasın.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, ben zabıtlara geçsin diye bunu arz ettim.

BAŞKAN — Muhakkak bir kanunla kurulacak; ama burada, sanki bakanlıkların, müsteşarlık, genel

müdürlüklerin kurulmasında Bakanlar Kuruluna yetkiyi veriyormuşuz gibi bir hava geliyor. Deniz Kuvvetleri Komutanımız onu ifade etti.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, bu, Bakanlar Kuruluna verilen, Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin bir gereği oluyor.

Tabii, hazırlık yapılacak, demin arz ettiğim gibi, bütün bakanlıklarla ilgili bir temel yasa getireceğiz. Kanun hükmünde kararnameyi, o temel yasada Yasama Organına sunmadan önce, size, buraya getireceğiz, arz edeceğiz. Orada bir yapıya ulaşır.

BAŞKAN — Yani kasıt şu: Kanunla kurulacak. Şimdi, bundan sonra, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verildiği için, bu yetkiye dayanılarak, kararnameyle kurulacaktır. Bunu kastediyorsunuz.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Tabii. Bir nevi artık zaten o kanun hükmünde kararnameyi sunduğumuz andan itibaren...

BAŞKAN — Kanun olacak o.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Artık, meclislerde görüşülmesi sonra gelecek.

BAŞKAN — Çünkü o kararname de zaten Meclisten geçecek, kanun olacak o.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, tabii, biz, Bakanlar Kuruluna 1,5 yıl içinde, mevcut bakanlıkları birleştirmek, ayırmak, kaldırmak veya yeni bakanlık ihdas etmek yetkisini veriyoruz. Bu 1,5 yıl içerisinde, Bakanlar Kurulu, bakanlıkları düzenleyecek, daha sonra Devlet Başkanına arz edecek; onaydan sonra, artık, kanun niteliğinde olacak.

BAŞKAN — Ama ayrıca normal meclislerden geçecek.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Kurucu Meclisten geçecek. Ondan sonra herhanbi bir bakanlık kurmak söz konusu değil. O, yasadır artık.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Efendim, Kurucu Meclisten geçmeden, belki bunlar daha sonraki döneme de kalacak; yani bir hayli kanun olacak bunlar. Belki KİT'lerin esaslarını kanunlaştırmaya gerek hissedersiniz; onları öncelikle, ivedilikle ele almak bitirmek lazım. Bir kere, gerek KİT'ler, gerek bakanlıklar ve kamu kuruluşları için temel yapıyı getireceğiz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Geçici bir maddeyle bunu açıklasak olmuyor mu?

BAŞKAN — Hayır; işte bu kanunla verildiği için..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Zabıtlara geçsin diye belirttim.

BAŞKAN — Zaten bunun hükmü 1,5 senedir. 1,5 sene sonra zaten bunun hükmü yok.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Bakanlar Kurulu 1,5 yıl içinde bakanlık teşkiline, bakanlıkları ayırmaya, birleştirmeye, kaldırmaya yetki istiyor. Bu yetkiye göre de bir bakanlıklar düzenlemesi yapacak. O artık yasal; bunun dışında bir düzenleme sözkonusu değil.

BAŞKAN — Artık ondan sonra yok.

3 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim?..

Buyurun.

FAHRİ UZUNEFİ (İhtisas Komisyonu Üyesi - Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, (e) bölümünde bir endişem oldu. Tespit edebildiğim kadarıyla bent şu şekle dönmüştür: «Kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatının düzenlenmesinde, bu kurum ve kuruluşların buldukları yer mülki idare amirlerine gerekli yetki tanınır.

Bu cümlelerin bu yapısıyla uygulamada, «bu kurum ve kuruluşların buldukları yer» deyiminden, sanki, kurum ve kuruluşun merkez örgütünün bulunduğu yer anlaşılmuş gibi bir endişem oldu.

BAŞKAN — Yani vilayetin kendisi anlaşılmuş gibi.

FAHRİ UZUNEFİ (İhtisas Komisyonu Üyesi - Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — «Bunların» kelimesini kullanmak acaba daha uygun olur mu diye düşünüyorum, «bunların buldukları yer»; yani merkezin değil de, taşra teşkilatının bulunduğu yer.

BAŞKAN — «Bu kurum ve kuruluşların taşra teşkilatının düzenlenmesinde, bunların buldukları» mı diyeceğiz?

FAHRİ UZUNEFİ (İhtisas Komisyonu Üyesi - Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Evet efendim.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Yani «bu kurum ve kuruluşların» yerine, sadece «bunların» diyor arkadaşımız.

FAHRİ UZUNEFİ (İhtisas Komisyonu Üyesi - Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Çünkü cümlelerin başında da, kurum ve kuruluşların» dediğimiz için.

BAŞKAN — İki defa geçmesin.

FAHRİ UZUNEFİ (İhtisas Komisyonu Üyesi - Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Hem iki defa geçmesi, hem de merkez teşkilatının bulunduğu yer gibi anlaşılmaması için.

BAŞKAN — O neredeyse, sanki o kazadaysa, o kazanın mülkî amirine verilecekmîş manası taşır; onu mu kastediyorsunuz?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Bilakis, tersini kastediyor efendim. Yani, «Bu kurum ve kuruluşların buldukları yer dersek genel müdürlüklerin bulunduğu yer anlaşılır. Onun için, öyle diyeceğimize, zaten taşra teşkilatını kullandığımızı göre, zamir kullanalım, «bunların diyelim; daha isabetli olur» diyor ki, arkadaşımızın endişesi haklı, bana öyle geliyor.

Komisyon, bilmiyorum nasıl düşünüyor bu konuda?...

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz tekrar okuyayım : «Kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatının düzenlenmesinde, bunların buldukları yer mülkî idare amirlerine gerekli yetkiler tanınır.»

BAŞKAN — Burada ne gibi bir yanlış anlama olabilir?...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Aslında metinde bir yanlışlık yok, o anlama geliyor. Yani, kurum ve kuruluşların taşra teşkilatında, teşkilatının düzenlenmesinde, mülkî yer anlamı, taşra teşkilatının bulunduğu yer anlamı çıkıyor; ama açıklık istiyorlarsa...

BAŞKAN — Bu zapta da geçti zaten.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Geçti efendim.

Yani maksadımız şu : Taşra ve bölge teşkilatının bulunduğu yerdeki vali veya valileri kastediyoruz. YSE'nin, Karayollarının, DSİ'nin bölge teşkilatlarının bulunduğu yerdeki il yöneticilerine birtakım yetkiler...

BAŞKAN — «Amirlerine» dediğine göre, bunu artık tasrih edecekler.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Takdir edecekler efendim. Makama da verebilir, valiye de verebilir; gerektiğinde kaymakama da verilebilecek yerleri olabilir.

BAŞKAN — Hayır, o kuruluşların belki bazı üniteleri vardır; onu da, oradaki kaymakama verebilirler.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Onu artık burada sayamayacağız efendim.

BAŞKAN — Sayılmaz burada. Onu artık yönetmelikle falan düzenleyeceksiniz.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Bunu temel yasada getireceğiz efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Kaymakamlığa kadar inmesini ben uygun bulmuyorum. Vilayet tek kalmalıdır. Vali, kaymakamlarla konuşarak bunu organize eder; çünkü o alt teşkilatta birtakım uyumsuzluklar çıkabilir.

BAŞKAN — Şu olur. Mesela YSE köy yolu yapıyordur; yol, kazadan öbür tarafa gidiyor; o kazaya bırakır, «şuna sen bak» der.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Tamam işte efendim. O zaman her kaza kendisine ait birtakım işleri, kendisi yaptırma yoluna gider; halbuki, vilayet sorumlu olduğu için...

BAŞKAN — Hayır, hayır onu demek istemiyorum.

Şimdi, mesela A kazası ile B köyü arasında bir yol yapılacak; Vilayet «uzak» der, oraya memur eder bunu; yapılacak; ama, «Bunun kontrolünü sen yap» der.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — O başka, o emir verir, yetki verir ona bir şey demiyorum; fakat direkt olarak onun yapımına girerse...

BAŞKAN — Zaten yok, kazalarda öyle bir inşaat yok.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Efendim, ne olur, ne olmaz. Temel yasayı hazırlarken, biz buna, Sayın Kara Kuvvetleri Komutanlığımızın işaret ettikleri gibi «buldukları yer valileri» diyelim. Çünkü kaymakam...

BAŞKAN — Bizim kastımız vali midir?...

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Validir efendim.

BAŞKAN — O halde diyelim onu o zaman : «Bulduğu yer valilerine...»

«Mülkî idare amirlerine» deyip de...

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Efendim, İl Idaresi Kanununda, tabii, tanıyoruz, kaymakamın birtakım yetkileri var ;olacak; ama şimdi bölge müdürlüğü ile olan ilişkiyi artık vali ile dolduracağım. Çok komplikasyon çıkar, valinin bile sıkıntısı olur, kaymakamlar arasında bile mesele çıkar ileride.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Kaymakamlara ben razı değilim şahsen.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — O zaman, «bunların buldukları yer» yerine, «bunların buldukları vilayetlerin valilerine» demek lazım.

BAŞKAN — Tabii.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Müsteşar Vekili esasen, «bulunduğu yeri, deyimini de çıkaralım» der. «O zaman valilerimiz hükme açık» diyor.

VAHİT DURUTEPE (İçişleri Bakanlığı Temsilcisi) — «Valiler», dersek efendim, bütün mesele hallediliyor.

BAŞKAN — O zaman, öyle dedikten sonra mesele yok.

Evet; (e) fıkrasını bir daha okuyunuz.

«e) Kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatının düzenlenmesinde valilere gerekli yetkiler tanınır.»

BAŞKAN — Tamam.

3 üncü madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, İçişleri Bakanlığının vermiş olduğu brifingde, valiler, «bu yetki tanınsın» demişti. Bununla sanki oradan vazgeçildi de, buraya bu metin...

VAHİT DURUTEPE (İçişleri Bakanlığı Temsilcisi) — O ayrıca gelecek; esas orada düzenleyeceğiz efendim.

BAŞKAN — O ayrı, o kanunla bunun alakası yok. Bunu özellikle koyuyoruz, bununla valilere yetki veriyoruz biz. O ayrı bir kanun, bu ayrı bir kanun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Farklı görüşümüz yok efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Ayrı bir kanun çıkacak; burada da ona yetki veriyoruz.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Bu, bakanlıkların taşra teşkilatının bulunduğu mahaldeki valiler ve onların ilişkilerini düzenleyecek efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Aslında onunla ilgili.

BAŞKAN — İlgili de, bu çıkıyorken onu da buraya koyalım dedik.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Tamam. Yani iki taraftan sizi tasdik edecek. Bir mahzuru yok, burada da almış oluyor, orada da alıyor.

BAŞKAN — Evet.

3 üncü maddeyi yaptığımız değişikliklerle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

Yetki Süresi :

MADDE 4. — Bakanlar Kuruluna birinci madde ile verilen yetki, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 18 ay için geçerlidir.

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 5 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 6 ncı madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oyluyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

DEVLET BAŞKANI İLHAN ÖZTRAK — Sayın Başkanım, acaba bizlerle ilgili ufacak bir öneride bulunabilir miyim?...

Gündemde 5 inci madde ile, 3 üncü maddenin yerini değiştirebilir miyiz?...

Maliye Temsilcisi arkadaşım da burada.

BAŞKAN — Yine aynı heyet mi?...

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Evet efendim. Arkadaşımız kabul edecekler; ben de, emrederseniz kalayım. Öne alırsak efendim, bundan sonrakilerde biz müsaade isteriz; yani sonra tekrar gözden geçiririz.

BAŞKAN — Efendim, Sayın Bakanımız gündemdeki sıralarda değişiklik yapılmasını, 5 inci sıranın 3 üncü sıraya alınmasını önerdiler.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — 28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni

ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/186; M. G. Konseyi : 1/381) (D. Meclisi S. Sayısı : 135; M. G. Konseyi S. Sayısı : 420) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin üçüncü sırasına aldığımız tasarı 28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor 420 sıra sayısıyla basılıp dağıtılmıştır.

Adalet Komisyonu Başkanı ve Bakanlık temsilcileri yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyor ve varsa bir kısa izahatta bulunmak üzere, ilk sözlü Komisyon Sözcüsüne bırakıyorum.

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım;

Adliyedeki hâkimler iki bölüme ayrılıyorlar. Hâkimlerin bir kısmı, özellikle kazalarda, vilayetlerde, oturdukları salonlarda duruşmayı icra ederler; ikinci bölüm ise, tapulama hâkimleri ise, arazilerin buldukları yerlerde duruşmaları yaparlar, buralarda keşif yaparlar ve oralarda karar verirler.

Tabii, bulunduğu yerde duruşma yapanlar ile, özellikle bucak ve köylerde duruşma icra edenler arasında harcırah yönünden bir farklılık yapılsın diye, zamanında 766 sayılı Tapulama Kanununun 75 inci maddesine özel bir hüküm konmuş ve konurken de, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 inci maddesine göre, «Her sene, bunlara verilecek harcırahlar bütçe kanununun (H) cetvelinde gösterilir» denmiş ve şimdye kadar bu tatbikat yürürlükte kalmış.

Tatbikattan dolayı, şimdye kadar, bu tür hâkimler bucak ve köylerde duruşma yaparken 350 lira, zabıt kâtipleri 190 lira almışlar; fakat 492 sayılı Harçlar Kanunundaki vaki son değişiklik dolayısıyla hâkimlere bu iş için 1 inci derece devlet memuru maaşının, belediye hududu dışında olması şartıyla üçte ikisi belediye hududu içerisinde keşif yapması koşuluyla da yarısı verilmiş. Yani, adliyede bulunan bir hukuk hâkimi belediye hududu dışında bir keşfe gitmişse 750 lira, belediye hududu içerisinde bir keşifte bulunmuşsa 500 lira almış. Dolayısıyla, daha önceleri tapulama hâkimlerinin lehlerine tanınan bu

farklılık, son değişiklikle de aleyhlerine tecelli etmiştir.

Sırf bu mahzuru gidermek için 766 sayılı Tapulama Kanununun ilgili maddesinde bir değişiklik yaparak, bundan böyle, ister tapulama hâkimi, ister herhangi bir hukuk hâkimi olsun, keşfe gittiklerinde aynı paraları almaları amaçlanmıştır.

Ancak, tabii ki, tapulama hâkimleri bucak ve köylerde duruşmalarını icra ettikleri, bir günde 8 - 10, belki 15 davaya baktıkları için, beher dava başına 750 lira almasınlar diye de özel bir hüküm getirilmiş, «Tapulama hâkimleri bucak ve köylerde duruşma yaptıklarında bir iş için 750 lira alırlar, müteakip işler için herhangi bir para almazlar» diye bir düzenlemeye gidilmiştir.

Konu Hükümetten böyle gelmiş; Danışma Meclisi hiç değişikliğe tabii tutmamış. Komisyonumuz, Hükümetle beraber bu konuyu dikkate alarak hiçbir değişikliğe tabii tutmaksızın yüksek huzurunuzla karar getirmiş oluyor.

Takdir ve tensiplerinize arz ederim.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz isteyen var mı?

Buyurun Kâşifoğlu.

KEMALETİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Efendim, Sayın Komisyon Başkanının da ifade ettiği gibi, Tapulama Kanunu çıktığı zaman, tapulama hâkimleri ile beraber bu konuda çalışanlara daha ayrıcalıklı hükümler getirilmiş. Örneğin, o tarihlerde bir hâkim, belediye sınırları içerisinde her iş için 10 lira, belediye sınırları dışında 15 lira alırken; tapulama hâkimleri 1979'da 115 lira keşif ücreti alır duruma gelmiş. Bu, eski tarihlerde de böyle.

Aslında, keşif ücretleri, tariht gelişimi içerisinde de şöyle bir seyir takip etmiş : 1934'te her saat ve küsuru için 50 kuruş ve bir günde 200 kuruşu geçmemek kaydıyla keşif ücreti verilmiş. 1942'de bu, 300 kuruşa, 1951'de 500 kuruşa, çıkarılmış, 1952 yılında 5887 sayılı Harçlar Kanununun 34 üncü maddesinde yine 500 kuruş olarak belirlenmiş, 1964 yılında çıkarılan yeni bir Harçlar Kanunu ile de, biraz evvel arz ettiğim gibi, belediye sınırları içerisinde 10 lira, belediye sınırları dışında da 15 liraya yükseltilmiştir.

1978 ve 1979 yıllarında bazı milletvekilleri ve senatörlerin bu konuda bir tekliflerini görüyoruz. Bunlar, bu keşif ücretlerinin 30, 40, 50, 60 liraya çıkarılmasına yönelik tekliflerdir.

(1) 420 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Tarihî gelişimi içerisinde bu belirlemeyi yaparken, gördük ki, kanunun çıkış tarihinde o yıl için yurt içi geçici görev yolluğu, 6 ncı derece devlet memuru, eski deyimle 70 lira aslî maaşlı devlet memuruna verilen yurt içi geçici görev yolluğunun aynısı idi.

O zaman Bütçe - Plan Komisyonunda bir temsilci olarak bunu dile getirdik ve dedik ki; her an için kanun çıkartmak mümkün değil. Çeşitli ücretlere de değişik bir durum arz ediyor. Gerektiğinde bir ayakkabı boya parası bile olmuyor. O bakımdan, lütfedin, her yıl 6 ncı derece devlet memuruna bütçe kanununda yurt içi geçici görev yolluğu olarak ne kabul ediliyorsa, o esas alınsın. Bu teklif ittifakla benimsendi; fakat 6 ncı derece 1 inci sınıf hâkim, «Buna daha yaklaşımlı, daha başka bir çözüm getirir misiniz?» dediği zaman, biz de, 1 inci derece devlet memuru için her yıl bütçe kanununda tespit edilen yurt içi geçici görev yolluğunun yarısı olarak belirledik ve 2244 sayılı Kanunla 1979 yılında bu kabul edildi.

Sayın Komisyon Başkanının da ifade ettikleri gibi, bu sefer iş tersine döndü. Düne kadar, tapulama hâkimleri 350 lira keşif ücreti alırken, diğer hâkimler 10 veya 15 lira alırken; bu sefer örneğin bu yıl bütçe kanununun (H) cetvelinde 1 inci derece yurt içi geçici görev yolluğu 1 000 lira olarak tespit edildiği için, yarısı 500 lira; buna karşılık, tapulama hâkimleri ve diğer tapu ve kadastro işlerinde görevliler için tespit edilen ücret ise, 1 inci ve 2 ncı derecede 350, 3 üncü ve 4 üncü derecelerde 300, 5 inci ve 6 ncı derecelerde 260, 7 ncı ve 15 inci derece diğer memurlar için 230 lira olarak belirlendi.

Bir yerde herkes tapulama hâkimi oluyordu, şimdi hiç kimse tapulama hâkimi olmuyor. Halbuki önümüzde korkunç şekilde tapu davaları var. Bir misal vereyim : Basgil'de Karakaya Barajı nedeniyle 9 bin dava itirazlı olarak tapulama mahkemesine intikal etmiş durumda ve 1 yıl içerisinde bitmediği takdirde bu arazileri tamamen su kaplayacak.

BAŞKAN — Kâşifoğlu, biz bunun karşısında değiliz. Biz bunun karşındaymışız gibi izah etmeye kalktınız. Biz bunu daha evvel okuduk; biz taraftarız buna.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Bu nedenle bir birlik ve beraberlik sağlıyoruz.

Arz ederim.

Takdir Yüce Konseyindir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Maliye Bakanlığı Temsilcisi arkadaşımız bir hususu belirtmek istiyorlar.

BAŞKAN — Lehte mi, aleyhte mi?

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Ne lehte, ne aleyhte; açıklayıcı nitelikte.

BAŞKAN — Buyurun.

FAHRİ UZUNEFİ (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, konu, bir başka açıdan, yakın tarihte huzurunuzda kabul edilmiş bulunan Harçlar Kanunuyla da doğrudan ilgilidir.

Komisyon Başkanı ve Adalet Bakanlığı Temsilcisi tarafından da ifade edildiği gibi, tasarının gerekçesinde de belirtiliyor, bugüne kadar söz konusu personel (yani tapulama hâkimleri ve tapulama işlerinde çalışan diğer personel) Harcırah Kanununun 50 ncı maddesine dahil ve burada harcırah niteliğinde bir günlük tazminat almaktaydılar.

Sayın Kâşifoğlu'nun söyledikleri doğrudur. Geçmiş tarihte bunlar oldukça yüksek miktarlarda iken, giderek başka düzenlemelerin dikkate alınması yüzünden biraz aşağıda kalmışlardır.

Sözünü etmek istediğim diğer düzenlemeler de, personelin özlük haklarında aylık ve tazminat niteliğindeki ödemelerinde yapılan yeni düzenlemelerdir.

Esas olan, ilgili personele belli bir miktar, onları tatmin edecek ölçüde para verilmesi olduğu ve devlet memuru aylıkları da özellikle 1970 öncesinde oldukça statik olduğu için; kolay değiştirilemez nitelikte olduğu için, bu tür tazminatlarda bir ölçüde düzenleme imkânı aranmış ve uygulanmıştır.

1970'ten sonra başka bazı düzenleyici imkânların bulunması yüzünden, bu tür personelin harcırah gibi görünen tazminatları, daha değişik miktarlarda belirlenmeye başlanmıştır.

Konumuz bakımından, harcırah niteliğindeki ödemeleri biz iki anabölümde topluyoruz :

1. Esas görevi belli bir merkezde çalışmak olup, arızî olarak bir yerden ayrılmak zorunda olanlara verilen paralar ki, bunun tam karşılığı harcırahtır.

Bir de, esas görevi icabı belli bir yerde çalışmayı, görevi maksadıyla bulunduğu yerden ayrılmak durumunda olan kişiler vardır; bunlara da harcırah benzeri bir ödeme yapılır ki, bu harcırah değildir; miktarı, bütçe kanunlarıyla belirlenen günlük tazminattır.

Harcırah Kanunu içinde bu nitelikte başlıca iki ödeme vardır; birincisi, 6245 Sayılı Harcırah Kanu-

nunun 49 uncu maddesindeki seyyar görev tazminatı ikincisi de, aynı kanununun 50 nci maddesindeki arazi tazminatıdır.

BAŞKAN — Ebelere falan verdiğimiz tazminat..

FAHRİ UZUNEFİ (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — O, 49 uncu madde de Sayın Başkanım. 50 nci maddede de, arazide çalışmak durumunda olan mühendislere, topoğraflara, orman amenajman heyeti mensuplarına ve tapulama hâkimleriyle beraber çalışan kişilere günlük tazminat, bugüne kadar bütçe kanunlarında belirtilen miktarlar üzerinden ödenmiştir.

Önümüzdeki tasarı, tapulama hâkimleriyle beraber çalışan diğer adliye personelini, Adalet Bakanlığı personelini Harcırah Kanununa aktarmaktadır. Harcırah Kanununun 50 nci maddesinde geride Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün, tapulama işlerinde çalışan personeli kalmaktadır.

Bu alanda, öteden beri dikkat ettiğimiz bir başka husus daha vardır. Buradaki ödemeler, harcıraha nispetle daha devamlı niteliktedir. Yani, arazide çalışan mühendis ve benzerleri daha fazla arazide bulunmaktadır; mesela bir ayın yaklaşık 15 veya 20 günü veya bir yılın yaklaşık 150, 200 günü civarında arazide görev yaptıkları için bir devamlı ödeme «tam devamlı ödeme» diyor. benzer bir ödemedir, dolayısıyla miktarı yüksektir. Diğerleri ise, harcırah niteliğinde olanlar ise, çok arızî olmak durumundadır. Bu nedenle, miktarları buna göre ayarlanmaktadır.

Maliye Bakanlığı olarak bizim endişemiz, bu tür bir ödeme Harçlar Kanunu kapsamına alındığı takdirde, emsali diğer hâkim ve adalet personeli daha arızî olarak keşif vesaire için görevden ayrıldıkları için, bunların aldıkları yekûn, toplam, tapulama hâkimlerinin daha devamlı nitelikte olan görevleri dolayısıyla alacakları toplamdan çok çeşitli olacak veya tersine ifade etmek gerekirse, tapulama hâkimlerinin bu maddeye dayanarak alacakları yıllık miktar çok daha fazla olacağı için, hâkimlerimiz arasında da bir huzursuzluk doğması ihtimalidir.

Bir ikinci husus; bu ödemeler yapılırken, kaynağının neresi olacağıdır.

Bilindiği gibi, Harçlar Kanunuyla diğer mahkeme personeline ve hâkimlere verilen imkânlar, illerden alınmaktadır; devlet bütçesine direkt bir yük değildir. Oysa, getirilen madde, bu ödemelerin, öyle sanıyorum doğrudan devlet bütçesinden ödenmesini, ancak itiraz vaki olduğu takdirde ikinci keşifte ilgi-

llerden alınmasını öngörmektedir. Bu açıdan, bir parça yükü vardır.

Endişe ettiğimiz son görüş de, 49 ve 50 inci maddelerde yer alan personelin, benzer nitelikler ileri sürerek, kendilerinin de bu tür bir statüye kavuşturulması isteğini doğuracaktır. Bu nedenle, Harcırah Kanununun 49 ve 50 inci maddelerinin mevcut şekliyle çok sapacağı veya tümüyle hükümsüz kalacağı şeklindedir ki ilk arzulla birleştirmek istiyorum bunu personele yapılan ödemeler arasındaki dengesizlik daha bariz şekilde ortaya çıkacaktır.

Ancak, Adalet Bakanlığının isteğini de bütünüyle haksız görmek mümkün değil. Çünkü, tapulama hizmeti gerçekten önemli bir hizmet ve süratle getirilmesi gereken hizmet... Bu nedendir ki, Hükümet konuyu benimsemiş ve tasarı olarak sunmuştur.

Diğer mahzurlarını da arz etmeden geçemeyeceğim için bu konuşmayı yapmak zorunda kaldım.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Ben de zannettim ki, bunun aleyhinde bulunacaksınız. Şu soruyu soracaktım : Hükümet olarak getirdiniz; Hükümet Temsilcisi olarak bunun nasıl aleyhinde bulunuyorsunuz?

Bunun evveliyatını anlattınız. «Bazı mahzurları olmasına rağmen, biz bunu, bu haksızlığı gidermek için kabul ettik» demek istiyorsunuz; değil mi? Benim anladığım bu. Eskiden de varmış bu; eskiden de 350 alırken, bu daha az almış.

DEVLET BAKANI İLHAN ÖZTRAK — Ancak işin önemi göz önünde tutularak, Bakanlar Kurulu, Sayın Maliye Bakanımız da bunu kabul ettiler. Çünkü hizmetin süratli görülmesi lazım. Tapulama, diğer keşiflerden daha farklı, daha zahmetli. Onun için Bakanlar Kurulu kabul etti efendim.

Arkadaşımız, Maliye Bakanlığının duyduğu endişeleri bilgilerinize sunmak için konuştu.

BAŞKAN — Evet, dinlemiş olduk.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Müesseseler ayrı ayrı; birisi, 6245 sayılı Harçlar Kanununun, devlet memurlarıyla ilgili kısmı. Bunlar, belediye hududu içinde buldukları makamdan uzaklaşırlarsa hiç para almazlar. Hâkimler belediye hududu içinde dahi olsa, örneğin, vazifesi gereği, bu duruşma salonunun dışına çıksa parayı alırlar.

BAŞKAN — 10 liraydı vaktiyle; şimdi kaç liradır o?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Bir tarihte 2 liraydı, sonra 3 lira oldu, sonra 5 lira oldu,

sonra 7,5 lira oldu, en son 15 lira oldu; son getirilende de 1 000 lira olduğu için, çok cazip hale geldi. Şimdi, buyurulduğu gibi, 500 lira hudut dışı 750 lira oldu. Yalnız şöyle bir hüküm var altında : «Birden ziyade keşif yaparsanız aynı yerden bir dosya için para alırsınız, öbüründen alamazsınız» Tapulama hâkimlerinde aynı ilkeyi getirmiştir.

Tabii, Hükümet de konuyu böyle tezekkür etti. Maliye Bakanlığı endişe eder, der ki, «Biz, 1982 bütçesine muayyen para koyduk; siz bu parayı artırıyorsunuz; yetişmeyebilir.» Özel bir madde var; der ki, «Para biterse, taraflardan alınır bu para» veya Maliye Bakanlığı bunun altına imza koyarken, paranın bitmesi halinde ne gibi işlem yapacağını belirtir.

BAŞKAN — Ne kadar bir yük getiriyor?

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Rakam var efendim; arz ediyim.

Sayın Başkanım, tabii, ben değerli arkadaşımı burada görünce, muhtemel girişimlerini tahmin ederek size ayrıntılı bilgi vermek mecburiyetinde kaldım. Büyük bir talihsizlik var : Maliye Bakanlığının bir menfi yazısı var, bir de müspet yazısı var. Bunun üzerine, mesele Bakanlar Kurulunda müzakere ediliyor ve Bakanlar Kurulundaki müzakerede de mesele aydınlatıldığı zaman, izah edildiği zaman, Sayın Maliye Bakanımızın da imzası var; ama değerli arkadaşım...

BAŞKAN — Bütçeye yüklediği yük ne kadardır?

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bu bütçede 18 milyon vermişler. Bizim şu anda 99 yerde müstakil, 344 yerde de yetkili tapulama mahkememiz var. Bu zamana kadar biz 12 milyon küsur bin lira harcamışız. Mesela Kadirli'ye 40 bin yollamışız, Karahisar'a 20 bin yollamışız..

BAŞKAN — Yani 6 milyon mu kalmış?

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — 5 595 000 liramız var efendim.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Para var; ama herhalde yetmeyecek.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Bu yetmeyecek.

BAŞKAN — Yetmez, yani eski haliyle dahi 12 milyon gitmiş.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Tabii.

Sayın Başkanım şöyle bir konu var, başlısınlar; ama biz burada bütün ayrıntılarıyla meseleyi vurgulamak mecburiyetindeyiz. Davaların çokluğu, gereksiz itirazlardan ileri geliyor ve bunu vatandaş yaptığı gibi ... bir yerde de, tabii, kadrosuzluk nedeniyle - arkadaşlarım, orada hazine avukatı yok - mal müdürü hepsine itiraz ediyor; itiraz ettiği zaman, mahkemeye daha büyük oranda iş getiriyor.

Geçmişte, hâkim ister birlikte olsun, ister arazide olsun, bütün bu masraflar Devlet tarafından karşılanıyordu; ama şimdi, lüzumsuz itirazları, gereksiz, bilinçsiz itirazları önlemek için, itiraz ettiğiniz takdirde masrafı ödeyeceksiniz. Zaten ilk anda Hazine tarafından ödenen bu paralar, davadan haksız çıkan taraftan tahsil ediliyor efendim.

Bunu arz ediyorum.

BAŞKAN Evet. Tabii, itiraz ederse vatandaş ödeyecek zaten.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Tamamen.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, bütçenin yeterli ödeneği yoktur diye, bir hâkime şunu ödeyemeyiz, bunu ödeyemeyiz şeklinde düşünülmesin.

BAŞKAN — Yok, olmaz; mühim bir şey değil bu. 12 milyon, 18 milyon...

Tamam, aydınlandık.

FAHRİ UZUNEFİ (Maliye Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bana biraz açıklığa kavuşmadı gibi geldi.

BAŞKAN — Yok, anladık biz, açıklığa kavuştuk. Anladık; siz de karşısında değilsiniz; ama böyle bir sıkıntının da olduğunu dile getirdiniz.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Tapulama Kanununun 75 inci maddesinin 5 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tapulama Hâkimi ve diğer mahkeme görevlilerine, keşif ve tatbikatlarda 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 üncü maddesine göre her iş için ayrı yol tazminatı verilir. Birliklerde bu Kanun gereğince yapılacak duruşmalarda ise, her gün için dosya

adedine bakılmaksızın yukarıda belirtilen miktarda yol tazminatı ödenir. Tapulama Hâkimi ve bu mahkemenin diğer görevlileri hakkında Harcırah Kanununun 50 inci maddesi hükmü uygulanmaz. İtiraz üzerine yeniden keşfe karar verildiğinde, lüzumlu masraf keşfi talep eden tarafından yatırılır.»

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4. — 13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifinin Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/45; M. G. Konseyi : 2/96) (D. Meclisi S .Sayısı : 138; M. G. Konseyi S. Sayısı : 419) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin dördüncü sırasına geçiyoruz.

Dördüncü sırada, 13.5.1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifinin Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor 419 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır.

Millî Savunma Komisyonu ve Bakanlık Temsilcisi yerlerini almışlardır.

Kanun teklifinin tümü üzerinde görüşme açıyorum.

(1) 419 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Tümü üzerinde söz almak isteyen var mı?..

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, çok kısa olarak izahatta bulunmak istiyorum.

Sayın Başkanım, malumlarınız olduğu üzere, kaçakçılık, bugünkü durumu itibariyle, yaygın olmasından başka, boyutları itibariyle, Devletin siyasî, malî, iktisadî, askerî, idarî güvenliğini sarsacak duruma ulaşmış olduğu için, 8.12.1980 tarihinde, 2354 sayılı Yasayla 1402 sayılı Kanuna bir ek 4 üncü madde ilave etmiştik.

İlave edilen bu metinlerde, özellikle Devletin siyasî veya malî veya iktisadî veya askerî veya idarî güvenliğini bozacak nitelikteki kaçakçılık suçlarına bundan böyle her suçun işlendiği sıkıyönetim bölgesinin içindeki askerî mahkemelerde bakılacağı ifade edilmiştir. Fakat, uygulamada, özellikle Diyarbakır'da, Elazığ'da, İzmir'de, İstanbul'da ve Ankara'da kurulan sıkıyönetim mahkemelerinde, aynı kaynaktan kaynaklanmasına, aynı maksada yönelmesine rağmen değişik davaların açıldığı, aralarında birlik ve beraberlik kurulmadığı gibi, hukukî ve fiilî bakımdan da bir irtibat tesisinin imkânsız olduğu görülmüştür.

Bizim 353 sayılı Kanunumuzun 1 inci maddesinde, özellikle siyasî suçların muayyen askerî mahkemelerde bakılacağına dair özel bir hüküm vardır. Yine, ihtisasa dayalı olarak, adliyyede de ticaret mahkemesi, hukuk mahkemesi gibi ihtisas mahkemeleri vardır.

Sayın Hava Kuvvetleri Komutanımız Orgeneral Tahsin Şahinkaya tarafından, özellikle gerekçesinde ifade edildiği üzere, bundan böyle, Devletin genel güvenliğini sarsacak boyutlara ulaşmış kaçakçılık davalarının ihtisaslaşmış bir mahkemede görülmesi, (bir veya birkaç mahkemede görülmesi) ancak yine de, 353 sayılı Kanunun ilgili 1 inci maddesinde öngörüldüğü biçimde bu mahkemenin tayin ve tespitinin Millî Savunma Bakanlığınca yapılması düşünülmüştür.

Ayrıca, kanunun değişikliğinden bugüne kadar açılmış bulunan kamu davaları ve soruşturma dosyaları vardır. Bunların, 4 üncü maddeye getirilen bu ilke amacına uygun olarak tek mahkemede toplanması için de bir geçici madde düzenlenmiştir ve denmiştir ki : «4 üncü madde kapsamına giren suçlar için açılmış bulunan kamu davalarına ait dosyalar

ile halen soruşturma safhasında bulunan dosyalar da Millî Savunma Bakanlığının tayin ve tespit ettiği bu mahkemelere toplanır.»

Konu, Danışma Meclisinde aynen benimsenmiş; Komisyonumuza gelmiş; Komisyonumuzca da aynen benimsenmiş bulunmaktadır.

Yüksek takdir ve tensiplerinize arz olunur.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oyluyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

13.5.1971 Tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Devletin; siyasi veya malî veya iktisadî veya askerî veya idarî güvenliğini bozacak nitelikteki kaçakçılık suçunu işleyenler ile, sıkıyönetim askerî mahkemelerinin görevine giren suçları işleyenlerin fiillerine iştirak halinde olmasa bile, bunlara her ne şekilde olursa olsun yardım ettiği anlaşılan kaçakçılık suçları sanıklarının kaçakçılık davalarına bakmak görevi Kanunun 13 üncü maddesindeki zaman kaydına bakılmaksızın, Millî Savunma Bakanlığının önceden tespit ve Resmî Gazete ile yayımlayacağı sıkıyönetim askerî mahkemelerine aittir.»

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa aşağıdaki ek geçici 5 inci madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, Ek - 4 üncü madde kapsamına giren suçlara ilişkin olarak açılmış bulunan kamu davaları ile henüz soruşturma safhasında olan fiillere ilişkin davalara bakmak görevi de Millî Savunma Bakanlığınca tespit ve Resmî Gazete ile yayımlanacak sıkıyönetim askerî mahkemelerine aittir.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?..

Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 4 üncü madde ilkeyi benimsiyordu; geçici ek 5 inci madde ise uygulamayı gösteriyor.

BAŞKAN — 2. nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Buna «yayımlı tarihinde» mi diyelim, yoksa muayyen bir süre verelim mi?

Bu kanun çıkar çıkmaz yeni mahkemeler kurulacak belirlenecek ve bu mahkemelere tayinler yapılacak. Bunun için en aşağı 10 - 15 gün gibi bir zaman geçecek.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, tabii, tatbikatını bilemiyorum, belki kurulu mahkemelerden bir tanesi özellikle görevlendirilecek veya bir 4 üncü veya bir 5 inci mahkeme kurulacak.

BAŞKAN — Bu tayinler ne kadar zaman içerisinde olur? Bir hafta içerisinde olur mu?

HÂKİM ALBAY SÜLEYMAN YILDIRAN (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, bu tayinler sanırım azamî 15 gün içinde olur.

BAŞKAN — «Azamî 15 gün içinde olur» diyorsunuz.

HÂKİM ALBAY SÜLEYMAN YILDIRAN (Millî Savunma Bakanlığı Temsilcisi) — Evet efendim.

BAŞKAN — O halde, «yayımlı takip eden aybaşında» diyelim, ki o zamana kadar mahkemeler gerekli işlemi yapabilsin; böyle bırakırsak muallakta kalır, hiç kimse el süremez. Kanun çıkar çıkmaz görevsizlik kararı verecek; gönderecekleri mahkemeler de belli değil.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Evet, şimdi hepsi görevsizlik kararı verir, kenara koyarlar, ilamdan sonra gönderirler ve o zamana kadar da kaç mahkeme kurulacağını tespit eder. Emrederlerse, belki biraz daha geniş zaman verebiliriz. Çünkü, sıkıyönetimde çok dosyamız varmış.

BAŞKAN — 15 gün yeter. Sıkıyönetimdeki dosyalar tespit edilmiş; 140 dosya var.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) —

O zaman «yayımını izleyen aybaşı» veya, «1 Temmuz 1982» diyelim.

BAŞKAN — Onu öyle değiştirirsek iyi olur : «Bu kanun, 1 Temmuz 1982 tarihinde yürürlüğe girer.»

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Yalnız, bu arada neticelenmiş olanlarda var.

BAŞKAN — Neticelenmiş olanlar için bir şey yapamayız; o safhaya gelmişse zaten buraya gelmesi mahzurludur.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Millî Savunma Komisyonu Başkanı) — Tahmin ediyorum ki, bu kanunun yayımlandığını öğrendikleri an tutarlar.

BAŞKAN — 3 üncü maddeyi bir daha okutuyorum :

«MADDE 3. — Bu Kanun 1 Temmuz 1982 tarihinde yürürlüğe girer.»

BAŞKAN — 3 üncü maddenin okunan bu yeni şekli üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Bu şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun 20 ve 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/13; M. G. Konseyi : 1/376) (D. Meclisi S. Sayısı : 113 ve 113'e 1 inci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 422) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin beşinci sırasına geçiyoruz.

Beşinci sırada 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun 20 ve 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu yer almaktadır.

Bu rapor, 422 sıra sayısı ile basılıp dağıtılmıştır. Adalet Komisyonu Sözcüsü ve Bakanlık Temsilcisi yerlerini almışlardır.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Söz almak isteyen var mı?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Çok kısa bir izahatım olacak Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkındaki Kanununun 20 ve 21 inci maddeleri, özellikle Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde öngörülen uyuşturucu maddeler bakımından soruşturma yapıldığı zaman, hazırlık soruşturmasının; kamu davası açıldığı zamanda kamu davasının sonuna kadar bunların muhafaza edilmelerini ve mahkemece müsaderesine karar verilip de hüküm kesinleştiği andan itibaren de, bu maddelerin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına gönderilerek, oraca imha edileceğini öngörmekte idi. Ancak, tatbikatta görülmüştür ki, bu tür maddeleri sonuna kadar bekletmenin büyük mahzurları olmaktadır.

Bu mahzurları sıralarsak :

1. Çalınma veya değiştirilmesi : Mahkeme safhasındayken, özellikle, değiştirilmek suretiyle yeneden nümune getirtilip, değişik raporlar istihsal edilmesi,

2. Muhafazasının çok zor oluşu,

3. Bu maddelerin, buldukları yerlerde evsaflarını kaybetmesi : Zamanında kullanılsa, belki bir kısmı ilaç sanayiinde işe yarayacak olan bu maddeler mahkeme sonucuna kadar bekletildiğinde, o imkân da yitirmiş oluyoruz.

O nedene dayalı olarak Hükümet, ilgili kanun maddesinin 20 ve 21 inci maddelerinde değişiklik getirmiştir.

Bu gelen değişikliklere göre, hazırlık safhasında elde edilen bu maddelerin, savcının talebi üzerine mahal mahkemesinden (sulh ceza, asliye ceza veya ağır ceza mahkemesinden) müsaderesine karar alınmasını; ancak, bu karardan önce nümunelerinin alınıp ilgili laboratuvarında kati teşhis ve tespitinin yapılmasını, duruşmanın sonuna kadar bu nümunelerin muhafaza edilmesini öngörüyoruz.

Geri kalan kısmının ise, 21 inci maddeye göre, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca değil, suçun iş-

(1) 422 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

lendiği mahallî mülkî idare amirinin nezaretinde imha edilmesini öngörüyor.

Yine, bunlardan istifade edilecek kısımlar var ise, Toprak Mahsulleri Ofisinin ilgili kanunu gereğince de, oraya teslim edilmesini öngörüyor.

Kısaca, maruzatımız bundan ibarettir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı?... Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 12 Haziran 1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Gümrüklerden ülkeye izinsiz sokulmaya çalışılan veya ülke içinde izinsiz satıldığı görülen ve her ne suretle olursa olsun kanunî yetkisi olmayanlar yanında -bulunan uyuşturucu madde, zabitanın, gümrük ve tekel memurlarının, sağlık ve sosyal yardım bakanlığı müfettiş ve müdürlerinin, hükümet tabiplerinin, sağlık ocağı tabiplerinin, hudut ve sahiller sağlık teşkilatı memurlarının herhangi birisi tarafından bir tutanak düzenlenmek suretiyle zaptedilir. Gerek bunlar, gerekse izinsiz imâl edilen veya ihraç edilmek istenirken Tekel İdaresi tarafından zaptolunanlar sahipleri belli olsun veya olmasın suç delili olarak Cumhuriyet Savcılığınca muhafaza altına alınırlar..

Zaptedilen uyuşturucu maddenin cins, vasıf ve miktarının kesin olarak saptanması amacıyla analizlere yetecek kadar örnek madde alınarak usulüne uygun şekilde ilgili laboratuvarlara gönderilir.

Uyuşturucu maddelerin kesin olarak raporları alındıktan sonra, bu maddelerin muhafazasına gerek görülmemesi halinde, yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak alınacak örneklerin saklanması kaydıyla müsaderesine ilgili mahkemece soruşturmanın her safhasında karar verilebilir.

Soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler gereği yapılmak üzere mühürlü olarak mahallî mülkî amirliğe teslim edilir.

Soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilmeyenler ile örnek olarak alınan uyuşturucu maddeler ancak hükmün kesinleşmesinden sonra, sahibi belli olmayan cins, vasıf ve miktarları tespit edilmiş uyuşturucu maddeler ise müsaderesi kararı verildikten sonra mahallî mülkî amirliğe teslim edilir.

3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 27 nci maddesinin (F) fıkrası hükümleri saklıdır.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?...

Buyurun.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Bu maddenin içerisinde hep «uyuşturucu maddeler» denirken 4 üncü satırda, «kanunî yetkisi olmayanlar yanında bulunan uyuşturucu madde» deniyor.

Buradaki «madde» kelimesini de, «maddeleri» diye düzeltelim. Çünkü, madde bir tane değil, her türlü madde olabilir.

Kanunun diğer maddelerinde de «uyuşturucu maddeler» diye geçmekte. Yazılış ve anlayış itibarıyla farklılık olmaması ve birlik sağlanması maksadıyla söylüyorum.

BAŞKAN — Doğrudur, bir cins değil bu maddeler.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — 2 nci fıkrada da var.

BAŞKAN — «Zaptedilen uyuşturucu maddenin» derken, zaptedilen madde kastediliyor. Hangi madde zaptedilmişse, manasına gelir ve tektir.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Müsaade eder misiniz?...

BAŞKAN — Buyurun.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — 4 üncü fıkrada, «Soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler gereği yapılmak üzere mühürlü olarak mahallî mülkî amirliğine teslim edilir» denilmektedir.

Buradaki mana, içinde ne olduğu belli olmadan, bir torbanın doğrudan doğruya mülkî amirliğe verilmesi midir?... Çünkü, mühürlü olarak verilmektedir. Esasen, teslim alan ile teslim edenin karşılıklı, aralarında devir teslim işlemini yaptıktan sonra mühürlenmelidirki, ondan sonra herhangi bir şey olmasın. Bir yanlış mana çıkabilir mi acaba, diye sordum.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilen maddeleri mühürlenme yet-

kisi mahkemeye aittir. Bu itibarla mülki idare amirleri bu devrede değildir.

BAŞKAN — Onu saklamakla mükellef.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — İçinden sonra başka bir şey çıkarsa sorumlusu kim olacak?...

BAŞKAN — Mühürün bozulması lazım. Aynı bizim cephanelik mühürleri gibi.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Soruşturma safhasında ise savcı, kovuşturma safhasında ise ilgili hâkim, müsadere karar verildiği zaman, yeterince nümunesini alacaktır, mühürleyecektir ve tutanakla tespitini yapacaktır. Tabii ki, devir-teslimde de özel bir tutanak tutulacaktır; ama muhtevasına ilişkin tutanağı mutlaka hâkim tutacaktır, savcı tutacaktır; ama devir-teslimdeki tutanak idarî bir tutanaktır.

BAŞKAN — Zaten, teslim yapılırken muhakkak tutanakla yapılır.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — O tutanağın bir nüshası da ayrıca dava dosyasında bulunacaktır. Mülki idare amirinin de bu konuyla ilişkisi böyle...

BAŞKAN — Şimdiye kadar da zaten böyleydi, değil mi? Yani, teslim edenin yanında mühürlenmez.

KEMALETTİN ALİKAŞIHOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, zannederim eczacı arkadaşımız da ayrıca izah edecekler. İki tür işlem var: Bir tanesi, Sayın Komisyon Başkanı Paşamın da gayet iyi izah ettikleri gibi, ele geçen uyuşturucu madde eğer sahihsiz ise, savcı nümuneleri aldıktan sonra hemen sulh hâkimliğine müracaat ediyor. İleride sanki yakalanırsa, bu nümune elimizde; vasıfları, cinsi ve oranı belli; hemen dava açabilir, müru zamana uğramadı ise, onu mahkûm edebiliriz.

Şimdi, burada iki tür işlem yapılıyor: Birincisi, hâkime gitti, müsadere kararı verildi... Müsadere kararı ile beraber biz torbayı mühürleriz, yollarız. Ancak, 21 inci maddede hemen gelecek; bunların imhası halinde de yine, «torba açıldı, huzurda tartıldı, şu kadar olduğu görüldü» denerek orada da vasıflarının belirlenmesi lazım, arada geçen süre içerisinde, devir-teslim süresi içerisinde bir değişikliğin vuku bulunması için. Zaten, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına yollanmasının yegâne sebebi, aynı zamanda Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca da incelenerek bu esrar mı, yoksa bu arada, şu olmuş bu olmuş, elden çıkmış mı çıkmamış mı meselesi; eğer elden çıkmış ise,

aynen bir cezaevi firarisi gibi, hemen bu arada kim suçluysa o suçlunun bulunması, yakalanması keyfiyettir.

Yani, burada iki keyfiyet var: Bir, başlangıçta mühürlü olarak teslim edilmesi; aynen silahlar gibi. Biz mühürlü olarak askeriye teslim ederiz; ama askeriye, heyet huzurunda açar «içerisinde Browning marka şu numaralı, şu çaplı silah çıktı» diye ayrıca bir zabıt tutar. Sonra, bu silah eğer işine yarıyorsa, kendisi alır, jandarma alır, emniyet alır veya baktı ki işe yaramıyor, imha edilir.

Buradaki iki keyfiyeti, müsaade ederseniz, değerli arkadaşımız bir uygulayıcı olarak izah etsinler.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

ŞÜKRAN YAVUZYILMAZ (Adalet Komisyonu Üyesi - Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, mahkemece mühürlenip Bakanlığımıza gönderilen uyuşturucu maddeler, bir heyet tarafından zabıtle teslim alınır. Eğer, ambalajda herhangi bir değişiklik, mühürün kopması vs. gibi şüpheli çekici bir durum varsa aynen zapta geçirilir. Bildirilen miktar gene Bakanlığımızca tartılarak teslim alınır. Mühürlü gelen uyuşturucu madde, zabıt tutulmadan açılmaz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, kânun tasarısının gerekçesini izah ederlerken de belirtildi. Gaye, esasen çok kıymetli olan, gramı dahi binlerce liraya yahut kilosu milyonlara varan bu malzemeyi, esas itibarıyla, kimsenin eline geçmeden muhafaza edebilmektir. Kapalı bir torbayı birisine vermek, acaba bunun önüne geçer mi? Ben, bu bakımdan üzerinde durdum. Yani, içerisinden milyonlarca liralık mal alırlar. Evet siz orada zabıtle teslim edersiniz, alırsınız, koyarsınız bir yere... Ondan sonra oradan birisi herhangi bir yolunu bulup da torbayı delip, içindekini çalsa, yerine de un veya herhangi bir madde doldurup, tekrar dikse bunun sorumlusu kim olur? Mühürü bozulmamış, torbanın içerisinde ne olduğu belli değil; o zaman hâkim mi sorumlu olacak? Yani, asıl dava bu idi. Eskiden, Sağlık Bakanlığınca teslim edilen bu malı şimdi bu madde ile mahallî mülki amire teslim ederek, «onun koruması daha ciddîdir, daha emniyetli korur» diye bu statüyü değiştirmiş.

Gerekçeyi ben böyle dinlemiştim; o bakımdan sordum.

KEMALETTİN ALİKAŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Arz edeyim efendim.

Şimdi, bu mahzuru önlemek için yapılan işlemi şöyle özetleyebiliriz :

1. Davanın devamı sırasında müsadere ve hemen mahallinde imha.

Demek ki, artık bu 50 kiloluk, 100 kiloluk torba, davanın devam ettiği sürece (bu bir sene olur, iki sene olur, maalesef üç sene olur, dört sene olur) bizim suçüstü emanet yerinde, kapısı kırık, pencesi açık bir emanet yerinde kalmayacak. Bu ne olacak? Hemen, numuneler alınıp, rapor teslim edildikten sonra imha edilecek.

İkinci konu; Mesela, Hakkâri'den Ankara'ya kadar getirilmesi. «Hayır, bu orada imha edilecek.»

Zaten, bunların pek çoğu ağır cezalı davalardır. Ağır ceza merkezleri, yüksek malumları, vilayetlerin yanında nihayet 60 küsur yerde bulunmaktadır; ayrıca kazalarda da ağır ceza teşkilatımız vardır. Nihayet, kaza ile ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yer arasında bir mesafede; bu uyuşturucu maddelerde olduğu kadar, - özürlü dilerim - diğer zaptedilen şeylerde de oldu, silah da değiştirildi, hem çok değiştirildi; ama biz, artık bu fiilin de sanığını aramaya mecburuz. Bir suç işlenmiştir, bunun failini arayıp yakalamazsak, ikinci bir suç işlenir, üçüncü bir suç işlenir. Bu, vazifeyi ihmal olur, sulistimal olur veya bizzatıhi uyuşturucu madde ticareti olur. İkinci bir sanığı veya bu suçun sanıklarını yakalamak için yeni bir işlem, yeni bir soruşturma açmaya mecburuz.

Arz ederim.

BAŞKAN — Yalnız tabii bir de şu var : Zabıt tutulurken bu mal lalettayın bir torba ile teslim edilmez. Bir kere, dikiş sökülemeyecek, elle dikilmiş torba olmayacak; postane bile kabul etmez böyle şeyleri. Çünkü, o torba sökülür, içi alınır, başka bir şeyle değiştirilip tekrar dikilir. Şimdi naylon torbalar var; belki naylon torbaya konacak, üzerine bez geçirecek ve dikişli olmayacak; büzülecek, ondan sonra mühürlenecek; ona dikkat edilecek. İşte, «Mühürü tamam, üzerinde dikiş yoktur, şu kadar kilodur, şu torba içindedir falan» diye zabıt tutulacak ve böyle teslim alacaktır. Teslim alan bunlara hep dikkat edecektir.

Ondan sonra, buna rağmen mesela enjektörle içinden çekti, (toz çeken bir şey buldu da çekti), içine başka bir şey koydu. O da, deliğinden falan belli olur. İşte o zaman, teslim alan, bunda suçlu olur.

KEMALETTİN ALİKAŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, en ileri uygulamayı yapan Jandarma Genel Komutanlığı olmuş,

Jandarma Genel Komutanlığının genelgesini de Emniyet kendisine nümune olarak kabul etmiş. Yönetmeliği zaten bu değerli arkadaşların yardımı ile alacağız. Ciddin, üzerinde durulan mesele fevkalade önemli ve belki, işaret buyurulduğu gibi, değişmeye mani kapılar sağlamak mecburiyetindeyiz. Jandarma, «Bize bu tür nümuneyi posta ile göndermeyin» diyor; mesela posta ile gelen nümuneyi jandarma laboratuvarı kesinlikle kabul etmiyor; ancak aynen bizim refakatte bir hükümlü sevk etmemiz gibi, teslim edilmesini istiyor. Ama, ona rağmen bunlar da değiştirebilir mi?..

BAŞKAN — Değiştirirse, onda da suçlusu aranır.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 21 inci madde bunun safahatını belirtiyor; yani, «ambalajının nasıl yapılacağı, nasıl hesaplanacağı, nasıl sevk edileceği bir yönetmelikle düzenlenir» diyor. Tabii ki, her maddenin özelliğine göre, özel ambalaj yapılacak. Her maddenin, gittiği yerde, mutlaka, orijini bozulmuş mu, bozulmamış mı, kontrolü yapılacak.. Bu çok önemli bir konudur.

BAŞKAN — Sıvı olanı var, olmayanı var, toz olanı var. Yani, onların saklanması da başka türlü oluyor.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sonra, yönetmelikte, kimlerin imhada bulunacağı da belirtilecek. Sayın Genel Sekreterimiz dün ifade ettiler, «Savcıyı da mutlaka bulundurun» dediler ki, biz maddeyi o tarzda düzenledik. Aslında Savcı da bizzatıhi bulunacak. Çok sağlama almış olduk.

BAŞKAN — Evet.

1 inci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesini okutuyorum :

MADDE 2. — 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 21. — Müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler, valinin görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığındaki ve il savcısının veya yardımcısının nezaretçi olarak katıldığı heyet huzurunda imha edilir.

Uyuşturucu maddeden gerek analiz için gerekse hükmün kesinleşmesine kadar saklanmak üzere örnek alınması, tahlil için gönderilmesi, uyuşturucu maddenin müsaderesi ve imhası uyuşturucu madde

örneğin ise hükmün kesinleşmesine kadar saklanması, imhada hazır bulunacak heyetin kuruluşu, imhanın ne şekilde yapılacağı ve teslim usulü ile ilgili hususlar, İçişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları ile Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün görüşleri alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca altı ay içerisinde hazırlanarak yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?

Buyurun.

KEMALETTİN ALIKAŞIFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir konuyu açıklamak istiyorum.

Bizim, Hükümet olarak düzenlememizde, «il merkezinde mülki amirin başkanlığında bir heyet huzurunda imha edilir» şeklindeydi.

Şimdi buradaki düzenleme, «... valinin görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığındaki...» şeklinde.

Şimdi şu olabilir, bilhassa büyük yerlerde valiler bu işlerle doğrudan doğruya uğraşamazlar. O bakımdan, burada, valinin yetkilendireceği kişi olarak, il savcısı veya yardımcısı düşünülüyor. Korkuyoruz ki şimdi valinin -hani biz bir yerde valiye bütünüyle görev vermiştik-, «görevlendireceği» yerine acaba, «üst düzeyde görevlendireceği» mi desek efendim?

BAŞKAN — Artık onu vali takdir eder. Yani, savcı veya yardımcısı olacağına göre, lalettayin, ondan daha düşük mevkide bir kişiyi getirmeyi oraya.

KEMALETTİN ALIKAŞIFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Dolayısıyla bu müsadere, müsadere safhasına kadar adliye vardır, müsadere safhasından sonra yoktur; ama biz bunun önemini kesinlikle kabul ediyoruz. Binaenaleyh endişem, dediğim gibi, acaba yetkilendireceği kişi üst düzeyde, yani hiç olmazsa vali muavini, hukuk müşaviri düzeyinde olabilir mi?

BAŞKAN — Artık o kanunla gelmez; valinin takdiri otur orada. Vali onu o kadar takdir eder.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Zaten imhada hazır bulunacaklar savcı veya...

BAŞKAN — Bir kapıcıyı veyahut da lalettayin bir memuru tutup buraya getirmeyi; başkan yapacak çünkü; «başkanlığında» diyor. Hiçbir vali, savcı veya yardımcısı varken orada, ondan düşük seviyede birisini başkan yapmaz zannediyorum.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Öyle

zannediyorum ki, mutlaka güvenlik görevlisi birisini yapar en azından.

BAŞKAN — Emniyet müdürünü belki yapacaktır veya dediği gibi, vali muavinlerinden birisini memur edecektir.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Biz savcıya görev vermedik, nezaretçilik görevi verdik.

BAŞKAN — «Nezaretçi» diyor zaten ona. «... başkanlığındaki ve il savcısının veya yardımcısının nezaretçi olarak katıldığı heyet huzurunda» diyor; başkaları da var heyette. Yani, yalnız, görevlendireceği şahısla, savcıdan müteşekkil değil; savcı, nezaretçi olarak katılacak; o, heyette değil.

KEMALETTİN ALIKAŞIFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Yani bir tek kelime : «... görevlendireceği üst düzeyde bir yetkili...»

BAŞKAN — Bence gereksiz.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Üst düzey yöneticisinin tarifi yok zaten.

BAŞKAN — Evet, vali yardımcısının altında birini tayin edecektir; öbürü, «Efendim, niye, üst varken aşağıdakini yaptın?» diyecektir. «Alt, üst» ifadelerini kullanmamak lazım.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — O zaten geçerli olmaz.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?...

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, şurada, «müsaderesine» deyimimin yerine, «zaptı ve imhası» desek daha doğru olur zannedirim.

BAŞKAN — Madde başında mı?

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — 2 nci fıkranın 4 üncü satırındaki, «müsaderesi, zaptı ve imhası» kısmı.

BAŞKAN — Hep, «müsadere» geçiyor.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — «müsaderesi» kelimesi bana göre daha uygun efendim.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Olabilir efendim.

BAŞKAN — Hayır, yukarıda da öyle diyor; madde 21'de, «müsaderesine karar verilen» diyor.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Yukarıdaki, müsadere karar verilen; aşağıdaki ise, zabıt tutacaklar.

BAŞKAN — «Uyuşturucu maddenin müsadere ve imhası, uyuşturucu madde örneğinin ise...» diyor.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHİNKAYA — Müsadere daha önce yapılmış; tahlil için gönderilecek; gerçi, müsadere yerinde yapılacak.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Sayın Başkanım, müsadere kararı hangi aşamada olursa olsun, hâkime ait bir karar : Hazırlık tahkikatında sulh hâkimi, diğerlerinde de, davayı hangi hâkim görüyorsa, o. Tabii, burada yönetmelikle, müsadere keyfiyetinin ne şekilde olduğunu vurgulamaya gerek yok; çünkü...

BAŞKAN — O zaman «zaptı» demek lazım oraya.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — «zaptı» demek daha uygun oluyor Sayın Başkanım.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Çünkü, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun yetkili maddelerinde var efendim. Onun için, isterseniz, oradaki «müsadere» yi çıkaralım efendim; «zaptı ve imhası» diyelim.

BAŞKAN — «Zaptı ve imhası». Çünkü, müsadere nasıl yapılacağı yönetmelikte belirlenmedi.

KEMALETTİN ALİKÂŞİFOĞLU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi) — Yönetmelikle belirlenmez, kanunla belirlenir.

BAŞKAN — Kanunla belirlenir.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Adalet Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, müsadere kazaî bir karardır.

BAŞKAN — Tamam; «zaptı» demek lazım.

4 üncü satırdaki «müsadere»yi, «zaptı» olarak düzeltiyoruz.

2 nci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okuyunuz.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okuyunuz.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6. — *Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/139; M. G. Konseyi : 1/368) (D. Meclisi S. Sayısı : 106; M. G. Konseyi S. Sayısı : 415) (1)*

BAŞKAN — Gündemimizin altıncı sırasına geçiyoruz.

Gündemin bu sırasında Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu yer alıyor.

Bu rapor, 415 sıra sayısıyla basılıp dağıtılmıştır. İhtisas Komisyonu Başkanı ve Sayın Bakan yerlerini aldılar.

Kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme açıyorum.

Bu konuda bir açıklamada bulunacak mı. Komisyon Başkanı?..

Buyurun.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, ilk ve ortaokullarla, liselerimizde uzun yıllardan beri, muhtaç ve başarılı öğrenciler parasız yatılı olarak ve burs vermek suretiyle Cumhuriyetin ilk yıllarında çıkarılmış kanunlara göre okutulmaktadır.

Bu kanunlar o günkü şartlara göre hazırlanmış olduklarından, sonradan çıkan kanunlar karşısında birçok hususlarda uyumsuzluklar meydana gelmiş ve uygulamada bazı çelişkilerle karşılaşmıştır. Örneğin, okulu terk eden öğrenciden bilahare masraflar alınmakta, belge alanlara hiçbir işlem yapılamamakta. Kanunlarda ise mecburî hizmetlerin şekil ve sürelerinde değişik uygulamaları gerektiren hükümler bulunmaktadır.

(1) 415 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Bu kanunlara göre, liseden sonra muallimlik kurslarını bitirenlerin ilkokul ve yabancı dil öğretmenliği yapmalarına ilişkin hüküm, bilahara, 1973 yılında çıkan Millî Eğitim Temel Kanunu ile işlerliğini kaybetmiş bulunmaktadır. Malumları, o kanuna göre, öğretmen olmak için yükseköğrenim görmeleri gerekiyor.

Bu ve buna benzer çelişki ve farklılıkları ortadan kaldırmak ve günün şartlarına uydurmak; başarılı ve maddî imkânlardan yoksun olan öğrencilere daha iyi şartlar sağlamak için bu tasarı Hükümet tarafından hazırlanarak yüksek huzurlarınıza sunulmuştur.

Arz ederim.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz almak isteyen var mı efendim? Yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okuyunuz.

Temeleğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısı

KISIM - I

Genel Esaslar

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esasları düzenlemektir.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Kanun, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaya hak kazanan öğrencileri kapsar.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

Tanımlar :

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen :
«Parasız yatılı okuma» sözünden, bu Kanunda

belirtilen şartları taşıyan öğrencilerin temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında karşılıksız olarak barındırılmak, beslenmek, giydirilmek ve kendilerine harçlık verilmek suretiyle okutulmaları;

«Burslu okuma» sözünden, bu Kanunda belirtilen şartları taşıyan öğrencilerin temeleğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarında Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek miktarda karşılıksız olarak para yardımı yapılması suretiyle okutulmaları;

Anlaşılır.

BAŞKAN — 3 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

KISIM - II

Parasız Yatılı ve Burslu Okuma ile İlgili Hükümler

Parasız Yatılı ve Burslu Okuyacak Öğrencilerin Tespiti :

MADDE 4. — Millî Eğitim Bakanlığı, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında, kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda parasız yatılı ve burslu öğrenci okutur. Parasız yatılı ve burslu okumak için maddî imkânlardan yoksun ve başarılı olmak esastır. Ancak sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe kabul edilenler ile 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanuna göre yetiştirme yurtlarından gelen veya aynı Kanun gereğince haklarında tedbir kararı verilmiş olan öğrencilerden, parasız yatılı veya burslu okumak isteyenlerin ailelerinin maddî durumları dikkate alınmaz.

Parasız yatılı ve burslu öğrenci kontenjanları illerin gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınarak her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir.

Parasız yatılı okuma veya burslu okuma hakkından yararlanacak öğrencilere ait kontenjanların, 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanunda yer alan korunmaya muhtaç çocuklar, öğretmen çocukları ve oturdukları yerde temeleğitim kurumu bulunmadığından öğrenim hakkından yararlanamayan çocuklar için tespitine ve bunlara ait yüzdeler karşılığındaki sayıların belirlenmesine dair esaslar yönetmelikle belirlenir.

Parasız yatılı olarak okutulacak veya burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri, sınavları ve ka-

bulleri ile ilgili esaslar her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca ilan edilir.

BAŞKAN — İleriki maddelerde, bu öğretmen çocuklarının nasıl alınacağı belirtilecek. Bu madde ile, burada kimler bunlardan faydalanacak, bunun tespitini esas alıyoruz, değil mi?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet Sayın Başkanım; bu konuda yönetmelik de çıkacak.

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

Sınavsız Olarak Parasız Yatılı Alınacak Öğrenciler :

MADDE 5. — Durumları 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 65 inci maddesinin (d) fıkrası, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 2453 sayılı Yurt dışında Görevli Personele Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uyan kişilerin çocukları; doğal afetler, savaş ve olağanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar; görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocukları ile kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşamakta olan çocuklar sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar. Ancak, kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşayan çocuklar hariç, bu gibi öğrencilerden özel giriş sınavı ve kayıt - kabul şartları bulunan eğitim - öğretim kurumlarına alınacakların, bu kurumların kayıt - kabul şartlarını taşımaları ve sınavlarını kazanmaları gereklidir.

BAŞKAN — Kalkınmada öncelikli yörelerde hiçbir şart aramayacak mıyız?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, kalkınmada öncelikli yörelerin çocukları bu parasız yatılı okullara sınavsız olarak alınacaklar; ancak, giriş sınavı ve kayıt kabul şartları özel koşullara bağlı olan okullara da bu çocukları teşvik edelim diye, alternatif olmak üzere, «ancak» tan sonra «kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşayan çocuklar hariç «cümlesini, bunlara Ankara, İstanbul ve diğer büyük vilayetlerimizin Galatasaray Lisesi, Fen Lisesi gibi büyük liselerinde okuma imkânları vere-

lim diye, -tensiplerine arz etmek üzere- dün buraya ilave ettik.

BAŞKAN — Burada saydık: «... öğretmenlerin başarılı çocukları ile kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşamakta olan çocuklar -onlarda hiçbir şey yok? sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar.»

Hepsi müracaat ederse ne yapacaksınız? Bunda hiçbir kayıt getirmedik.

Millî Eğitim Bakanlığının tespit edeceği miktar kadar alınabilir. Kalkınmada öncelikli yöreler dolu... Oradaki çocukların hepsini nasıl alırız biz?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, bu 5 nci madde, malumunuz, sınavsız almayı öngörüyor.

BAŞKAN — Sınavsız alıyoruz; ama miktarı ne olacak?

«Kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşayan çocuklar» dersek, kaç yüz bin olur?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Bir yaklaşık hesapla kalkınmada öncelikli yörelerin ortaokullarında okuyan çocukların sayısı 30 bin; tabii, liselerdekiler de vardır. Bunların hepsi orada doğmuş büyümüş değildir. Dünden beri yaptığımız çalışmalarda yaklaşık olarak 250-300 bin civarında olacağı tahmin edildi. Ancak, buyurduğunuz gibi, hepsi alınamayacak.

Dün, bunların sınavsız olarak alınması esası getirildi.

BAŞKAN — Ama, yine bir kontenjan verilecek. «Ancak» tan sonra oraya bir şey koymak lazım; «Ancak, bu gibi öğrencilerden özel giriş sınavı ve kayıt kabul şartları bulunan eğitim-öğretim kurumlarına alınacakların bu kurumların kayıt kabul şartlarını taşımaları ve sınavları kazanmaları gereklidir» gibi.

«Ancak, kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşayan çocuklar» dedikten sonra «hariç» kelimesini koyarsak, onların, olduğu gibi hepsi alınacak manası çıkıyor burada.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Onlara bu özel liselerde bir imkân tanıyalım, zati âlilerinize arz edelim diye arz ettik.

BAŞKAN — O mana çıkıyor; halbuki kastımız o değil.

Buyursunlar Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, izin vererseniz, ben iki noktada bu 5 inci maddeye ait görüşlerimi arz edeceğim.

Bir tanesi, şimdi zatı âlilerinizin temas buyurdıkları husustur. Ben o bölümün, yani, «kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve oralarda yaşayan çocuklar hariç» cümlesinin oradan çıkartılmasını teklif ediyorum. Çüknü, bütün haklarıyla bu kadar şey verilemez.

BAŞKAN — Alamayız zaten, mümkün değil.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, miktar olarak alınması mümkün olmadığı gibi, haklar bakımından da müşkülât vardır. Okuma yazmasını bilmeyen bir çocuğu bu kademelere alıp, oralarda yetiştirme, pansiyonlar verme gibi gayet rahatsız duruma düşebiliriz ve bunu eğer koyarsak, ileride istismar edilir, geri de alamayız. İleride parlamentoya da gelir, «hakkımızı alıyorlar» diyerek hak dahi ileri sürülebilir; gayet rahatsız edici politik düşüncelere neden olabilir.

Tensip edilirse, bunun hiçbir yeri yok. Bu memlekette kim okumaya yetenekli ise, kimin hakkı var ise, onu almak lazım. Buralara girmek isteyen her çocuğun o sınavı başarması ve diğer şartların hepsini haiz olması lazım. Genellikle yetiştireceğiz bunları.

O yönü ile, eğer tensipleri olursa, bu «hariç» denilen bölümü kaldırıp, diğer çocuklarımız gibi, onların da aynı düzeyde olmalarına müsaade edelim.

BAŞKAN — Zaten, o demin okuduğumuz fıkra, belli nispette kontenjanlar koyacaktır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sınavlı olanda var iken, sınavsız olan da yok, ki, tam tersi. Hiç olmazsa öbür tarafta, sınavlıda belki kontenjan artırımına gidilir; ama burada her türlü hakkı veriyoruz ve «kayıt kabul şartlarını taşımaları ve sınavları kazanmaları gereklidir» diyoruz; buna rağmen, bunları yine hariç kılıyoruz. İzinleri olursa, bir kere bunu arz edeceğim; bundan sonra diğerini- izinlerinizi almak suretiyle- arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Başında, «... çocuklar sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar» dedik.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Aynı şey değil mi? Sınavsız nasıl alınır? Yine var oradaki ifadede.

BAŞKAN — Şimdi okuyalım 5 nci maddeyi...

ORGENERAL NECDET ÜRÜĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, otomatik gidiyor.

BAŞKAN — «... Nakdî Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uyan kişilerin çocukları, doğal afetler, savaş ve ola-

ğanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar...» tamam, «... görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocukları...» burada o var; «... ile kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşamakta olan çocuklar sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınır» dedikten sonra, «ancak» falan yok artık.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Eğer tensip edilirse, bütünü çıkartılabilecek Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Hayır, «parasız» dedikten sonra, «... ancak bu gibi öğrencilerden özel giriş sınavı ve kayıt kabul şartları bulunan eğitim öğretim kurumlarına alınacakların...» ki, bunlar bazı okullardır.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Bazı okullar, fen liseleri, Galatasaray Lisesi gibi...

BAŞKAN — Bu kurumların kayıt kabul şartlarını taşımaları ve sınavını kazanmaları şart.

Şimdi, birinci okuduğum yerde de düzeltme yapmak lazım; onu da sınavsız alıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, bu düzene göre, kalkınmada öncelikli yörelerdeki çocuklar fen lisesine sınavsız olarak girebilir; şuradaki bu kayıt kalırsa girer. Öteki de sınav vermez; girmesi de mümkün olabilir.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Öncelikli yörelerde başarılı olması lazım: «öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşamakta olan başarılı çocuklar...»

BAŞKAN — «Kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşamakta olan çocuklardan, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek rakam kadar» dersek, o rakamı nasıl tespit edecek? Yine bir imtihan yapmak lazım ki, onları seçebilelim.

ORGENERAL NECDET ÜRÜĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Başkanım, sınavsız mümkün değil efendim.

BAŞKAN — Değil ya, hiç mümkün değil.

ORGENERAL NECDET ÜRÜĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Hayır, sınavsız mümkün değil ve de 5 nci maddede tadat edilen bu haklardan istifade edecek çocukların tümünün sınavsız olarak alınması diye bir şey bahis konusu olmaz. Bunlar, bir, iki kişi, üç, beş kişi olsa ziyarı yok; ama, nakdî tazminat vesaire, kaç kişidir acaba?

BAŞKAN — Şimdi, mesela, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 65 inci maddesinin (d) fıkrası nedir, onu söyler misiniz?

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, bir ikinci husus; mutlaka bunlara birer kontenjan vermek lazımdır.

BAŞKAN — Bir şey vermek lazım tabii, kontenjansız olmaz.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, mesela 300 tane şehit çocuğu var; 300 tane şehit çocuğunu alacak değiller herhalde. Öbür taraftan, mesela, dul yetim çocuğu bilfarz; öyle ise eğer...

BAŞKAN — Şimdi bakalım şunlara tek tek; (d) fıkrası nedir?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — 65 inci made, «Harp maulerine aşığıdaki yardımlar yapılır» başlığı altında, (a), (b), (c) ve (d) diye sayıyor, yapılan yardımları.

«d) Çocuklarından biri okulunu bitirmiş veya bütünlemeye kalmaksızın bulunduğu sınıfa yükselmiş bulunmak şartıyla ve her yıl adedi 100'ü geçmemek üzere Devlete ait yatılı ortaöğrenim okul ve müesseselerinde parasız okutulur.»

BAŞKAN — «100'ü geçmemek» demiş işte orada, 100 ile tahdit etmiş. Biz burada diyoruz ki, «bunların hepsi imtilhansız alınır...»

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — O maddeye göre alınacak efendim.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, tabii burada adet 100 rakamı ile kısıtlı idi; şimdi bu kısıtlı durum kaldırılmış oluyor.

BAŞKAN — Nasıl kaldırılır? Şimdi burada, 2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Dair Kanun var. Bunlar 65 yaşını bitirenler mi?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Hayır.

BAŞKAN — Peki nedir o?

Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında ki 2330 sayılı Kanunu okuyun bakalım o mu?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, 2330 sayılı Nakdî Tazminat Kanunu, barışta güven ve asayiş korumak, kaçakçılığı men ve takip ile görevli olanların bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile, yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu ölmeleri veya sakat kalmaları halinde tazminat ödeneceklerle ilişkilili.

BAŞKAN — 2453'ü yeni çıkardık, yurt dışındakilerle ilgili. Yurt dışında da olursa, aynı, odur o.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — 2453 de, Yurt Dışında Görevli Bazı Personele Nakdî Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında.

BAŞKAN — Onlardan vurulanlar falan olursa, aynen yurt içi de giriyor.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet.

Bunların hepsi, öğretim yardımı açısından Emekli Sandığı Kanununa atıf yapıyor. Güvenlik ve asayiş nedeniyle ve yurt dışında da bu nedenlerle ölenlerin çocuklarına, 5434'ün 65 inci madesine göre öğrenim yardımı yapılmaktadır.

BAŞKAN — 2566?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — 2566, Bazı Kamu Görevlilerine Nakdî Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması.

BAŞKAN — Anladım da, onlar kim?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Güven ve asayiş ihlal eden eylemler nedeniyle yakalanan, gözültüne alınan, tutuklanan veya hükümlü bulunanların muayene ve tedavileriyle görevlendirilen sağlık personelinin, bu görevlerinden dolayı..

BAŞKAN — Bir iki nokta, hep aynı.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Aynı kanuna bağlı.

BAŞKAN — Aynı kanun. Ondan sonra, doğal afetler... Mesela, bir Erzincan zelzelesinde 40 bin kişi öldü, bütün şehir gitti, çocukları kaldı. Bizim memleketimizde bu oluyor, afet kuşağı içerisinde. Zelzele ve sel baskını... Onlardan da koyun.

«Savaş ve olağanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar.» Savaş, tabii fevkalade bir durum; öyle bir şey olursa, onun altından kimse kalkamaz. Savaşın sonunda, korunmaya muhtaç çocuk o kadar çok olur ki, artık o zaman yeni bir kanun çıkar. Bütün yurt savaş içerisine girmiştir.

«Görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocukları»

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Ona da, «başarılı» deniyor.

BAŞKAN — Ona, «başarılı» dedik, ötekilerinde hiç başarı falan aramadık. «... ile, kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşayan...»

Kalkınmada öncelikli yöreler içerisinde Kastamonu da vardır zannediyorum. Çankırı da vardır; hatta Denizli de vardı, çıkardık.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — İzin verirseniz izah edeyim; 40 tane vardır, arz edeceğim.

BAŞKAN — 22'ye kadar indi.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — 18 ve 22 idi efendim.

BAŞKAN — Onu da şundan koymuşlar...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Karışmasını diye.

BAŞKAN — Efendim, «Yalnız Güneydoğu Bölgesinde değil bu kalkınmada öncelikli yöreler; Batıdan da biraz katalım, orada da var böyle şehirler» demişler, onları koymuşlar vaktiyle. Tabii, şimdi onlar da girecek bunun içine.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, bu listede biz, sanıyorum ki, bu noktada, şu ön kısımda, Millî Eğitim Bakanlığı olarak bir genel etüt yaptık ve amacını taşıyor gibi geliyor bize. Şöyle Sayın Başkanım : Bu kanun, belirli amacı ile bugüne kadar geldi. Ancak, ilke olarak kalkınmada öncelikli yöreleri de dikkate almak lazım geliyor; fakat biz bunun önlemini bulduk, bölgede yatılı bölge okulları açtık. Yatılı bölge okulları bugün için temel eğitim okullarıdır; yani ilkokul ve ortaokul idi. Bunların yanında lise açmak da gayet kolay ve yapılabilir. Bugün için 108 tane var, 13 de biz ilave ediyoruz; bir kısmı bu sene açılıyor, bir kısmı da önümüzdeki yıllarda açılacak; böylece 121 oluyor. Bu 121 okul içerisinde bahçeleri müsait olanlar da var, hep de şehirlerin dışarısında bulunmaktadırlar.

Şimdi, bu çocuklar da alındığı takdirde, bunlar da başarılı olabileceklerdir. Eğer, bu kalkınmada öncelikli yörelerdeki çocuklar alınır ise, buradaki öğretmenleri düşünelim, onlar çocukları için diyecekler ki, «Bizimkiler giremiyor; bende ona pekiyi, iyi vereceğim.» Başarılı oldu denemeyecektir ona, mümkün değildir. Çünkü, kendisindedir, kendi çocukları girecektir. Kaldı ki, öğretmen yine öncelikli yörede ise bu sefer daha çok numara verecektir ve öyle karışık ve karmaşık bir düzen içerisine düşeceğiz ki, ileride bu, öğretmenlerin arasını dahi açabilecektir. O diyecek ki, «Niçin alıyorsunuz?..»; Öteki de diyecek ki, «Bizim çocuğumuz girecek.» Sonuçta bizi numara dövüşüne ve istenmedik şekilde öğretmenler arasında bir nifaka götürebilecek.

BAŞKAN — Şimdi, bu durumu siz 4 üncü maddenin 2 nci fıkrasına dayanarak yapabilirsiniz. Çünkü, orada diyoruz ki, «Parasız yatılı ve burslu öğrenci kontenjanları, illerin gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınarak her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir.»

Siz, gelişmişlik durumuna göre her vilayete puan veriyorsunuz hani, yönetmelikte dediniz ya... Şimdi, bu gibi yerlere fazla kontenjan ayırırsanız bu mesele kendiliğinden hallolur.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, yine güç olacak. Çünkü, benim tespitime göre, öğretmenler yarım milyon, bunlar 8 milyon. Birbiri ile oranlarsak sonuç 1/16'dır. Bu neticeyi genel nüfusumuzla kıyaslırsak öğretmene % 5 düşüyor, ona % 95 vermek zorunda kalınıyor ve kalınacaktır.

Bunun içerisinde çıkmak son derece zor. Ancak yatılı bölge okulları buna imkân verecektir Sayın Başkanım. Eğer kabul buyurlurlarsa, biz, 222 sayılı Kanunun 6 ve 9 uncu maddelerini tespit ettik, ortaya çıkardık; fakat tasarısında değişiklik getirebiliriz; gayet kolay ve daha da pratik olacaktır. İlkokula çocuk alınacak, ortaokulu okuyacak, liseyi okuyacak; aynı okulların yanında birer pansiyon olacak. Yani, bu kadar da büyük, üzerine yürünebilecek kadar bir olanak değil Sayın Başkanım. «Sınavsız alınacak» diyecek, her okula gidecek; Atatürk Lisesine gelecek, Atatürk Lisesi de kontenjane bakacak, bu kontenjan içerisinde öğretmen çocuğu % 5; % 95 o alınacak, buraya yerleşecek. Maksatlı da olabilir, maksatsız da olabilir. Pansiyon çünkü bu. Halbuki, yatılı bölge okulları bu amaçla, bilinen şekilde yararlılıkla kurulmuştur ve tensipleri olursa Sayın Başkanım, bu 222 sayılı Kanunun bu yatılı bölge okullarına ait maddesinde ilk ve ortaokul bölümleri var, biz buna bir lise koyduk mu, gayet rahat bir madde değişikliğiyle - hatta bunun 22 nci maddesini de değiştirmek kabil olabiliyor - aynı maksadı, aynı isteği, aynı ilkeyi istediğimiz şekilde ülke içinde daha rahat, daha uygun ve hiçbir komplike duruma girmeden uygulamak imkânını bulabileceğiz; ama pansiyonlar içerisine bu durumu sokmayalım diye düşünüyoruz, tensipleri olursa.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, Danışma Meclisinin kabul ettiği metne göre...

BAŞKAN — Hayır, bunu biz sonra ekledik, dün konuşurken koymuştuk ya; ama mâhzur çıktı şimdi burada.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım öğretmenlere ayrıcalık tanımada endişe ediyorum.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Herkes imtihan girecek.» Öyle mi diyorsunuz?...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Efendim, onları yatılı bölge okulları imtihansız kabul ediyor zaten; ama bunu işleteceğiz orada.

BAŞKAN — Daha evvel saydı zaten, onlar imtihansız da; ancak bugün özel giriş sınavı ve kayıt kabul şartları bulunan eğitim ve öğretim kurumlarına alınacaklar imtihan olacaklar. Fakat bu demin okuduğum fıkradaki, «Parasız yatılı ve burslu öğrenci kontenjanından illerin gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınarak» ibaresini de, yani o ilin gelişmişlik durumunu da dikkate alacaksınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Genelde dikkate alıyoruz.

BAŞKAN — Yani, gelişmemişse, oradan biraz daha fazla alın demek istiyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Alıyoruz efendim.

BAŞKAN — Oradan, mesela Hakkâri'den, Bitlis'ten, Siirt'ten daha fazla çocuk alabilirsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Onu alabileceğiz zannediyorum; fakat böyle bir paragraf gelirse, apayrı bir iş o...

BAŞKAN — İşte, o paragrafla bu işi halledebilirsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Ederiz evet; onun için tensipleriniz olur da silersek ve böylece 11 inci sayfadaki...

BAŞKAN — O zaman şöyle olacak : «Devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocukları sınavsız olarak parasız yatılı öğrenci alınır.»

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, başarının ölçüsü ne?...

BAŞKAN — Evet, ben de onu soracaktım, iyi hatırlattınız.

«Başarılı» ne demek?...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — «Peki» ve «iyi»; bunu tespit ettik, yönetmeliklerde de böyle ve bugüne kadar da yürüyen o; «peki», «iyi»; Sayın Başkanım bu kesin.

BAŞKAN — Onu öyle diyelim.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Yalnız, şehitlerin, dul-

ların, yetimlerin yukarıda sayılanları müstesna ki, onların ekseriyetle arz olur.

BAŞKAN — Onlar az durumda.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Onlara bir istisna tanımalı, imtihansız sokmalı. Gerisi, zaten pekiyi ise çocuğu imtihan girsin. Ayrıca da, muayyen orijinali çocuklar için Millî Eğitim Bakanlığının ayırmış olacağı bir kontenjan vardır. Öğretmenlerin çocuklarına % 50 ayırın efendim. Bu imtihanda muvaffak olan çocuklar % 50 miktarında; alınacak 1 000 kişi ise, 500'ü öğretmen çocuğu olur.

Yalnız, bu öğretmen çocuklarına bu şekilde «başarılıdır» hükmünü getirirsek biraz evvel Sayın Millî Eğitim Bakanının belirtmiş olduğu, gibi herkes kendi çocuğuna pekiyi, pekiyi, pekiyi verir, o da girer oraya.

BAŞKAN — Bir de o var.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — O bakımdan, imtihan esastır efendim. Yukarıda sayılanların gayrisinin, müsaade buyursanız, hepsi imtihan girecek.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Öğretmenleri o gibi bölgelere göndermek için yaptık; mesele bu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, sorun bu. Ben yeri gelmişken arz edeyim : Bunlar genelde bir kontenjan ile tespit edilecek, ilave koymamız mümkün değil. Biz, öğretmeni bir yere getirmeye çalışıyoruz; bütün amaç bu. Bu madde onları sürükleyecek mi?...

BAŞKAN — Dün bunları konuştuk; öğretmeni faraza Siirt'in Pervari kazasının bir köyüne gönderdik, gitmiyor : «Çocuğum var, ortaokulu yok, bir şey yok» diyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Türkiye büyük bir devlet... Nihayet üç tane öğretmenin böyle bir düşüncesi olabilir. Tümünün böyle düşüneceğini sanmıyorum.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Böyle düşünen öğretmen üç tane olsa mesele yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Eğer tensipleri olur, Millî Eğitime o hak tanırırsa belki fazla da işlemeyecektir. Zaten diğerleri imtihana girecek. Köydeki ilkokuldan çıkmış bir çocuk, «pekiyi», «iyi» ise, nanihaye, bunlar alınacak değil; tabii, bir kontenjan tanınacak. Hepsini yerleştirmek zaten mümkün değil Sayın Başkanım; ama, bu onları sürükleyecek.

BAŞKAN — Yalnız, bu maddede kontenjan ile ilgili bir hüküm yok, «Başarılı çocuklardan Millî Eğitim Bakanlığının tespit edeceği kontenjan kadarı» demek lazım ona. Hepsini koyarsak, bir kontenjan vermezseniz altından kalkamaz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — 4 üncü maddenin son paragrafında, «Parasız yatılı olarak okutulacak veya burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri, sınavları ve kabulleriyle ilgili esaslar, her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca ilan edilir.» deniyor. Bunun içerisinde girer.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — O yukarıda efendim; 4 üncü madde parasız yatılı olacaklarla ilgili; bu 5 inci maddedeki, öğretmen çocukları..

BAŞKAN — Ama, başkaları da var.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Gittiği yerde okul bulunmayan öğretmenlerle ilgili olarak.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sınavsız konusunu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — «Mevcut kapasite, yeterince kontenjan tespit etmek suretiyle düzenlenir» diye bir şey getirebiliriz, eğer tensipleri olursa. «Kapasite müsaitse» diyelim, imtihan kazananlar da girer. Bunun arasından zaten mahallî çocuklardan çok azı verilmiş, miktarı ondan kaldırdık biz daha önce. Yani, kaç kişi malul olabilecek, onlara bir yararlılık getirebilecektir?... Diğerleri, fazla bir miktar tutmayacaktır ve «kapasite müsait olduğu sürece tespit edilecek kontenjan içerisinde, yönetmelikte belirlenir» diye koyabiliriz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Kapasitenin müsaadesi nispetinde...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Evet efendim, kapasitenin müsaadesi nispetinde.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Burada 4 üncü maddenin 3 üncü paragrafında var efendim; «Parasız yatılı okuma veya burslu okuma hakkında yararlanacak öğrencilere ait kontenjanların, 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanunda yer alan korunmaya muhtaç çocuklar, öğretmen çocukları tasrih edilmiş, burada var ve oturdukları yerde temel eğitim kurumu bulunmadığından öğrenim hakkında yararlanamayan çocuklar için tespitine ve bunlara ait yüzdeler karşılığında sayıların belirlenmesine dair esaslar yönetmelikte belirlenir.»

Yani bu sayılar, her şey var burada.

BAŞKAN — Hepsi de var burada.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yani, 5 inci maddeye hiç lüzum yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Efendim, şimdi, 4 üncü madde sınavlı; 5 inci madde, sınavsız alımı öngörüyor. İkisinin arasındaki başlıca fark bu; birisi sınavlı, birisi sınavsız.

BAŞKAN — Nerede?... «Sınavlı» diye bir şey yok ki.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — 4 üncü madde, parasız yatılı ve burslu.

BAŞKAN — 4 üncü maddede bir şey yok, «Parasız Yatılı ve Burslu Okuyacak Öğrencilerin Tespiti.»

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — 4 üncü maddenin ruhu, sınavla alınacak olması. Sınava giren, kazanan, bu parasız yatılı okuma hakkından ve burstan faydalanacak.

5 inci maddeye göre ise sınavsız olarak bu haklardan faydalanacak.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Doğrudan doğruya, sınava girmeden kazanacak, onu istiyorlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Efendim, 4 üncü maddenin son paragrafında «Parasız yatılı olarak okutulacak veya burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri sınavları ve kabulleriyle ilgili esaslar her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca ilan edilir» deniyor.

4 üncü madde sınavlı, 5 inci madde sınavsız oluşu öngörüyor.

BAŞKAN — Bunun haklı tarafı var. Öğretmen bulamıyorlar, köylere gitmiyor.

ORGENERAL TAHSİN ŞAHINKAYA — Buyurduğunuz gibi, kontenjan vermekte büyük fayda var. Yoksa, bütün öğretmenlerin çocukları girer.

BAŞKAN — Bütün değil de, köylerdeki...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Okulu bulunmayan yerlerde» diyor.

BAŞKAN — Zaten okul varsa, çocuğunu vermez.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Okulu bulunmayan yerlerde» diyor, her yerde değil.

BAŞKAN — Dedik ki : «Görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan..» Yani, orada ortaokul varsa, çocuk da ortaokula gidiyorsa, ona yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— Durumu «pekiyi» de olsa alınmaz.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bir sınırı var.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Kontenjanlar dahilinde sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınır» desek?...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — «Kapasite» dersek, eğer kapasite mevcutsa alınabilir. Tensipleri olursa, biz bunu yönetmelikle de belirleyebiliriz.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Sayın Başkanım, geçici madde 3'de de beş yıl içinde bunların boş kapasitelere konulmaları düzenlendi. Malumları, gerekiyorsa öğretmen çocukları için bir kapasite artırımı emredilmişti; bu, 5 yıl içinde eğer boş kapasite varsa oraya alınacak.

BAŞKAN — Nerede?...

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Geçici madde 3'de efendim.

BAŞKAN «... Öngörülen kapasiteye ulaşıncaya kadar öğretmen çocuklarından sınavsız olarak parasız yatılı alınacak öğrenciler için boş pansiyon kapasitelerinden yararlanır.»

Yani, ne kadar boş varsa, o kadar.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Evet.

BAŞKAN — Esasında boş olmaz, hepsini doldurursa doldurur.

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Tabii, öğrenci iki yerin sınavını kazanıyor Sayın Başkanım; örneğin, askerî mektebin sınavını kazanıyor, başka bir yerin sınavını kazanıyor, buraya gitmiyor; gitmeyince burada bazı boş kapasiteler oluyor. Mesela, bu yıl 4 bin kadar boş kapasite kalmış okullarda. Küçümsenmeyecek bir boş kapasite meydana geliyor. Çocuk karar veriyor; fakat başka şekilde nakil, ebeveynin durumunda değişiklik falan oluyor.

BAŞKAN — Şöyle desek: «... devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocuklarından, yönetmelikte tespit edilecek kontenjan kadarı sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınır.»

Kontenjan ne kadar olarsa o kadar alınacak.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Başkanım, yönetmelikte tespit ettik kontenjanı; bu sene bir pansiyon daha yapar, miktarı artırır.

BAŞKAN — Yapsın, ben razıyım.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Kendisine, Bakanlığın kontenjanına bırakalım.

BAŞKAN — «Yönetmelik» diyoruz.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Yönetmelikle olmaz Sayın Başkanım, Çünkü, yönetmelik her zaman değişebilir; bu sene sekiz tane bina yapar, gelecek sene 200 yatak daha ilave eder, öbür sene 100 yatak ilave eder. Mütemediyen, yataklar ilave edilince, yönetmeliğinde değişmesi lazım.

BAŞKAN — «Bakanlıkça» mı diyelim?

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «Bakanlık kontenjanı» demek lazım efendim. Çünkü, şu var; diğerlerinin miktarını bilmiyoruz. 5434 sayılı Kanuna tabi olanlar evvela girecek, herhalde öncelik onlarda olacak efendim. onlar girdikten sonra, öğretmen çocukları da girecekler. O halde, bir kontenjan vermek lazım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Kapasitesine göre» desek?...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Efendim, bizim düşüncemiz müsaade ederseniz, bidayette, tabii, çok kötü durumda gözükken, olan...

BAŞKAN — Tabii, annesi gitmiş babası şehit olmuş, kimsesi kalmamış...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Bizim düşünce tarzımız, hepsinin alınması istikametinde; onlara kontenjanı kullanalım, bunun dışında kalanlardan da öğretmen çocukları yararlınsın diye düşünüyoruz; öbürlerine kontenjan koymayalım diyoruz, tensipleri olursa.

BAŞKAN — Onlara konulmayacak. «Okulu olmayan yerdeki öğretmenlerin başarılı çocuklarından, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjan kadarı...» diyoruz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — 9 uncu sayfanın en son satırında «... olan çocuklar» diyor. Uygun görürseniz, «... olan çocuklar» dan sonra, «Millî Eğitim Bakanlığınca verilecek kontenjan» buraya koyarsak, yalnız onlara ait olur. Ondan sonra Millî Eğitim Bakanlığının kontenjanını buraya koyalım, o kısım bundan sonrakilere ait olsun.

En sona koyarsak, sanki bunları da kapsayabilir anlamı çıkar. Halbuki, onları ayrı tutuyoruz.

BAŞKAN — «Çocuklarla» demek lazım.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «... çocuklar; Millî Eğitim Bakanlığının tespit edeceği kontenjan-

lara göre, görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocukları sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar.»

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — O zaman ona ait oluyor.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Evet, her şeyden evvel maksada da uygun olur.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Başkanım, izin verirseniz bu «başarılı çocuk» meselesine tekrar dönmek istiyorum Fıkra bu şekliyle kalırsa adaletsizlik olur efendim. Bir öğretmenin bulunduğu yerde çocuğu pekiyi derece alamamıştır; orta derecede gidiyor çocuk; ama okul yoktur. Bu kaydı koyarsak o çocuğu okula alamayacağız. Mademki kontenjan konuyor; başarılı, başarısız aramayalım. Yani, sınıfını geçiyor; ama pekiyi veya iyi değil; öyle bir yerde ki, Şavşat'taki ilkokul öğretmeni ne yap-sın çocuğu sınıfını, orta dereceyle geçmiş? Yani, ona okuma imkânı vermiyoruz; espriyi kaybediyoruz o zaman. Söylediğimiz gayeye yaklaşmaktan ziyade, uzaklaşıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Efendim, müsaade ederseniz, Sayın Generalimin buyurdukları çok doğru. Biz o kadarını istemeye çekindik; fakat tensip edilirse bunu memnuniyetle kar-şıyoruz.

BAŞKAN — Tabii öyle, orta dereceyle geçiyor-sa ne yapacağız?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Başarı-sız olanlar o zaman hariç olur.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Evet efendim.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Orta de-reece başarılıdır; ama orta derecededir.

BAŞKAN — Daha aşağıda «İlişik kesme» ha-nesi gelecek, iki defa dönerse ne olacağı orada be-lirlenmiş.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — O za-man başarılı sayılamayacak.

BAŞKAN — Şimdi metin şöyle oldu: «... çocuk-lar; Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kon-tenjana göre, görev yaptıkları yerde çocuğunun de-vam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmen-lerin çocukları sınavsız olarak parasız yatılı ögren-ciliğe alınırlar.»

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Bu bizi son derecede ferahlattı efendim. O za-man göndeririz başarılı başarısız çocuğu ve ögren-

men de orada bulunabilir. Bu, en uygun şekil oldu efendim, sağolun.

BAŞKAN — «... çocuklar» dan sonra «ve» ko-yalım mı? Noktalı virgüli kaldıracacağız, «... ve Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjana gö-re, görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin çocukları sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar.» Ondan sonrasını siliyoruz.

5 inci maddeyi bir daha okutuyorum :

«MADDE 5 — Durumları 5434 sayılı T.C. Emek-li Sandığı Kanununun 65 inci maddesinin (d) fık-rası, 2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlan-ması Hakkında Kanun, 2453 sayılı Yurt dışında gö-revli Personele Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlan-ması Hakkında Kanun ile 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdî Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uyan ki-şilerin çocukları; doğal afetler, savaş ve olağanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düş-müş olan çocuklar ve Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjana göre, görev yaptıkları yer-de çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulun-mayan öğretmenlerin çocukları sınavsız olarak pa-rasız yatılı öğrenciliğe alınırlar. Bu gibi öğrenciler-den özel giriş sınavı ve kayıt kabul şartları bulunan eğitim, öğretim kurumlarına alınacakların bu ku-rumların kayıt kabul şartlarını taşımaları ve sınavla-rını kazanmaları gereklidir.

BAŞKAN — Tamam, şimdi oldu.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güven-lik Konseyi Genel Sekreteri) — Son kısımda «sınavı kazanmak» terimi var.

BAŞKAN — Hayır o kısım ayrı. Bundan kasıt, Galatasaray gibi, Fen Lisesi gibi özel statüsü olan-lara girmek isteyen çocuklar varsa bunların içinde, onlar imtihana girecek. «Ancak bu gibi öğrenciler-den özel giriş sınavı ve kayıt kabul şartları bulunan eğitim öğretim kurumlarına alınacakların» deniyor.

ORHAN DÜLGERLER (Kanunlar Müdürü) — «Ancak» var mı efendim? «Ancak» okunmadı.

BAŞKAN — Var «Ancak» var. «Ancak bu gibi öğrencilerden özel giriş sınavı ve kayıt kabul şart-ları bulunan eğitim öğretim kurumlarına alınacak-ların bu kurumların kayıt kabul şartlarını taşıma-ları ve sınavlarını kazanmaları gereklidir.»

Galatasaray Lisesi gibi, Fen Lisesi gibi, Ana-dolu liseleri gibi, kolejler gibi falan. Onların özel sınavları var.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, müsaade buyurursanız şunu ifade edeyim: «Millî Eğitim Bakanlığının ayıracağı kontenjanlara göre görev yaptıkları...» ibaresinden, sanki, görev yapılan yerler Millî Eğitim Bakanlığı kontenjanıyla belirleniyor-muş gibi anlaşılıyor. O bakımdan, onun, biraz evvelki buyurduğunuz yere geçmesi, yani «çocuklara» bağlanması daha isabetli olacak gibi geliyor.

BAŞKAN — «Bu kontenjan yukarıdakilere de şamil olur» dediler de ben oraya onun için koydum.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «ile» dedikten sonra yahut «ve» yi kullandıktan sonra, «çocuklar ile görev yaptıkları yerler...» diyoruz.

BAŞKAN — Ama ötekiler de, sanki onlara da kontenjan ayrılacakmış manasına gelmesin diye oraya koydular; ben onun farkındayım.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «Millî Eğitim Bakanlığının kontenjanına göre görev yaptıkları yerlerde...» şeklinde ifade edilince, görev yaptıkları yerler, sanki Millî Eğitim Bakanlığının kontenjanına aitmiş gibi geliyor efendim.

ORHAN DÜLGERLER (Kanunlar Müdürü) — «Göre» den sonra virgül var efendim.

BAŞKAN — «göre» (virgül) tespit edilecek kontenjana göre, görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan...»

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Görev yaptıkları yerde» kelimelerini silelim o zaman.

«... çocuğunun devam edeceği düzeyde okul...»

BAŞKAN — Onun görev yaptığı yer esas.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Nerede görevliyse, orada da okul yoksa...

BAŞKAN — Eğer biz bunu öbür tarafa koyarsak daha iyi oluyor tabii; «... çocuklarıyla görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğrenmenlerin Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjana göre...» İşte orada da boşluk oluyor: «... görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin çocuklarından Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjan kadarı parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar.»

Bu söylediğimiz kısım öğretmen çocuklarına ait kontenjan. Ötekilere de şamil olur mu?

«... çocukların tamamı...» diyelim orada; «... muhtaç duruma düşmüş olan çocukların tamamı ile...»

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Tama-mı» kelimesine gerek yok. O çocuklar işte, hepsi onlar. «... çocuklar ve...»

BAŞKAN — Anlaşılır, değil mi?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Anlaşıyor.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Yahut «ayrıca» kelimesi eklenir; «... çocuklar, ayrıca şunların şunların da şu sisteme göre olanları sınavsız olarak girer» denebilir.

BAŞKAN — «... çocuklar...». Ona, bir kere, «... çocukları...» demek lazım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «... duruma düşmüş çocuklar...»

BAŞKAN — «... düşmüş olan çocuklar ve...»

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — «... ve ayrıca Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjan oranında, görev yaptıkları yerlerde...»

BAŞKAN — Hayır.

«... ve ayrıca görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin çocuklarından Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjan kadarı, sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar» denirse daha iyi olur.

Bir daha okutuyorum :

MADDE 5. — Durumları 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyet Emekli Sandığı Kanununun 65 inci maddesinin B fıkrası, 2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 2453 sayılı Yurt Dışında Görevli Personele Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdî Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uyan kişilerin çocukları, doğal afetler, savaş ve olağanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar ve ayrıca görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin çocuklarından Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilecek kontenjan kadarı sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar. Ancak bu gibi öğrencilerden özel giriş sınav ve kayıt kabul şartları bulunan eğitim öğretim kurumlarına alınacakların bu kurumların kayıt kabul şartlarını taşımaları ve sınavlarını kazanmaları gereklidir.

BAŞKAN — Şimdi daha iyi oldu.

5 inci maddenin bu son okuduğumuz şekli üzerinde söz almak isteyen var mı efendim?.. Yoktur.

5 inci maddeyi bu şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Parasız Yatılı veya Burslu Okuma Süresi :

MADDE 6. — Durumları 11 inci madde hükümleri dışında kaldığı sürece, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okuyan öğrencinin parasız yatılı veya burslu okuma durumu ortaöğretimini tamamlayıncaya kadar devam eder.

BAŞKAN — 6 ncı madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

Burs Ödeme :

MADDE 7. — Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumları öğrencilerine Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen miktar, kadar burs verilir.

Burslu öğrencilerin bursları, burs almaya hak kazandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren okullarınca ödenir. Ödemeye tatil aylarında da devam olunur.

Son sınıf öğrencilerinden okulu bitirenlerin bursları, güz dönemi sınavlarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşında kesilir. Ancak, temeleğitim ikinci kademe son sınıf öğrencilerinin bursları ortaöğretim kurumlarına devam etmeleri halinde kesilmez.

Parasız yatılı öğrencilere ayrıca burs verilmez.

BAŞKAN — Biz bu çocukların, ortaokulu bitirip de liseye gidip gitmeyeceklerini nereden bileceğiz? «Ancak temel eğitim ikinci kademe son sınıf öğrencilerinin bursları ortaöğretim kurumlarına devam etmeleri halinde kesilmez» diyoruz. Şimdi okulunu Haziranda bitirdi; biz şimdi onun sözüne göre mi vereceğiz bursu?

Kayıt-kabuller Eylülde veyahut Ağustosta... Ağustos kadar vereceğiz, ondan sonra, «Ben vaze geçtim, hayır girmiyorum» dedi... Onda kalır o para, alamazsınız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Efendim, şimdi «son sınıf öğrencilerinden, okulu bitirenlerin bursları, güz dönemi sınavlarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşında kesilir.» deniyor, o zamana kadar devam ediyor, bu 7 nci maddede geliyor. Böyle bir madde daha var Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Neyse, mühim bir şey tutmaz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Fazla bir şey tutmuyor efendim. Yani yarıda

birakmayalım, bu hak çoğunlukla ikmale kalacaklar içindir. Okulu bitiremeyenlere, ikmale kalanlara mü-kâfat verip de, öbürlerine vermemek de olmaz.

BAŞKAN — Bu o kadar zordur ki, benim, Okullar Dairesi Başkanlığım zamanında biz nihayet bursu kaldırdık ki, muayyen bir kısmı fakültelere gidenler- adam gitmiş, okulu bitirmiş. Çünkü, burslu öğrenim, dışarıda yatıyor kalkıyor, burs alıp okulu-na devam ediyor şeklinde idi. Bir haber geldi; Kastamonu'da mı yoksa oraya yakın bir vilayette mi, okulunu bitiren burslu birisi dışçılık yapmaya başlamış. İhtar üzerine anladık. Bitirmiş okulu, gitmiş ve orada muaynehane açmış Nereden farkına varacaksınız? Bu burslu öğrenci Türkiye'nin her tarafında var; okulu bitirdi mi, bitirmedi mi, ondan sonra liseye devam etti mi, etmedi mi? Bunun altından kalkmanız mümkün değildir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Efendim, güz dönemine kadar hepsi devam ediyor. O zaman, okula başlar başlamaz, kayıtlarına göre tabii anlaşılacaktır.

BAŞKAN — Kim takip edecek bunları?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Okullar bunu takip ediyorlar efendim. Bizim sistemimiz bu; bir sıkıntı olmuyor.

BAŞKAN — Ama bursluyu kim takip ediyor?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM Tabii yükseköğretim olmadığı için, doğrudan o okullarda ortaöğretim, yani liseler, ortaokul ve ilkokullar söz konusu efendim.

BAŞKAN — Ama dışarıda yatıp kalkıyor. Burslu öğrenci ortaokulu bitirdi...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Evet efendim; ortaokulu bitirdi ve bursluydu bu, okula geldi; yapmıyorsa lise kaydını, olduğu gibi kaydı silinecek.

BAŞKAN — Liseden alıyor değil mi parayı?..

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Liseden alacak, okulun muhasebesinden alacak efendim.

BAŞKAN — Liseden aldığı için parayı o zaman olur.

7 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum :

Parasız Yatılı ve Burslu Okuma Arasında Geçişler :

MADDE 8. — Bir defaya mahsus olmak üzere parasız yatılı öğrenciler burslu, burslu öğrenciler parasız yatılı öğrenciliğe geçirilebilirler.

BAŞKAN — Hangi şartla geçirilecekler?

KURMAY ALBAY CUMHUR EVCİL (İhtisas Komisyonu Başkanı) — Bunlar, yönetmelik maddeyle belirlenecek. O husus da var efendim.

BAŞKAN — Yalnız gene ben şüphelendim bunda : Evvela burs alır. Burs almak kolay, daha kolay. Belki, fakir falan değildir; burs almıştır; öğrenci der ki : «Ben parasız yatılıya geçeceğim.»

MİLLİ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sınava girip kazanırsa geçecektir.

BAŞKAN — Nasıl? Sınavlı mı olacak bu?

MİLLİ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sınavlı efendim.

O zaman tabiatıyla geçecektir efendim. O imkânı da almalıyım; bir defaya mahsus olmak üzere yatılıya geçsin.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Sınav olunca, mesele yok.

BAŞKAN — Evet, sınav olunca, mesele yok. Yoksa, öbür türlü olunca, «Bir defaya mahsus» deseniz de aksaklıklar olur.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Burada sınavlı. Sınavsız olursa, o zor olur.

BAŞKAN — 8 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okuyunuz.

Başka Kurum Burslarından Faydalanma :

MADDE 9. — Parasız yatılı veya burslu okuma imkânından faydalanan öğrenciler, başka kurumlarda verilen bursu seçtikleri takdirde bu kanunda öngörülen parasız yatılı veya burslu okuma haklarından faydalanamazlar.

BAŞKAN — 9 uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum :

Sosyal Yardımlar :

MADDE 10. — Parasız yatılı öğrencilere eğitim araç ve gereçleri, yiyecek, giyecek, harçlık ve diğer ihtiyaçları ile ilgili sosyal yardımlar yapılır.

Parasız yatılı ve burslu öğrencilerin muayene ve tedavi giderleri Millî Eğitim Bakanlığınca karşılanır.

BAŞKAN — 10 uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum.

Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenciliğin Sona Ermesi :

MADDE 11. — Aşağıdaki hallerde parasız yatılı veya burslu okuma hakkı sona erer :

a) Temeleğitim kurumlarının birinci ve ikinci kademesi ile ortaöğretim kurumlarındaki öğrenimlerinin her birinde bir defadan fazla bir üst sınıfa devam etme hakkını kazanamamak.

b) Taksirli suçlar hariç olmak üzere ertelenmiş olsa dahi bir suçtan dolayı mahkûm olmak.

c) Bir öğretim yılı veya daha fazla okul ile ilişkisini kesen disiplin cezası almış olmak.

d) Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilebilir bir mazerete dayanmaksızın kendiliğinden öğrenimini terk ederek okuldan ayrılmak.

e) Parasız yatılı veya burslu okumaktan vazgeçmek.

BAŞKAN — Taksirli suçlara koymuşsunuz onu : «Ertelenmiş olsa dahi bir suçtan dolayı mahkûm olma.» Bu mahkûmiyet kaç gün olursa olsun, değil mi?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Aslında kabahat nevinden suçlarda affı kaldırmayalım diye düşünüyoruz; ama artık bunlar da bir suçtur.

BAŞKAN — «Bir aydan fazla» deseydik ona...

Kaç gün devamsızlık bir seneyi kaybettiriyor?

MİLLİ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — 30 gün efendim. Bir senede 30 gün devam etmezse o devreyi kaybediyor.

BAŞKAN — «30 günden fazla» desek. Mesela, dediğiniz gibi, kabahat nevinden bir suçtan dolayı üç günlük bir hapis cezası olsa, çocuğa da yazık.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — O zaman, «taksirli suçlar ile kabahat nevinden suçlar hariç» dersek olabilir.

BAŞKAN — Neler giriyor onun içine?..

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Mesela, belediye yasaklarına riayetsizlik; kırmızı ışıkta geçmek vesaire...

BAŞKAN — Öyle diyelim ona : «Taksirli suçlar ile kabahat nevinden olanlar hariç olmak üzere, ertelenmiş olsa dahi...»

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — O zaman cürümleri alır kapsamına.

BAŞKAN — B fıkrasını bir daha okur musunuz.

b) «Taksirli suçlar ile kabahat nevinden olanlar hariç olmak üzere, ertelenmiş olsa dahi bir suçtan dolayı mahkûm olmak».

BAŞKAN — Evet.

11 inci madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

(b) fıkrası da bu şekilde düzeltilmiş olarak 11 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okuyunuz.

Paralı Yatılı Öğrenci Alınması :

MADDE 12. — Millî Eğitim Bakanlığı, parasız yatılı öğrencilere ayırdığı pansiyonlarda parasız yatılı okutacağı öğrenci sayısının yarısını aşmamak üzere pansiyon ücretleri kendilerince ödenmek suretiyle paralı yatılı öğrenci okutabilir.

Paralı yatılı okutulacak öğrencilerden okulu bulunmayan yerlerdeki öğrencilerle ailesi yurt dışında bulunan öğrencilere öncelik tanınır.

BAŞKAN — Bu hükmü niye koyduk?

Kanunun başlığı, «Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısı» şeklindedir; paralı okuyacaklar için buraya ne diye bir madde koyduk? O zaten okutulurdu.

12 nci maddeye bence hiç gerek yok. Kanunun başlığına uymuyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, bu arada da belki biri imtihanı kazanmıştır, parasız gelmiştir; birisi de pansiyonda paralı olarak okuyacaktır.

BAŞKAN — Paralı haydi haydi okutulur. Bu kanunun ruhu, parasız okutmaktır. Ona, siz kendiniz bir yönetmelik yaparsınız; «paralı okutulacaklar bunun yarısını geçmez» dersiniz.

Bu kanuna niye koyalım onu?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Pansiyona alınamayabilirler diye endişe var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, orada da bulunsun diyerek, böyle bir mesnet olması bakımından ilave ettik.

BAŞKAN — Yani, onların olduğu yere alalım diye.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Onların olduğu yere alalım diye, aynı pansiyonda bulunsun diyerek bunu koyduk.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Hakkı âliniz var. Zaten efendim, pansiyonların kapasitelerini hesap edecekler.

BAŞKAN — Bu madde lüzumsuz bence. Kanunun hazırlanışının esprisine aykırı.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Sayın Başkanım, parasız yatılı ve burslulara bu imkânı tanıyoruz. Devletten yardım almayarak kendiliğinden okuyacak kişilerin varsa parası, zaten parasını kendisi verir; kapasitemiz müsaitse alınır.

Sakıncası olmaz; Maddeyi metinden çıkarabiliriz.

BAŞKAN — 12 nci maddenin metinden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci madde metinden çıkmıştır.

Şimdi, 13 olup, yapılan değişiklikle 12 olan maddeyi okutuyorum :

Tatil Aylarında Okulda Kalacak Öğrenciler :

MADDE 12. — Tatil aylarında parasız yatılı öğrencilerden kalacak yeri olmayanların okullarda veya belli yerlerde toplanmak suretiyle barındırılmalarına ve sosyal yardımlardan faydalandırılmalarına devam olunur.

BAŞKAN — 12 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 üncü maddeyi okutuyorum :

Parasız Yatılı ve Burslu Okumanın Karşılıksız Oluşu :

MADDE 13. — Bu Kanun hükümlerine göre parasız yatılı veya burslu okumak suretiyle okulu bitirenlerle herhangi bir sebeple okuldan ayrılan öğrenciler hiçbir şekilde mecburî hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulmazlar.

BAŞKAN — 13 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14 üncü maddeyi okutuyorum :

KISIM - III

Çeşitli Hükümler

Yönetmelik :

MADDE 14. — Temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarına parasız yatılı veya burslu olarak alınacak öğrencilerde aranacak şartlara; seçme - sıralama sınavlarına; il kontenjanları ile kontenjanın dağıtımına; parasız yatılı öğrencilikten burslu öğrenciliğe, burslu öğrencilikten parasız yatılı öğrenciliğe geçirilmeye; sosyal yardımlara; parasız yatılı veya burslu öğrenciliğin sona ermesine; parasız yatılı veya burslu öğrencilerin bir okuldan başka bir okula nakillerine paralel yatılı öğrenciliğe ilişkin hususlarla bu kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN — Bu «paralı yatılı öğrenciliğe» ibaresini silmemiz lazım.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Deminki madde metninden çıkınca, herhalde bu ibare de çıkacak buradan.

BAŞKAN — «Paralı yatılı öğrenciliğe» kısmına gerek yok, 12 nci maddeyi çıkardık çünkü. Onu oradan silmek lazım.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, bir de yukarıda, «kontenjanları ile kontenjanın dağıtımına» deniyor.

«Kontenjanların tespit ve dağılımı» demek en doğrusu olacak.

BAŞKAN — Evet.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Kontenjan diye bir şey kalmadı efendim.

BAŞKAN — Baştaki 4 üncü maddede bir de, illere verilen bir kontenjan var. İllere, gelişmişlik durumuna ve çocuk adedine göre tanıdık bu kontenjanı.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Doğrudan doğruya, «Eğitim maksadıyla, kontenjanların tespit ve dağılımı» dense daha iyi olacak.

BAŞKAN — Hepsi kontenjandır.

«İl»i kaldırın; «kontenjanların tespitiyle dağıtımına» dersek iki defa tekrar etmemiş oluruz.

14 üncü maddeyi bu şekliyle yeniden okutuyorum:

MADDE 14. — Temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarına parasız yatılı veya burslu olarak alınacak öğrencilerde aranacak şartlara; seçme - sıralama sınavlarına; kontenjanların tespiti ile dağıtımına; pa-

rasız yatılı öğrencilikten burslu öğrenciliğe, burslu öğrencilikten parasız yatılı öğrenciliğe geçirilmeye; sosyal yardımlara, parasız yatılı veya burslu öğrenciliğin sona ermesine; parasız yatılı veya burslu öğrencilerin bir okuldan başka bir okula nakillerine ilişkin hususlarla bu kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN — Son okunan şekliyle 14 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi okutuyorum :

Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar :

MADDE 15. — Aşağıdaki kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

a) 8.6.1926 tarih ve 915 sayılı Lise ve Orta Mekteplere Alınacak, Leyli Meccanî Talebe Hakkında Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 19.5.1932 tarih ve 1967 sayılı Kanun.

b) 5.5.1928 tarih ve 1237 sayılı Meccanî Leyli Talebenin Mecburi Hizmetlerine Dair Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 30.5.1929 tarih ve 1484 sayılı ve 25.5.1938 tarih ve 3400 sayılı kanunlar.

BAŞKAN — 15 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan ve daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler de bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

BAŞKAN — Geçici madde 1 üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 2'yi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar mevcut yönetmeliğin bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN — Geçici madde 2 üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 3'ü okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 3. — Parasız yatılı okulların kapasitelerinin artırılması maksadıyla beş yıllık bir plan hazırlanır ve bunun uygulanması için bütçede yeterli ödenek ayrılır. Öngörülen kapasiteye ulaşıncaya kadar öğretmen çocuklarından sınavsız olarak parasız yatılı alınacak öğrenciler için boş pansiyon kapasitelerinden yararlanılır.

BAŞKAN — Millî Eğitim Bakanlığı buna göre kontenjan tespit edecek, her sene de artıracaktır.

Geçici madde 3 üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Benim bir tereddütüm var; son maddeye geçmeden önce onu arz etmek istiyorum.

Geçici 1 inci maddede «Bu Kanunun yayımı tarihinden önce temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan ve daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler de bu kanun hükümlerinden faydalanırlar» deyince.....

BAŞKAN — Dün sordum ben o konuyu.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Pek açıklığa kavuşmadı bu konu.

Liselden mezun oldu çocuk; ama burslu olarak bir anlaşma ile mezun oldu; yani «Ben devlet kuruluşuna hizmet edeceğim» diyor.

Şimdi, bu kalkıyor.

Bir de para ödüyorlar, yurtlarda olduğu gibi; bursu alıyor, mezun olduktan üç sene sonra işe giriyor ve parasını ödemeye başlıyor.

BAŞKAN — O da kalkıyor.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Şimdi, ödediği parayı geri alacak mı acaba? Tabii, ödemediğini affedelim; ama ödediğini de geri almak imkânını veriyor efendim.

BAŞKAN — Vermez. Bu gibi malî konularda geri alınmıyor.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Bilemiyorum efendim.

Taahhüde girmiş; «Beş senede, verdiği parayı ödeyeceğim» diyor. Şimdi diyelim ki, 5 000 liranın

2 500 lirasını ödedi, 2 500 lira borcu kaldı. Bu 2 500 lirayı, buna göre, affedeceğiz herhalde. Acaba ödediği 2 500 lira ne olacak?

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bir de anarşi dolayısıyla çıkarılmış olanlar var; onlar da mı geri gelecek?.

BAŞKAN — Onlar okuldan uzaklaştırılmıştır.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu maddede «Her ne sebeple olursa olsun» ibaresi var.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Her ne sebeple olursa olsun ayrılmış» deyince, hepsini ihtiva eder.

BAŞKAN — Geçici madde 1 üzerinde Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterimiz tekriri müzakere talep ediyor.

Bunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1 üzerinde görüşme açıyorum.

İlk konuşmamızda «Paraları toplayamıyoruz, adrelerini bulamıyoruz» demiştiniz. Bu konuyu açıklar mısınız Sayın Millî Eğitim Bakanı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Buradaki kanun tasarısının diğer maddelerinde, anafikirlerinde, hiçbir surette, «İade edilir» diye bir hüküm yok. Böyle bir hüküm olmayınca, geçici maddeler geri ödemeye bir hüküm getiriyor anlamını çıkarmak mümkün değil. Çünkü, burada deniyor ki, «...öğrenciler bu kanun hükümlerinden faydalanır.» Bu kanunda «İade edilir» diye bir hüküm yok. Bundan başka daha önce ayrılmış olanlar veya bu gibi tazminat ödeyecek olanlar ile devlet hizmeti yükümlülüğü olanlar var.

Ayrıca, bunların hak iddia edebileceklerine dair geçici hüküm de yok. Bazıları ödemede yarıya gelmiş; bazıları çok fakir, kendisi ödeyemiyor lise veya ortaokuldadır; babasının iki tane affedersiniz, koyunu var, öküzü var; bunu satacak ve ödemeye devam edecek.

BAŞKAN — Şöyle olabilir: «...faydalanırlar. Ancak, bu kanun çıkıncaya kadar ödenmiş olan paralar iade edilmez.»

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Öyle denirse açıklık gelir.

BAŞKAN — Bakarsınız dava açarlar, alırlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, bu maddede şöyle denmektedir: «...mezun olmuş öğrenciler de bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.»

Bu kanunun hükümleri içerisinde, «İade edilir» diye bir hüküm getirilmemiştir.

BAŞKAN — Burada «Para alınmaz» diyor, tamam. «Aldınız siz para mı, verin geriye» diyebilir.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Rücu var. Şimdi siz diyorsunuz ki. «Burs dolayısıyla borçlanmış olanın da borcunu affediyoruz. On sene evvel borçlanıp da, halen borcunu ödeyen yani borcu bitmemiş olan varsa, bu hükme göre affediliyor.

Şimdi, bu borçlarının bir kısmını ödedi, bir kısmını ödemedi. Affettiğine göre bu hüküm, geriye yönelik ödediğini de talep edebilir. Endişem budur.

Sayın Başkaynak bu konuda bize bilgi verecekler.

BAŞKAN — Buyurun.

HAKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Sayın Başkanım, parasız yatılı veya burslu olarak okuyan kişilerden geri alma keyfiyeti ortadan kalktığı için - ilişkisini de kesmiş - bursu kesilen öğrenci, ister istemez «Siz bana daha önceki ödemiş olduğum paraları iade edeceksiniz» der.

BAŞKAN — Tabii, bunu der. Onun için, buraya ilavede bulunmak gerekir. mesela; «...faydalanırlar. Ancak, kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan paralar...» denebilir.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «Burs karşılıkları; yatılı okuma veya burslu okuma karşılığı» denebilir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — «Yatılı okuma veya burslu okuma karşılığı ödenmiş paralar iade edilmez ve hizmet karşılığı aranmaz.» denebilir.

BAŞKAN — «Yatılı okuma veya burslu okumada, okuma karşılığı ödenmiş paralar iade edilmez ve hizmet karşılığı aranmaz» diyelim.

O maddeyi düzenleyin.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bir de, o tür olanlar aftan istifade etmesinler; onu da koyalım oraya.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Evet efendim, olabilir.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Sayın Başkanım, oradaki «Her ne sebeple olursa olsun ayrılmış» kısmını çıkaralım. Hem devam etmekte olanlar var, hem mezun olanlar var.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Yani, mezun olanlar içinde de bu tür insanlar var; onlar da bundan faydalanacaklar.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Mesela ortaokulu bitirmiş, liseye gidecek; öğretmen çocuğudur; fakat bu kanuna göre hak kazanmaz.

BAŞKAN — Ama, bir de sınıfta kaldığından dolayı ayrılmış olanlar var.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Ama, işte bu kısmı çıkarırsak açıklık kazanacak.

BAŞKAN — Madde nasıl olacak? «Okuldan ayrılmış olanlar» mı diyeceğiz?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Okuldan ayrılmış olan zaten çıkıyor, bu hakkını kaybediyor.

BAŞKAN — «Bari onlardan para almayalım mı? diyorsunuz?...

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Hayır, para bakımından söylemiyorum; o var. «İade edilmez» konusu ilave edilir; ama «Daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış...» diyoruz. Yani, bu kısmı çıkaralım.

BAŞKAN — «Kanundan faydalanmasın» diyorsunuz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Evet. Çifte para çıkmış olur efendim, yalnız şu madde gereğince. Bundan evvelki yönetmelikte, sınıfta kaldıysa, 30 gün ceza aldıysa, herhangi bir sebeple tard olduysa şu olduysa, bu olduysa, acaba bu haktan istifade etmez mi idi?

BAŞKAN — Tekrar girmeye kalkmasın?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olan kimse için ne söylemek istiyorsak onu açıkça belirtmeliyiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, burada, daha önce görev verilemeyenler var, ki bunlar 9 499 kişi; aynı zamanda, halen kovuşturması devam eden 343 kişi var bunun dışında. Böylece, bu 10 bin kişi kadar çocuğu ilgileniyor ve bunlar çeşitli şekilde ayrılmışlar: Kimisi firar etmiş, kimisi çeşitli nedenlerle ayrılmış, hasta olmuş; fakat ödeyememiş borcunun gerisini; iki sene okumuş ödeyememiş. Çok çeşitli nedenleri var.

BAŞKAN — Evet, onları kastediyorsunuz siz; ama Sayın Tümer «Bu kanun hükümlerinden faydalanır» deyince, tekrar, bir daha, «Ben fakirim, beni bir daha okula alın demesin» diyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Hayır, olmaz, mümkün değildir. Bunun diğer şartları da var.

BAŞKAN — Gerçi 11 inci maddede saydık..

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Zaten madde 11'e de biraz aykırı.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Yalnız, efendim, müsaade ederseniz, «13 üncü madde hükümlerinden yararlanamaz» diyelim. Yani yatılı ve burslu okumanın karşılıksızlığından faydalanır.

Geçici Madde 1. — «Okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler de bu kanun hükümlerinden faydalanırlar» diyor. Karşılıksız burstan faydalanırlar, diğerlerinden faydalanamazlar. Paraları, hizmet borçları falan affedilir.

BAŞKAN — Tabii, 13 üncü maddede; «Bu kanun hükümlerine göre parasız yatılı veya burslu olmak suretiyle okulu bitirenlerle herhangi bir sebeple okuldan ayrılan öğrenciler hiçbir şekilde mecburî hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulmazlar» dedik.

Bundan istifade ederler; kastımız bu.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Evet.

BAŞKAN — O halde öyle diyelim.

Bu şekliyle maddeyi yeniden okutuyorum:

«Geçici Madde 1. — Bu kanunun yayımı tarihinden önce temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan ve daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler de bu kanunun 13 üncü maddesi hükümlerinden faydalanırlar.»

BAŞKAN — Tamam, halloldu.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Bu biraz karışık oldu.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Sadece» dersek, açıklık kazanır.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «Parasını ödemiş olanlardan geriye istirdat edilemez» O hükmü biraz evvel ifade etmiştik.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — «Karşılığı alınmaz» diye de bir şey ilave etmek lazım oraya.

BAŞKAN — «Faydalanırlar»ı oraya ilave edeceğiz.

ORHAN DÜLGERLER (Kanunlar Müdürü) — «...faydalanırlar. Ancak kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan paralar ve hizmet karşılığı...»

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — «Masraf ve hizmet karşılığı» diyelim.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «Paralar geri alınmaz; masraf karşılığı paralar, ödemeler iade edilmez. Yapılmış olan ödemelerde de, hizmet karşılığı aranmaz.»

«Karşılığında ödenmiş paralar» deniyor; «Ödenmiş paralar geri verilmez.»

BAŞKAN — «...Bu kanunun 13 üncü maddesi hükümlerinden faydalanırlar» dedikten sonra «Ancak Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan parasız yatılı ve burs karşılığı paralar geri verilmez ve hizmet karşılığı aranmaz.»

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Sayın Başkanım ufak bir nüans var 1 inci maddede: «Bu Kanunun yayımı tarihinden önce temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı ve burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olanlar» diyoruzki bu yalnız 13 üncü maddeden istifade anlamına geliyor. Binaenaleyh, bu durumdakiler bütün bunlardan, bu nüanstaki, bu kanunun olanaklarından istifade edeceklerdir.

BAŞKAN — «Bu kanunun yayımı tarihinden önce temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan ve daha önce okuldan her ne sebeple...» diye ikiye ayırmak lazım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Ama efendim temeleğitim geçildikten sonra onlar için de mümkün olabiliyor.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Yalnız, «Yalnız 13 üncü maddeden istifade eder» deyince diğer maddelerden istifade etmeyecekmiş anlamı da çıkabilir.

BAŞKAN — Devam etmekte olanlar da var.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ — (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «Yalnız, kelimesini oradan çıkartmak gerekir.

BAŞKAN — O halde, «Devam etmekte olanlar bu kanun hükümlerinden..» diyelim.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — «Devam etmekte olanlar bu kanun hükümlerinden yararlanırlar.»

BAŞKAN — «Bu kanun hükümlerinden ve daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış ve mezun olmuş öğrenciler de bu kanunun sadece 13 üncü maddesi hükümlerinden faydalanırlar.»

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — İki cümle yapalım.

BAŞKAN — Öyle oldu zaten.

İki cümleye hiç gerek yok: «Bu kanunun yayımı tarihinden önce temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarından parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olanlar bu kanun hükümlerinden, daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler de bu kanunun sadece 13 üncü maddesi hükümlerinden faydalanırlar.»

Ondan sonra, «Ancak» diye devam edebilir.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Efendim, bence, tüm hükümlerinden yararlanırlar.

BAŞKAN — Bu kanunun tüm hükümlerinden mi?

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Evet, tüm hükümlerinden, yararlanırlar.

BAŞKAN — Ama belli artık; «Sadece» dedikten sonra ötekine gerek yok.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Hayır, «Sadece» kelimesini getireceğimiz için arz ettim efendim.

BAŞKAN — İşte, «Sadece» jeyince, ötekinin tüm hakları olduğu anlaşılıyor. «Bu kanun hükümlerinden» deyince, «Tüm» demeye gerek yok.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Müsaade eder-seniz, şöyle teklif ediyorum: «Geçici Madde 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan veya mezun olmuş olan öğrenciler bu kanun hükümlerinden faydalanırlar. Ancak...»

BAŞKAN — Mezun olmuşları değil.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Çünkü Başkanım, mesela orta kısmını bitirdi; fakat bu kanun çıkmadığı için liseye gidemiyor. Bu şekilde bırakırsak, o çocuk gidemez. Halbuki, «Mezun olmuş» deyince - yukarıda hem temelöğretim, hem ortaöğretim var - temeleğitimin birinci kısmını bitirmiş bir öğretmen çocuğunu kendi bulunduğu yerde lise veya muadili okul yoksa, bu kanuna göre liseye de sokma imkânına sahip olacak.

Tek başına, «Yalnız burslu olarak öğretime devam etmekte olan» dersek...

BAŞKAN — Devam ediyor kabul ederiz biz onu. Çünkü bitirdi, ötekine devam ediyor.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — «Mezun olmuş olan» dedik.

BAŞKAN — Olsun.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Bu, yeni statüye götürür. Buna göre bir spekülâtif statü iktisap edecektir.

BAŞKAN — İktisap edecektir.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Ama halihazırda orta birinci ve ikinci sınıfta okuyanlar ne yapsın?

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Okula devam etmekte olanları öyle anlıyor. Ortaokulu bitirdi; liseye, bu şartlar olmadığı için girememiştir. Şimdi liseye girdi. Yani daha evvel mezun olmuş öğrenciler bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

Devam ediyoruz: «Daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış öğrenciler bu kanunun 13 üncü maddesinde kalan» diye devam edecek. Yani, böyle ikiye ayırırsak çok daha açıklık kazanır gibi geldi bana.

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Mezun olmuş olanı ayrılmış kabul etmiyoruz.

ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Efendim, mezun olmuş olan başka yerde eğitimine devam edebilir; fakat bu kanun çıkınca, babası tekrar müracaat eder; «Şu kanuna göre tekrar devam edecek» der. Mezun olmuşu ayrı tutarsak; kanun, «Sen mezun olmuşsun vaktiyle, giremezsin» diyebilir.

ORGENERAL NECDET ÜRUĞ (Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri) — Kontenjani varsa girecek, kontenjani olmadığı müddetçe giremez. Şartı var bir defa.

BAŞKAN — Eskiden liseye devam etmiyor mu idi bunlar? Liseye de veriyordunuz bu hakkı, değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Liseye veriyorduk, ilkokul yoktu. Şimdi, ilk, orta ve lise oluyor.

BAŞKAN — Tamam.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Sayın Başkanım, burada iki tane unsur var; aynı cümlelerin içerisinde belirtilmesi mümkün olmuyor. Bir tanesi, okumakta olan, bütün bu kanunun haklarına sahip: «Faydalanırlar» deyip, onu kesip, (nokta) dedikten sonra, «Daha önce mezun olanlar, diye ancak bir cümle geliyor arkadan. O noktadan sonraki cümleyi o şekliyle, eğer izin verirseniz, tamamlayabiliriz. Hiç de böyle bir mahzuru olmaz.

BAŞKAN — Bence de öyle. Çünkü, ortaokulu bitireni biz mezun olmuş kabul etmiyoruz. Mezun ol-

ma, lisenin sonunda öyle kabul ediyoruz. Ondan evvel ayrılmışsa, kendisi ayrılmış demektir. Öyle değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— Evet efendim, öyle.

BAŞKAN — İkten girmiş veya hut ortada girmiş, nerede girmişse girmiş. Girmiş, orayı bitirmiş, ondan sonra liseye devam edecek o. Onu okula devam kabul ediyoruz biz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— O zaman zabıtlara zaten geçtiğine göre, herhangi bir problem olmaz. İki cümle yapalım, bir tanesi...

BAŞKAN — İşte iki cümle.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— «Faydalanırlar» deyip, noktalayıp.....

BAŞKAN — İki defa «Faydalanırlar» olmaz. Bu gayet açık artık burada.

«Bu kanunun yayımı tarihinden önce temeleği-tim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olanlar bu kanunun hükümlerinden faydalanırlar» deyip, bir daha faydalanırları eklemek olmaz; o, kanun tekniğine uymaz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— En sonuna «Ancak» geldiği için, «Ancak» hepsine raci oluyor da, o bakımdan benim endişem oldu. Sonunda, «Ancak» diyoruz; bütün cümleye şamilmiş gibi geliyor.

BAŞKAN — Hayır, «Ancak», şunun için: «Ancak kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan parasız yatılı ve burs karşılığı paralar geriye alınmaz ve hizmet karşılığı aranmaz» demiş.

O okuyanların elbette bununla bir alakası yok zaten almıyoruz onlardan. Kimdir bunlar? Mezun olanlardan almayacağız yahut ayrılmış olanlardan almayacağız.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — 13 üncü madde kapsamına giren kişileri ne bir hizmete tabi tutuyoruz ne de ödemiş olduğumuz paraları geri alıyoruz Onun için, halen bu kanunun kapsamına giren ve okumakta olan kişiler bu kanunun bütününden, mezun olmuş veya çeşitli nedenlerle ayrılmış kişiler ise sadece 13 üncü maddeden faydalanacaklardır.

BAŞKAN — Ancak, «Ödedikleri varsa o da geri verilmez» dedik.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— Sayın Başkanım, buradaki şu ifade çelişkili olmu-

yor mu? «...Geri verilmez. Ancak...» dedik. Şimdi, çocuk lisenin ikinci sınıfında, o bütün haklardan faydalanacak. O zamana kadar verdiği paraları ondan almamamız lazım geliyor, bana göre; kasıtlı oluyor.

BAŞKAN — Tabii, öyle.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— Anladım efendim.

BAŞKAN — Çünkü, 2 nci madde şöyle; «Her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler bu kanunun yalnız 13 üncü maddesinden faydalanırlar.»

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM

— Mezun olanlar için öyle. Bir de, devam edenler de öğrencidir. Şu ana kadar bazıları var ki..

BAŞKAN — Devam edenler para ödemez ki. Niye ve nasıl ödesin? O devam ediyor, parasız yatılı, burslu... Ancak, ayrılanlar para öder. Vaktiyle öyle kayıtlar koymuş Millî Eğitim Bakanlığı, öyleymiş.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Şimdi, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte okuyan kişiler mecburî hizmetle yükümlü idiler; onu affediyoruz. Zaten onu yukarıda hallettik. Bir de eski mezunlarımız ve ayrılanlar var. Onlarda da biz, 13 üncü maddenin öngördüğü ne mecburî hizmet istiyoruz ne de para.

BAŞKAN — Tamam.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Buyurduğunuz gibi. 13 üncü maddeden ancak bunlar faydalanırlar; «faydalanma»nın altına inemeziz; bu kere, bu gibilerin ödemiş oldukları paralar çıkıyor karşımıza.

BAŞKAN — Bugüne kadar da ödemediği para var. Bir daha geri istemesin. Ödenmişse ödenmiş; artık o Devlete kalır.

Şimdi geçici 1 inci maddeyi tekrar okutuyorum :

Geçici Madde 1. — Bu kanunun yayımı tarihinden önce temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olanlar bu kanun hükümlerinden, daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler ise bu kanunun sadece 13 üncü maddesi hükmünden faydalanırlar. Ancak kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan parasız yatılı veya burs karşılığı paralar geri verilmez ve hizmet karşılığı aranmaz.»

BAŞKAN — İyi oldu.

Şimdi bu geçici maddenin bu son okuduğumuz şekli üzerinde söz almak isteyen var mı?.. Yoktur.

Geçici Madde 1'i bu şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1 bu şekilde değiştirilmiştir.

Şimdi 16 ncı maddeyi okutuyorum.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Çok özür dilerim.

Biraz önce kabul buyurduğunuz 12 nci maddede tutanaklara geçmesi açısından arz ediyorum; şöyle bir ifade var: «Tatil aylarında parasız yatılı öğrencilerden kalacak yeri olmayanların okullarda veya belli yerlerde toplanmak suretiyle barındırılmaları ve sosyal yardımlardan faydalandırılmaları» deniyor. Bu ise, 10 uncu maddedeki bütün imkânlardan faydalanma anlamını taşıyor.

BAŞKAN — Yani, «Parasız yatılı öğrencilerin eğitim, araç ve gereçleri, yiyecek, giyecek, harçlık ve diğer ihtiyaçlarıyla ilgili sosyal yardımlar...» ifade ediliyor.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Bütünü kapsıyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI HASAN SAĞLAM — Evet hepsini kapsıyor.

BAŞKAN — Evet hepsini kapsıyor, tabii.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Tutanağa geçmesi için arz ettim, çünkü, «Ben sadece barındıracağım; geri tarafına karşımam» diyebilirler.

BAŞKAN — Yok, hepsini kapsıyor. Bugüne kadar da hep öyledir zaten.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Öyle olması gerekir.

BAŞKAN — Kimsesi yoktur, gidecek yeri yoktur; kalır o; yer, içer, yatar.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Bu madde şöyle de olabilirdi. «10 uncu madde hükümlerinden yararlanırlar.»

BAŞKAN — Ama, bugüne kadarki uygulama öyle.

HÂKİM TUĞGENERAL MUZAFFER BAŞKAYNAK (Hukuk İşleri, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanı) — Tutanaklara da geçti, biz de öyle anlıyoruz zaten.

BAŞKAN — 16 ncı maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 16. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 16 ncı madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 17. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 17 nci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemimizde görüşülecek başka bir konu bulunmadığından, bilahara tespit edilecek gün ve saatte toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 17.23

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ

GÜNDEMİ

107 NCI BİRLEŞİM

17 Haziran 1982 Perşembe

Saat : 14.00

I. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1. — Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince Kabul Olunan Metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 3/7; M. G. Konseyi : 3/198) (D. Meclisi : S. Sayısı : 129) (M. G. Konseyi S. Sayısı : 418)

2. — Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Düzenlenmesi İle İlgili Yetki Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince, Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/152; M. G. Konseyi : 1/377) (D. Meclisi S. Sayısı : 114; M. G. Konseyi S. Sayısı : 421)

3. — 13 . 5 . 1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna bir geçici madde eklenmesine İlişkin Kanun Teklifinin Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/45; M. G. Konseyi : 2/96) (D. Meclisi S. Sayısı : 138; M. G. Konseyi S. Sayısı : 419)

4. — 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabaesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/13; M. G. Konseyi : 1/376) (D. Meclisi S. Sayısı : 113 ve 113'e 1 inci Ek; M. G. Konseyi S. Sayısı : 422)

5. — 28 . 6 . 1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/186; M. G. Konseyi : 1/381) (D. Meclisi S. Sayısı : 135; M. G. Konseyi S. Sayısı : 420)

6. — Temeleğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/139; M. G. Konseyi : 1/368) (D. Meclisi S. Sayısı : 106; M. G. Konseyi S. Sayısı : 415)

7. — Hâkimler ve Savcılar Kanunu Tasarısı (1/262)

8. — 1730 Sayılı Yargıtay Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/110; M. G. Konseyi : 1/363) (D. Meclisi S. Sayısı : 87; M. G. Konseyi S. Sayısı : 394)

9. — Bazı Vergi Kanunlarında ve Tahsilatın Hızlandırılması Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (1/270) (S. Sayısı : 292)

10. — Sendikalar Kanunu Tasarısı. (1/235)

11. — Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Tasarısı. (1/236)

12. — Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Ceza Kanunu Teklifi. (2/82)

13. — 1475 Sayılı İş Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/269)

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 418

**Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi ile Danışma Meclisince Kabul Olu-
nan Metin ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu.
(D. Meclisi : 3/7; M. G. Konseyi : 3/198)**

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 129)

TC

*Danışma Meclisi Başkanlığı
Genel Sekreterliği
Kanunlar Md. 06-120 (3/7) 01-294*

10 Haziran 1982

Konu : Ölüm cezası.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 9 Haziran 1982 tarihli 103 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, Ednan KAVAKLI Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

*Başbakanlık
Özlük ve Yazı İşleri
Genel Müdürlüğü
Sayı : 301-10557*

14 Ekim 1980

Konu : İdam cezasına hükümlü Ednan Kavaklı.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Maktul Tuncay Abbas'ı suç delillerini ortadan kaldırmak ve kendilerini cezadan kurtarmak amacı ile öldürmek suçundan sanık Tokat - Merkez İlçesi Sofyon Mahallesi nüfusu Hane 103, Cilt 2 - A Sayfa 119'da kayıtlı Mehmet oğlu Meliha'dan olma ve 25.9.1957 doğumlu Ednan Kavaklı'nın, Türk Ceza Kanu-
nununun 450/9 ncu maddesi uyarınca ölüm cezası ile mahkûmiyetine ve diğer sanık Ahmet Sağlam'ın da
aynı Kanununun 450/9, 64, 67 ve 59 ncu maddeleri gereğince ömür boyu ağır hapis cezası ile tecziyelerine
dair Tokat Ağır Ceza Mahkemesinden verilen hüküm Yargıtay Birinci Ceza Dairesince tasdik edildiğinden,
ıdam cezasına hükümlü Ednan Kavaklı hakkında yapılacak diğer muameleler için Cumhuriyet Başsavcılığı-

na ve daha sonra Adalet Bakanhına gönderilen adı geçen mahkûmiyet dosyası ve Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin tasdik ilanı, konu hakkındaki 22.2.1978 gün ve 1.134.1.1978 - 11711 sayılı Adalet Bakanlığı yazısının sureti ile birlikte 5.5.1978 günlü 301-02175 sayılı yazımızla Millet Meclisi Başkanhına sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Eürend ULUSU
Başbakan

Adalet Komisyonu Raporu

TC
Millî Güvenlik Konseyi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 3/198
Karar No. : 61

16 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIğINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 9 Haziran 1982 tarihli 103 ncü Birleşiminde görüştümlerek işareti oyu ile kabul edilen Ednan Kavaklı hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Kanun Tasarısı ve Danışma Meclisi Adalet Komisyonu Raporu Komisyonumuzca incelendi.

Tasarının tümü ve maddeleri Danışma Meclisinden geldiği şekliyle aynen benimsenmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
M. Tevfik ODMAN
Dz. Hâk. Yzb.

Üye
Yüksel TALAYMAN
Adalet Bakanlığı
Tetkik Hâkimi

Üye
A. Tuncer SÖNMEZ
Adalet Bakanlığı
Tetkik Hâkimi

**DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN**

**Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine
Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Yargıtay 1 nci Ceza Dairesinin 24.1.1978 tarih ve 1977/3949 Esas 1978/148 Karar sayılı ilamı ile kesinleşen, Tokat Ağır Ceza Mahkemesinin 19.9.1977 tarih ve 1977/190, Esas 1977/148 Karar sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 450/9 maddesi gereğince ölüm cezasına mahkûm edilmiş bulunan, Tokat Merkez İlçe Sofyon Mahallesi Hane 103, Cilt 07/01, sayfa 054 de nüfusa kayıtlı Mehmet oğlu, Meliha'dan olma 25.9.1957 doğumlu Ednan Kavaklı hakkındaki ölüm cezası yerine getirilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

**ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

**Ednan Kavaklı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine
Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ

S. Sayısı : 421

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/152; M. G. Konseyi : 1/377)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 114)

TC

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Md. : 06 - 902 (1/152) 00669

Konu : Kanun Tasarısı.

4 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 2 Haziran 1982 tarihli 100 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

NOT : Bu Kanun Tasarısı Genel Kurulun 13, 27, 31 Mayıs 1982 ve 2 Haziran 1982 Tarihli 94, 98, 99 ve 100 ncü Birleşimlerinde görüşülmüştür.

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18-101-1188/01918

4 Mart 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 1.3.1982 tarihinde kararlaştırılan «Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Danışma Meclisi İçtüzüğü'nün 20 nci maddesine göre gereğinin yapılmasını arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi, Bakanlıkların bir kısmı özel kanunla, bir kısmı da 3.9.1946 tarihli ve 4951 sayılı Kanun hükmüne göre Başbakanın önerisi, Devlet Başkanının onayı ile kurulmuş bulunmaktadır.

Diğer kamu kurum ve kuruluşları da ya kanunla ya da Bakanlar Kurulu kararı veya Bakan onayı ile kurulmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kurulma ve örgütlenme biçimleri belli esaslara bağlanmadığından, bu kurum ve kuruluşların görevlerinin ve birimlerinin tespitinde farklılıklar olduğu gibi ortak birimlerin görevlerinin belirlenmesinde de değişik düzenlemelere gidilmiştir.

Bu durum, zamanla kamu kurum ve kuruluşlarının gerek teşkilât yapısında, gerekse görev ve yetkilerinin belirlenmesi ve kullanımında bir takım karışıklık ve düzensizliklere yol açmıştır. Ayrıca, kamu kuruluşlarının teşkilatı gereksiz yere genişlerken hiyerarşik yapıda ve unvanlandırmada birlik ve paralelliğin korunamaması zaman zaman hizmeti aksatıcı sonuçlara da neden olmuştur. Bu durumun hizmetlerin maliyetine etkisi ise tartışmasızdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının, kuruluş ve görevlerine ilişkin kanunların hazırlanmasında diğer kurum ve kuruluş kanunları dikkate alınmadığından bunların hukukî yapılarında farklılıklar, koordinasyon bozuklukları, görev ve yetki tedahülleri ortaya çıkmakta bu da kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik biçimde yürütülmesini engellemektedir.

Bütün bu nedenlerle, «kamu kurum ve kuruluşu» sayılan tüm birimleri kapsayacak genel bir düzenleme yapılması; kaçınılması ve daha fazla geciktirilmesi mümkün olmayan bir zorunluluk olmuştur. Bu düzenlemenin ayrı ayrı kanunlarla yapılması ise, kanun yapmanın gerektirdiği süre gözönüne alındığında, amacın tam olarak gerçekleştirilebilmesine imkân vermemektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, kamu hizmetlerinin yürütülmesindeki yapısal aksaklıkların süratle giderilmesi amacıyla bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kamu hizmetlerinin süratli, düzenli, verimli, etkin, ekonomik biçimde yürütülmesi amacıyla Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2. — Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye dayanılarak çıkarılacak kanun hükmünde kararname-lerin; Başbakanlık, Bakanlıklar ve bunlara bağlı veya bunlarla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının (Kamu İktisadî Teşebbüsleri dahil) yeniden düzenlenmesine ilişkin hususları kapsamaması öngörülmüştür.

Madde 3. — Bakanlar Kurulunun, Yetki Kanununa dayanarak çıkaracağı kanun hükmünde kararname-lerde hangi ilkeleri gözönünde bulunduracağı belirlenmektedir.

Bu arada Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılıkları ile Devlet Bakanlıklarının kurulması ve kaldırılması uygulanmakta olan 4951 sayılı Kanunun amacına uygun olarak Başbakanın önerisi ve Devlet Başkanının onayına bırakılmakta, diğer Bakanlıklar ile Müsteşarlık ve Genel Müdürlüklerin kurulmasında ise kanun hükmünde kararname çıkarılması öngörülmektedir.

İdareye elastikiyet kazandırılması maksadıyla Bakanlıklar bünyesinde müstakil daire başkanlığı kurulabilmesi için ise Bakanlar Kurulu Kararı yeterli görülmüştür.

Madde 4. — Bakanlar Kuruluna iki yıl için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde 5. — Kadro değişikliği nedeniyle bu Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarındaki bazı personelin mevcut haklarına dokunulmaması ve bu suretle kişilerin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla kanunun yürürlük tarihinin 26.2.1982 olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

Madde 6. — Yürütme hükmüdür.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

İhtisas Komisyonu

Esas No. : 1/377

Karar No. : 102

16 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisince kabul edilen Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısı Komisyonumuzda incelendi.

Danışma Meclisi metninin tümü kabul edildikten sonra maddelerinin görüşülmesine geçildi,

Danışma Meclisince kabul edilen tasarının;

1 nci maddesindeki Kamu Kurumu niteliğindeki meslekî teşekküllerin kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin hükümlerinin düzenlenmesi, bu kuruluşların yeni Anayasa ile alacakları statüye bağlı bulunduğundan madde metninden çıkarılmıştır. Aynı madde metnine Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri deyi mi ilave edilmiş, maddede yer alan bazı kurumlara ait istisnai hüküm, Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki birlik ve bütünlük dikkate alınarak madde metninden çıkarılmıştır.

2 nci maddesi, 1 nci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak yeniden düzenlenerek maddeye açıklık getirilmiştir.

3 ncü maddesinin (c) bendinde yer alan «Devlet Başkanlığı ve Başbakan Yardımcılıkları ile Devlet Bakanlıkları dışındaki» ibaresi ile bu bendin ikinci paragrafı madde metninden çıkarılmıştır. Böylece bütün bakanlıkların kuruluşu bu kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye göre kurulacağı vurgulanmıştır.

Aynı maddeye (d) bendinden sonra yeni bir (e) bendi eklemek suretiyle Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatının düzenlenmesinde mülkî idare amirlerine gerekli yetkilerin tanınması sağlanarak madde bentleri buna göre teselsül ettirilmiştir. Teselsüle göre (e) bendi (f) bendi olarak yeniden düzenlenmiştir. Danışma Meclisinin kabul ettiği 3 ncü maddenin (g) bendi Komisyonumuzca metinden çıkarılarak bunun yerine (h) bendi düzenlenmiş ve Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile ilgili ilke belirlenmiştir. Aynı maddeye (i) bendi ilave edilerek çıkarılacak Kanun Hükmünde Kararnamelerin yürürlük tarihinin Bakanlar Kurulunca 26 Şubat 1982 olarak tespitine de imkân sağlanmıştır.

4 ve 6 ncı maddesi aynen benimsenmiş olup, 5 nci maddesi; 3 ncü maddeye (i) bendinin ilavesi nedeniyle yeniden düzenlenmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan

Muzaffer BAŞKAYNAK

Hâkim Tuğgeneral

Üye

Zeki GÜNGÖR

Hâkim Albay

Üye

İlhan KÖSEOĞLU

Hâkim Albay

Üye

Şahver KOBAL

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Dairesi Üyesi

Üye

Bahattin ABLUM

İçişleri Bakanlığı

Hukuk Müşaviri

Üye

Fahri UZUNEFİ

Maliye Bakanlığı

Bütçe ve Malî Kontrol

Genel Müdür Yrd.

Üye

Nevzat CİZRE

Ticaret Bakanlığı

Teşkilatlandırma

Genel Müdürü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Yeniden Düzenlenmesi İle İlgili Yetki Kanunu Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülebilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin konularda aşağıda belirtilen çerçevede dahilinde Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Yetki Kanununa göre çıkarılacak kanun hükmünde kararname;

a) Kamu hizmetlerindeki gelişmelere göre, muhafazası, birleştirilmesi, yeniden düzenlenmesi veya kurulması öngörülen bakanlıklar ile bağlı ve ilgili kuruluşların ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının :

- (1) Kuruluş biçimlerine ve hukukî yapılarına,
- (2) Hangi anabirimlerden oluşacağına,
- (3) Birimler arasındaki hiyerarşik ilişkiye,
- (4) Tüm kuruluşlarda benzer hizmet yapan birimlerin görev, yetki ve yükümlülüklerine,

Ait genel esasları,

b. (a) Bölümünde sayılan kurum ve kuruluşların gerektiğinde kaldırılmasına yetki veren hükümleri,

c. (a) bölümüne göre belirlenecek genel esaslar dahilinde bu kurum ve kuruluşların herbirinin teşkilatlanma, görev, yetki ve yükümlülüklerinin belirlenmesine ilişkin hükümleri,

(Kapsar.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Kamu hizmetlerinin düzenli, etkili, verimli, ekonomik ve süratli bir şekilde yürütülmesi için kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslekî kuruluşların, tarım satış kooperatifleri ve bunların birliklerinin (Devlet Başkanlığı Dairesi, Yasama Organı İdarî Kuruluşları, Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Yargı Kuruluşları, Sayıştay, Üniversiteler hariç) kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin konularda aşağıda belirtilen çerçevede dahilinde Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu kanuna göre çıkarılacak kanun hükmündeki kararname,

a) Kamu hizmetlerinin Bakanlıklar arasında bölünüşüne, hangi anahizmet kuruluşlarının hangi bakanlıklara bağlanacağına, yeni bakanlık, bağlı ya da ilgili kuruluş kurulmasına, mevcutların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, bakanlıkların taşrada ve yurt dışında teşkilat kurmasına; muhafazası birleştirilmesi, yeniden düzenlenmesi veya kurulması öngörülen bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş biçimlerine, hukukî yapılarına, hangi anahizmet birimlerinden oluşacağına, birimler arasındaki hiyerarşik ilişkilere, tüm kuruluşlarda benzer hizmet yapan birimlerin görev, yetki ve yükümlülüklerine ait genel esasları,

b) Bu esaslara uygun olarak yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların teşkilat, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi ile gerektiğinde kadro düzenlenmesine ilişkin hükümleri,

c) Kamu Kurumu niteliğindeki meslekî kuruluşlarla tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin bütün kademedeki üniteleri ile birliklerinin yönetim ve denetim kurullarının yeniden teşkili, bunların seçim usulleri, görev ve yetkileri, genel kurullarının toplanma ve karar nisabı gibi hususlara ilişkin hükümleri,

(Kapsar.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerinin Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısı

Amaç :

MADDE 1. — Kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülebilmesi için kamu kurum ve kuruluşları, Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile bunların birliklerinin kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin konularda aşağıda belirtilen çerçevede dahilinde Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Yetki Kanununa göre çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler :

a) Kamu hizmetlerinin Bakanlıklar arasında bölünüşüne, hangi anahizmet kuruluşlarının hangi bakanlıklara bağlanacağına, yeni bakanlık, bağlı ya da ilgili kuruluş kurulmasına, mevcutların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, bakanlıkların taşrada ve yurt dışında teşkilat kurmasına; muhafazası, birleştirilmesi, yeniden düzenlenmesi veya kurulması öngörülen bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş biçimlerine, hukukî yapılarına, hangi ana hizmet birimlerinden oluşacağına, birimler arasındaki hiyerarşik ilişkilere, tüm kuruluşlarda benzer hizmet yapan birimlerin görev, yetki ve yükümlülüklerine ait genel esasları,

b) Bu esaslara uygun olarak yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine ilişkin hükümleri,

c) Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile bunların birliklerinin Kuruluşu, organlarının teşkili, görev ve yetkileri ile işleyişi gibi hususların yeniden düzenlenmesine ilişkin hükümleri,

Kapsar.

(Hükümetin Teklifi)

İlkeler :

(MADDE 3. — Bakanlar Kurulu, birinci madde ile verilen yetkiyi kullanırken, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak amacıyla aşağıdaki ilkeleri gözönünde bulundurur :

a) Asli ve sürekli kamu hizmetlerinden genel idare esaslarına göre yürütülmesi gerekenler, Başbakanlık, Bakanlıklar ve bunlara bağlı Müsteşarlık ve Genel Müdürlükler eliyle gördürülür.

b) Bakanlıkların kuruluş ve teşkilatlanmasında; kamu hizmetlerinde iş bölümünün ve koordinasyonun sağlanması, bir hizmetin tek kuruluş veya birim tarafından yürütülmesi ve kaynak israfının önlenmesi esasına uyulur.

c) Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılıkları ile Devlet Bakanlıkları dışındaki Bakanlıklar, Müsteşarlık ve Genel Müdürlükler bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye göre kurulur.

(Bakanlıklar bünyesinde müstakil Daire Başkanlığı kurulabilmesi için Bakanlar Kurulu kararı alınması yeterlidir.

d) Kurum ve kuruluşların merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı, hizmetlerin özelliğinden kaynaklanan zorunlu farklılıklar saklı kalmak kaydı ile, hiyerarşik bağlılık, unvan ve rütbe standardizasyonu sağlanacak şekilde düzenlenir.

e) Yeni düzenlemeler nedeniyle kadro unvanı ve derecesi değişen görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

f) Kamu İktisadi teşebbüslerinin kuruluş ve teşkilatlanmasında, yukarıdaki ilkelerle birlikte hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kârlılık esasları gözönünde bulundurulur.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

İlkeler :

(MADDE 3. — Bakanlar Kurulu, birinci madde ile verilen yetkiyi kullanırken, kamu hizmetlerinin düzenli, etkili, verimli, ekonomik ve süratli bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak amacıyla aşağıdaki ilkeleri gözönünde bulundurur :

a) Kamu hizmetlerinden genel idare esaslarına göre yürütülmesi gerekenler; Başbakanlık, Bakanlıklar ve bunlara bağlı kuruluşlar eliyle yürütülür.

b) Bakanlıkların kuruluş ve teşkilatlanmasında; kamu hizmetlerinde iş bölümünün ve koordinasyonun sağlanması, bir hizmetin tek kuruluş veya birim tarafından yürütülmesi ve kaynak israfının önlenmesi esasına uyulur.

c) Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılıkları ile Devlet Bakanlıkları dışındaki Bakanlıklar, Müsteşarlık ve Genel Müdürlükler bu kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye göre kurulur.

(Bakanlıklar bünyesinde müstakil Daire Başkanlığı kurulabilmesi için Bakanlar Kurulu Kararı alınması yeterlidir.

d) Kurum ve kuruluşların merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı, hizmetlerin özelliğinden kaynaklanan zorunlu farklılıklar saklı kalmak kaydı ile, hiyerarşik bağlılık, unvan ve rütbe standardizasyonu sağlanacak şekilde düzenlenir.

e) Yeni düzenlemeler nedeniyle kadro unvanı ve derecesi değişen görevlilerin kazanılmış hak aylıkları ile eski kadrolarına ait ek göstergeleri yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

(Saklı kalma süresi bir terfi süresi ile sınırlıdır.

f) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş ve teşkilatlanmasında, yukarıdaki ilkelerle birlikte hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kârlılık esasları gözönünde bulundurulur.

g) Kamu kurumu niteliğindeki meslekî kuruluşların, tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin kuruluş kanunları, organlarının teşkili, görev ve yetkileri yeniden düzenlenirken bu kuruluşların, her türlü zararlı akımların dışında tutulması ve siyasi etkiden arındırılması esasları gözönünde tutulur.

(İhtisas Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İlkeler :

MADDE 3. — Bakanlar Kurulu, birinci madde ile verilen yetkiyi kullanırken, kamu hizmetlerinin düzenli, etkili, verimli, ekonomik ve süratli bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak amacıyla aşağıdaki ilkeleri gözönünde bulundurur :

a) Kamu hizmetlerinden genel idare esaslarına göre yürütülmesi gerekenler; Başbakanlık, Bakanlıklar ve bunlara bağlı kuruluşlar eliyle yürütülür.

b) Bakanlıkların kuruluş ve teşkilatlanmasında; kamu hizmetlerinde iş bölümünün ve koordinasyonun sağlanması, bir hizmetin tek kuruluş veya birim tarafından yürütülmesi ve kaynak israfının önlenmesi esasına uyulur.

c) Bakanlıklar, Müsteşarlık ve Genel Müdürlükler bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye göre kurulur.

d) Kurum ve kuruluşların merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı, hizmetlerin özelliğinden kaynaklanan zorunlu farklılıklar saklı kalmak kaydı ile, hiyerarşik bağlılık, unvan ve rütbe standardizasyonu sağlanacak şekilde düzenlenir.

e) Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatının düzenlenmesinde mülki idare amirlerine gerekli yetkiler tanınır.

f) 27 Şubat 1982 tarihli, 8/4334 ve 8/4337 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları esas alınarak yapılan ve bu Kanun ile verilen yetkiye dayanılarak çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler uyarınca yapılacak olan yeni düzenlemeler nedeniyle kadro unvanı ve derecesi değişen görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

Bu bent hükmü 29 Haziran 1981 tarihli ve 2485 sayılı Kanun kapsamına giren personele de uygulanır.

g) Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş ve teşkilatlanmasında, yukarıdaki ilkelerle birlikte hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kârlılık esasları gözönünde bulundurulur.

h) Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile bunların Birliklerinin kuruluşu, organlarının teşkili, görev ve yetkileri ile işleyişleri gibi hususların yeniden düzenlenmesinde, hizmetin gerekliliği, ülke ekonomisine yararlılık ve verimlilik esasları dikkate alınır.

ı) Bakanlar Kurulu, bu kanuna dayanarak çıkaracağı kanun hükmünde kararnamelerin yürürlük tarihini 26 Şubat 1982 olarak tespit etmeye yetkilidir.

(Hükümetin Teklifi)

Yetki Süresi :

MADDE 4. — Bakanlar Kuruluna birinci maddede ile verilen yetki, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl için geçerlidir.

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanun 26 Şubat 1982 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Yetki Süresi :

MADDE 4. — Bakanlar Kuruluna birinci madde ile verilen yetki, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 18 ay için geçerlidir.

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanun, yeni düzenlemelerde kadro unvan ve derecesi değişen personelin özlük hakları ile ilgili hükümleri 26 Şubat 1982 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

31 . 3 . 1982

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Mentesh

Millî Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
Prof. Dr. K. Kılıçturgay

Gümrük ve Tekel Bakanı
Prof. Dr. A. Bozer

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
M. Turgut

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
F. İlkel

Kültür ve Turizm Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bak.
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

(İhtisas Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yetki Süresi :

MADDE 4. — Danışma Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 6. — Danışma Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ

S. Sayısı : 420

28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/186; M. G. Konseyi : 1/381)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 135)

TC

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Md. : 06-1390 (1/186) 00968

Konu : Kanun Tasarısı.

11 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 10 Haziran 1982 tarihli 104 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D.18/101 - 1002/03513

2 Nisan 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 31.3.1982 tarihinde kararlaştırılan «28.6.1966 tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GEREKÇE

766 sayılı Tapulama Kanununun 75 nci maddesi uyarınca Tapulama Hâkimi ve diğer görevlilerin bu kanun gereğince birliklerde yapacakları oturum, keşif, ve tatbikatlarda iş sayısına bakılmaksızın 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesine göre Bütçe Kanunu ile tespit edilen cetvellerde belirtilen yevmiyeler tazminat olarak verilmektedir.

Diğer mahkemelerde çalışan hâkim, Cumhuriyet savcısı vesair görevlilerin alacakları tazminatla ilgili 2244 sayılı Kanunla değiştirilen 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesinde ise, her iş için birinci derece Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun kanunda belirtilen oranının yol tazminatı olarak ödeneceği açıklanmıştır.

Tapulama mahkemesi ve diğer mahkemeler arasındaki bu değişik düzenleme, tapulama mahkemesinde çalışanların mağduriyetlerine ve bu nedenle de haklı yakınmalara sebebiyet vermektedir. Yeni düzenleme ile keşif tazminatları arasındaki farklılığın kalkması amaçlanmaktadır. Birlik merkezinde oturum açılmasında da dava adedine bakılmaksızın her gün için tek tazminat verilmesi esası getirilmektedir. Diğer taraftan birlik merkezinde ilk duruşmanın açılmasından ve mahkemece resen keşif yapılmasından sonra; tarafların itirazı üzerine yeniden keşfe karar verilmesi halinde, lüzumlu masrafların keşfi talep eden tarafından yatırılması sağlanmak suretiyle davayı sürüncemede bırakmak maksadına yönelik kötü niyetli itirazların ve bundan ötürü Hazineye yük getirilmesinin önlenmesi yoluna gidilmiştir.

Adalet Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/381

Karar No. : 62

16 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 10 Haziran 1982 tarihli 104 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen «28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı», gerekçesi Komisyonumuzca incelendi.

Tapulama hâkimleri ile tapulama mahkemelerindeki diğer görevliler, Tapulama Kanununun 75 nci maddesinin 5 nci fıkrasına göre 6245 sayılı Harçrah Kanununun 50 nci maddesindeki hükme dayanarak, Bütçe Kanunu ile tespit edilen yevmiyeleri tazminat olarak almaktadırlar. 1982 Mali Yılı Bütçe Kanununa ekli «H» işaretli cetvelde, tapulama hâkimleri için 350 TL., kâtipler, daktilolar, şoförler ve benzer yardımcı personel için de 190 TL. günlük tazminat gösterilmektedir.

Adli ve İdarî Yargı hâkimleri ise, 492 sayılı Harçlar Kanununun değişik 34 ncü maddesine göre her iş için 1 nci derece Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun 1/2'ini ve 2/3'sini işin belediye sınırları içinde veya dışında oluşuna göre yol tazminatı olarak almakta; başkâtip ve kâtiplere bu miktarların 2/3'si, mübaşir ve diğer hizmetlilere de 1/2'i verilmektedir. Bütçe Kanununa ekli «H» işaretli cetvelde 1 nci derece memur ve hizmetlilerin gündelik geçici görev yolluğu 1 000 TL. dır.

Belirtilen bu değişik düzenlemenin, daha farklı ve çok davalara bakmakta olan tapulama hâkimleri ile diğer personelinin mağduriyetlerine ve yakınmalarına sebebiyet vereceği aşikârdır. Bu farklı uygulamanın ortadan kaldırılıp, tapulama hâkimleri ile personelinin yol tazminatı bakımından, 492 sayılı Harçlar Kanununa tabi kılınmasını sağlayan tasarının tümü ve maddeleri aynen benimsenmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan

Muzaffer BAŞKAYNAK

Hâkim Tuğgeneral

Üye

İlhan KÖSEOĞLU

Hâkim Albay

Üye

Ahmet C. GÖĞÜŞ

Adalet Bakanlığı
Kanunlar Genel Md.
Tetkik Hâkimi

Üye

Muhtis ENGÜR

Maliye Bakanlığı

Bütçe ve Malî Kont.

Genel Md. Şube Müdürü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Tapulama Kanununun 75 nci maddesinin 5 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tapulama Hâkimi ve diğer mahkeme görevlilerine, keşif ve tatbikatlarda 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesine göre her iş için ayrı yol tazminatı verilir. Birliklerde bu Kanun gereğince yapılacak duruşmalarda ise, her gün için dosya adedine bakılmaksızın yukarıda belirtilen miktarda yol tazminatı ödenir. Tapulama Hâkimi ve bu mahkemenin diğer görevlileri hakkında Harcırah Kanununun 50 nci maddesi hükmü uygulanmaz. İtiraz üzerine yeniden keşfe karar verildiğinde, lüzumlu masraf keşfi talep eden tarafından yatırılır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

B. Ulusu

31.3.1982

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Millî Savunma Bakanı V.
Z. Baykara

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı V. Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
K. Erdem

Prof. Dr. K. Kılıçturgay

Gümrük ve Tekel Bakanı
Prof. Dr. A. Bozen

Ulaştırma Bakanı
Prof. Dr. M. Aysan

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
M. Turgut

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
F. İlkel

Kültür ve Turizm Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bak.
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide

Millî Güvenlik Konseyi

(S. Sayısı : 420)

**DANIŞMA MECLİSİNİN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Tapulama Kanununun 75 nci maddesinin 5 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Tapulama Hâkimi ve diğer mahkeme görevlileri-ne, keşif ve tatbikatlarda 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncu maddesine göre her iş için ayrı yol tazminatı verilir. Birliklerde bu Kanun gereğince yapılacak duruşmalarda ise, her gün için dosya adedine bakılmaksızın yukarıda belirtilen miktarda yol tazminatı ödenir. Tapulama Hâkimi ve bu mahkemenin diğer görevlileri hakkında Harcırah Kanununun 50 nci maddesi hükmü uygulanmaz. İtiraz üzerine yeniden keşfe karar verildiğinde, lüzumlu masraf keşfi talep eden tarafından yatırılır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

**28.6.1966 Tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Kanununda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 ncu maddesi aynen benimsenmiştir.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 419

13.5.1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifinin Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 2/45; M. G. Konseyi : 2/96)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 138)

T.C.

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Md. : 06-1908 (2/45)-1509.

15 Haziran 1982

Konu : Kanun Teklifi.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 14 Haziran 1982 Tarihli 105 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, Hava Kuvvetleri Komutanı ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA'nın, 13.5.1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

Danışma Meclisi Başkanlığına

«13.5.1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi» ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Tahsin ŞAHİNKAYA

Orgeneral

Hava Kuvvetleri Komutanı

ve Millî Güvenlik

Konseyi Üyesi

GENEL GEREKÇE VE MADDE GEREKÇELERİ

Bilindiği üzere, kaçakçılığın Devletin; Siyasi, Mali, İktisadi, Askeri, İdarî Güvenliğini bozacak boyutlara ulaşması halinde sıkıyönetim mahkemelerinin görevli olacağına ilişkin 8.12.1980 tarih ve 2354 numaralı Kanun ile düzenleme yapılmıştır. Ancak, muhtelif sıkıyönetim bölgelerinde aynı örgüte ait kaçakçılık suçları işlenmektedir. Bu şekildeki bir suçun muhtelif mahkemelerde ve münferit davalar halinde görülmesi karışıklıklara ve davaların uzamasına neden olmaktadır. Ayrıca kaçakçılık davaları belli bir ihtisası da gerektirmektedir. Bu bakımdan geniş kapsamlı kaçakçılık olaylarının önceden tespit edilecek bir veya birkaç sıkıyönetim mahkemesinde görülmesi daha uygun olduğundan iş bu kanun teklifi hazırlanmış ve birinci madde ile bu yolda düzenleme getirilmiştir.

Teklifin ikinci maddesi ile, kanunda yapılan değişiklikten önce açılmış bulunan kamu davaları bakımından sıkıyönetim mahkemelerinin görev ve yetkilerinin devamı sağlanmıştır. Ancak, henüz kamu davası açılmamış ise değişiklikten sonra Millî Savunma Bakanlığınca tespit edilecek mahkeme veya mahkemeler görevli ve yetkili olacaktır.

Teklifin üç ve dördüncü maddeleri yürürlük ve yürütmeye ilişkindir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

T.C.

Millî Güvenlik Konseyi
Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 2/96

Karar No. : 50

16 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Hava Kuvvetleri Komutanı ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA tarafından hazırlanarak Danışma Meclisi Başkanlığına sunulan «13.5.1971 tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi» ve gerekçesi ile teklifin Danışma Meclisinde 14.6.1982 tarihinde görüşülerek kabul edilen şekli, Komisyonumuzca görüşüldü.

Teklifin tümü gerekçesinde ifade edilen haklı nedenlerle uygun görülerek benimsendikten sonra maddelerin müzakeresine geçildi.

Teklifin 1 nci maddesindeki «Millî Savunma Bakanlığının önceden tespit ve Resmî Gazete ile yayımlayacağı Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerine aittir.» ibaresinin Danışma Meclisince «Millî Savunma Bakanlığının önceden tespit edip, Resmî Gazete ile yayımlayacağı Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerine aittir.» şeklinde değiştirilerek kabul edildiği görülmüştür.

25.10.1963 tarih ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 1 nci maddesinde, kanun teklifinde bulunan ibarenin aynen yer aldığı görülmektedir. Kanunlar arasındaki terim birliğini sağlamak ve uygulamada tereddüt yaratmamak bakımından teklifteki ibare daha uygun bulunmuştur.

Ayrıca Danışma Meclisince bu maddeye «..bakmak görevi...» kelimelerinden sonra eklenen virgülün yerinde olmadığı zira «Kanunun 13 ncü maddesindeki zaman kaydına bakılmaksızın» ibarelerinin de göreve dahil bulunduğu ve değişikliğe uğratılan asıl metinde de anılan yerde virgül bulunmadığı görülerek maddenin anlamı bakımından teklifdeki noktalamanın yerinde bulunması nedeniyle Danışma Meclisi metni yerine, teklif metni benimsenmiştir.

Teklifin 2 nci maddesi ile düzenlenmiş bulunan ek geçici 5 nci maddenin, 1 nci madde ile sağlanmak istenen amaçla çelişkili olduğu, bir taraftan maddede belirtilen suçlara ilişkin davaların Millî Savunma Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek mahkemelerde bakılması öngörülürken diğer taraftan açılmış bulunan kamu davalarının bu mahkemelere intikalinin önlenmesinin uygun bulunmadığı gözönünde tutularak, bu konudaki bütün davaların tespit ve ilan edilecek Sıkıyönetim Mahkemelerinde görülmesini temin için geçici madde yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre halen muhtelif Sıkıyönetim Mahkemelerinde bulunan bu gibi davalar, mahkemelerin verecekleri görevsizlik kararlarıyla Millî Savunma Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek mahkemelere, askerî savcılıklardaki soruşturma dosyaları ise savcılıklarca verilecek görevsizlik kararlarıyla anılan mahkemelerin savcılıklarına gönderileceklerdir. Bu suretle ihtisas mahkemeleri niteliğinde olacak bu mahkemeler ek 4 ncü madde kapsamındaki bütün davalara bakmış olacaklardır.

Teklifin 3 ve 4 ncü maddeleri Danışma Meclisinden geçen şekliyle benimsenmiştir.

Raporumuz Millî Güvenlik Konseyine arz olunur.

Başkan
Muzaffer BAŞKAYNAK
Hâk. Tuğgeneral

Üye
İsmet ONUR
Hâk. Kld. Albay

Üye
Edip GÜLTEKİN
Hâk. Kld. Albay

Üye
Ersin ESEROL
Hâk. Yarbay

TEKLİF

13.5.1971 Tarih ve 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi.

MADDE 1. — 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Devletin; siyasi veya mali veya iktisadi veya askerî veya idarî güvenliğini bozacak nitelikteki kaçakçılık suçunu işleyenler ile, sıkıyönetim askerî mahkemelerinin görevine giren suçları işleyenlerin fiillerine iştirak halinde olmasa bile, bunlara her ne şekilde olursa olsun yardım ettiği anlaşılan kaçakçılık suçları sanıklarının kaçakçılık davalarına bakmak görevi Kanununun 13 nci maddesindeki zaman kaydına bakılmaksızın, Millî Savunma Bakanlığının önceden tespit ve Resmî Gazete ile yayınlacağı sıkıyönetim askerî mahkemelerine aittir.»

MADDE 2. — 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununa aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

«EK GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, Ek - 4 üncü madde kapsamına giren suçlara ilişkin olarak açılmış bulunan kamu davaları hakkında sıkıyönetim askerî mahkemelerinin önceki hükümlere göre görev ve yetkileri devam eder. Henüz kamu davası açılmamış suç dosyaları hakkındaki davalara bakmak görevi, Millî Savunma Bakanlığınca tespit ve Resmî Gazete ile yayınlanacak askerî mahkemelere aittir.»

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

13.5.1971 Tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Devletin; siyasi veya mali veya iktisadi veya askerî veya idarî güvenliğini bozacak nitelikteki kaçakçılık suçunu işleyenler ile, sıkıyönetim askerî mahkemelerinin görevine giren suçları işleyenlerin fiillerine iştirak halinde olmasa bile, bunlara her ne şekilde olursa olsun yardım ettiği anlaşılan kaçakçılık suçları sanıklarının kaçakçılık davalarına bakmak görevi Kanununun 13 nci maddesindeki zaman kaydına bakılmaksızın Millî Savunma Bakanlığının önceden tespit edip, Resmî Gazete ile yayınlacağı sıkıyönetim askerî mahkemelerine aittir.»

MADDE 2. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa aşağıdaki ek geçici 5 nci madde eklenmiştir.

«EK GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, Ek - 4 nci madde kapsamına giren suçlara ilişkin olarak açılmış bulunan kamu davaları hakkında sıkıyönetim askerî mahkemelerinin önceki hükümlere göre görev ve yetkileri devam eder. Henüz kamu davası açılmamış soruşturma dosyaları hakkındaki davalara bakmak görevi, Millî Savunma Bakanlığının tespit edip, Resmî Gazete ile yayınlacağı askerî sıkıyönetim mahkemelerine aittir.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

13.5.1971 Tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 ncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 4 ncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Devletin; siyasi veya malî veya iktisadî veya askerî veya idarî güvenliğini bozacak nitelikteki kaçakçılık suçunu işleyenler ile, sıkıyönetim askerî mahkemelerinin görevine giren suçları işleyenlerin fiillerine iştirak halinde olmasa bile, bunlara her ne şekilde olursa olsun yardım ettiği anlaşılan kaçakçılık suçları sanıklarının kaçakçılık davalarına bakmak görevi Kanunun 13 ncü maddesindeki zaman kaydına bakılmaksızın, Millî Savunma Bakanlığının önceden tespit ve Resmî Gazete ile yayınlacağı sıkıyönetim askerî mahkemelerine aittir.»

MADDE 2. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa aşağıdaki ek geçici 5 ncü madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, Ek - 4 ncü madde kapsamına giren suçlara ilişkin olarak açılmış bulunan kamu davaları ile henüz soruşturma safhasında olan fiillere ilişkin davalara bakmak görevi de Millî Savunma Bakanlığınca tespit ve Resmî Gazete ile yayınlanacak sıkıyönetim askerî mahkemelerine aittir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Danışma Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ

S. Sayısı : 422

2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/13; M. G. Konseyi : 1/337)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 113 ve 113'e 1 nci Ek)

TC

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Md. : 06-63 (1/13) 01-239

28 Mayıs 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 26 Mayıs 1982 tarihli 97 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

NOT : Bu Kanun tasarısı Genel Kurulun 3, 24, 26 Mayıs 1982 tarihli 89, 96 ve 97 nci Birleşimlerinde görüşülmüştür.

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-935/05649

7 Eylül 1981

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 31.8.1981 tarihinde kararlaştırılan «2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

12 HAZİRAN 1933 GÜN VE 2313 SAYILI UYUŞTURUCU MADDELERİN MURAKABESİ HAKKINDA KANUNUN 20 VE 21 NCİ MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TASARISI

GEREKÇESİ

Tasarı, uyuşturucu maddelerle bu maddelerin ham maddesini oluşturan bitki ve bazların denetlenmesi konusunda düzenleyici hükümler ve yasaklar getiren 12 Haziran 1933 gün ve 2313 sayılı Kanunun uygulanmasından çıkan sorunların görüşüldüğü Bakanlıklararası Uyuşturucu Maddeler Koordinasyon Komitesinin görüş ve önerileri esas alınarak hazırlanmıştır.

Madde 1. — Kanunun 20 nci maddesinde yapılan değişiklikle, sahibi belli olmayanlarla sahipli olarak yakalandıktan sonra Cumhuriyet savcılığına teslim edilen ve kovuşturma sonunda müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddelerin mahallî mülkî amirliğe teslimi öngörülmüş; bu suretle bu maddelerin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına gönderilmesini öngören yürürlükteki hükmün doğurduğu taşımaya ve muhafaza ya ilişkin sakıncalar giderilmiş bulunmaktadır.

Madde 2. — Tasarının ikinci maddesiyle 21 nci maddede yapılan değişiklik, 20 nci maddedeki değişikliğe paralel olarak uyuşturucu maddelerin, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında değil, il merkezinde imhasını öngörmektedir. Buna göre, mahallî en büyük mülkî amirliğine teslim edilen uyuşturucu maddeler, ancak il merkezinde imha edilebilecektir. Böylece, 20 nci maddeye göre ilçelerde kaymakamlıklara teslim edilen uyuşturucu maddeler imha edilmek üzere, kaymakamlıklarla bağlı oldukları ile gönderilecektir.

Maddenin ikinci fıkrası, zaptedilen uyuşturucu maddelerin saklanması, imhasına, imha kurulunun oluşumuna, maddelerden nümune alınması ve tahlile gönderilmesine ilişkin hususların ayrıntılı olarak bir yönetmelikle düzenlenmesini öngörmektedir. Yönetmelik, konuyla ilgili Bakanlık ve kuruluşların görüşleri alınarak Adalet Bakanlığınca hazırlanacak ve yürürlüğe konulacaktır.

Tasarının 3 ve 4 ncü maddeleri yürürlük ve yürütmeye ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/376

Karar No. : 63

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 26 Mayıs 1982 tarihli 97 nci birleşimde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen «2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun 20 ve 21 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi incelendi.

Tümü benimsenerek maddelerin müzakeresine geçildi.

Tasarının 1 nci maddesiyle değiştirilen 20 nci madde düzenlenmesinde analiz yapacak laboratuvarlar ile uyuşturucudan analiz için alınacak örneklerin sayımı suretiyle belirlendiği görülmüştür. İlerde değişik mahreçli laboratuvar sayısının artması ve analizde aranacak bulgulara göre 3 adet örneğin yeterli olmaması hallerinde bu hususları donduran tedvin tarzının belirtilen sakıncalarını gidermek amacıyla sayımdan uzaklaşmış «analizlere yetecek kadar örnek maddenin ilgili laboratuvarlara gönderilmesi» şeklindeki yaklaşım amaca daha uygun, esnek ve yeterli bulunmuştur.

Keza sahibi belli olsun veya olmasın tüm uyuşturucular yönünden yapılacak müşterek işlem tespit olunduktan sonra sahibi belirsiz uyuşturucu madde hakkındaki işlem ayrıca madde metninde yer almıştır.

Müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler ile verilmeyenlerin ve örneklerin yargılama safhalarındaki muhafaza ve mülki amirliğe teslim zamanları ayrıntılı olarak belirtmek suretiyle madde yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının 2 nci maddesiyle değiştirilen 21 nci maddesiyle düzenlenen imha heyetine İl Savcısı veya yardımcısının nezareti olarak katılacağı hususu ilave edilmiş ve maddenin yönetmelik kapsamına ilişkin ikinci fıkrasında 20 nci maddede komisyonumuzca yapılan değişikliğe paralel değişiklik yapmak suretiyle madde benimsenmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 nci maddeleri aynen benimsenmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan

Muzaffer BAŞKAYNAK
Hâkim Tuğgeneral

Üye

Feridun BALATLIOĞLU
Hâkim Albay

Üye

Namık EVREN
Ecz. Dr. Bnb.
J. Gn. K. Kriminal
Lab. Şb. Md.

Üye

M. Tevfik ODMAN
Dz. Hâk. Ön Yzb.

Üye

Metin AKSOY
İçişleri Bakanlığı
Emniyet Gn. Md. lüğü
Kaçakçılık Daire Bşk.

Üye

A. Tuncer SÖNMEZ
Adalet Bakanlığı
Kanunlar Gn. Md. lüğü

Üye

Şükran YAVUZYILMAZ
Sağlık ve Sosyal Yrd. Bak.
İlaç ve Eczacılık
Gn. Md. Yrd.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 nci Maddelerinin Değiştirilmesine dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 12 Haziran 1933 tarihli ve 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Gümrüklerden izinsiz ülkeye sokulmaya çalışılan veya ülke içinde izinsiz satıldığı görülen ve herhangi surette olursa olsun kanuni yetkisi olmayanlar yanında bulunan uyuşturucu maddeler, zabıta ve Gümrük ve Tekel memurları ve sağlık ve sosyal müfettiş ve müdürleri ve Hükümet doktorları ve Sahil Sağlık Teşkilâtı memurları tarafından bir tutanak düzenlenmek suretiyle zaptedilir. Gerek bunlar ve gerekse izinsiz imal ve ihraç edilmek istenilen ve Tekel İdaresi tarafından zaptolunanlardan sahipleri belli olanlar hakkında yapılacak soruşturma ve kovuşturmanın sonuçlanmasına kadar suç delili olarak Cumhuriyet savcılığınca muhafaza altında bulundurulur ve soruşturma ve kovuşturmanın bitmesinden sonra yapılan işlem ve sonuçları bildirilmek suretiyle mühürlü olarak mahallî mülki âmirliğe teslim edilir. Sahibi belli olmayan kaçak uyuşturucu maddeler, mahallin en büyük mülki âmirliğine teslim edilir.»

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 12 Haziran 1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Gümrüklerden ülkeye izinsiz sokulmaya çalışılan veya ülke içinde izinsiz satıldığı görülen ve her ne surette olursa olsun kanunî yetkisi olmayanlar yanında bulunan uyuşturucu maddeler, zabitanın, gümrük ve tekel memurlarının, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı müfettiş ve müdürlerinin, Hükümet tabiplerinin, sağlık ocağı tabiplerinin, Hudut ve Sahiller Sağlık Teşkilatı memurlarının herhangi birisi tarafından bir tutanak düzenlenmek suretiyle zaptedilir. Gerek bunlar, gerekse izinsiz imal ve ihraç edilmek istenilen ve tekel idaresi tarafından zaptolunanlardan sahipleri belli olsun veya olmasın soruşturma ve kovuşturmanın başlangıcında, Adli Tıp Kurumu ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü laboratuvarlarında üçer defa yapılacak analizlere yetecek kadar üç ayrı örnek alındıktan ve geri kalan miktar, analiz raporları ilgili mahkemeye geldikten sonra mahkemenin her safhasında imhasına karar verilebilir.

İmhasına karar verilen uyuşturucu maddeler gereği yapılmak üzere mühürlü olarak mahallî mülkî amirliğe teslim edilir.

3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 27 nci maddesinin (F) fıkrası hükümleri saklıdır.»

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 ve 21 nci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 12 Haziran 1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20. — Gümrüklerden ülkeye izinsiz sokulmaya çalışılan veya ülke içinde izinsiz satıldığı görülen ve her ne surette olursa olsun kanunî yetkisi olmayanlar yanında bulunan uyuşturucu madde, zabitanın, gümrük ve tekel memurlarının, sağlık ve sosyal yardım bakanlığı müfettiş ve müdürlerinin, hükümet tabiplerinin, sağlık ocağı tabiplerinin, hudut ve sahiller sağlık teşkilâtı memurlarının herhangi birisi tarafından bir tutanak düzenlenmek suretiyle zaptedilir. Gerek bunlar, gerekse izinsiz imâl edilen veya ihraç edilmek istenirken Tekel İdaresi tarafından zaptolunanlar sahipleri belli olsun veya olmasın suç delili olarak Cumhuriyet Savcılığınca muhafaza altına alınırlar.

Zaptedilen uyuşturucu maddenin cins, vasif ve miktarının kesin olarak saptanması amacıyla analizlere yetecek kadar örnek madde alınarak usulüne uygun şekilde ilgili laboratuvarlara gönderilir.

Uyuşturucu maddelerin kesin olarak raporları alındıktan sonra, bu maddelerin muhafazasına gerek görülmemesi halinde, yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak alınacak örneklerin saklanması kaydıyla müsaderesine ilgili mahkemece soruşturmanın her safhasında karar verilebilir.

Soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler gereği yapılmak üzere mühürlü olarak mahallî mülkî amirliğe teslim edilir.

Soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilmeyenler ile örnek olarak alınan uyuşturucu maddeler ancak hükmün kesinleşmesinden sonra, sahibi belli olmayan cins, vasif ve miktarları tespit edilmiş uyuşturucu maddeler ise müsaderesi kararı verildikten sonra mahallî mülkî amirliğe teslim edilir.

3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 27 nci maddesinin (F) fıkrası hükümleri saklıdır.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 2. — 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 21. — Müsaderesine karar verilen veya sahiplerine iade edilmeyeceği soruşturma ve kovuşturma sonucunda anlaşılan veya sahibi belli olmayan uyuşturucu maddeler, il merkezinde mülki âmirliğin başkanlığında bir heyet huzurunda imha edilir.

Uyuşturucu madde nümunesi alınması, tahlil için gönderilmesi, müsadere veya imha kararına kadar saklanması, imhada hazır bulunacak heyetin kuruluşu ve imhanın ne surette yapılacağına dair hususlar İçişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlıkları ile Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün görüşleri alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

31 . 8 . 1981

Başbakan

B. Ulusu

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

Z. Baykara

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdaş

Dışişleri Bakanı

İ. Türkmen

Ticaret Bakanı

K. Cantürk

Tarım ve Orman Bakanı

Prof. Dr. S. Özbek

Turizm ve Tanıtma Bakanı

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

T. Özal

Adalet Bakanı

C. Mentek

Maliye Bakanı

K. Erdem

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı V.

Dr. Ş. Tüten

Çalışma Bakanı

Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı

Dr. Ş. Tüten

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide

Devlet Bakanı

Prof. Dr. İ. Öztrak

Millî Savunma Bakanı

Ü. H. Bayülken

Millî Eğitim Bakanı

H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı

R. Baturalp

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Ş. Kocatopçu

Köy İşleri ve Koop. Bak.

M. R. Güney

Kültür Bakanı

C. Baban

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

İçişleri Bakanı

S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı

Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı

N. Özgür

Enerji ve Ta. Kay. Bak. V.

Ş. Kocatopçu

Gençlik ve Spor Bakanı

V. Özgül

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 21. — Müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler, valinin görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında heyet huzurunda imha edilir.

Uyuşturucu madde nümunesi alınması, tahlil için gönderilmesi müsadere veya imha kararına kadar saklanması, imhada hazır bulunacak heyetin kuruluşu imhanın ne surette yapılacağı ve teslim usulü ile ilgili hususlar İçişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlıkları ile Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün görüşleri alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca altı ay içerisinde hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 21. — Müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler, valinin görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında ve il savcısının veya yardımcısının nezaretçi olarak katıldığı heyet huzurunda imha edilir.

Uyuşturucu maddeden gerek analiz için gerekse hükmün kesinleşmesine kadar saklanmak üzere örnek alınması, tahlil için gönderilmesi, uyuşturucu maddenin müsaderesi ve imhası, uyuşturucu madde örneğinin ise hükmün kesinleşmesine kadar saklanması, imhada hazır bulunacak heyetin kuruluşu, imhanın ne şekilde yapılacağı ve teslim usulü ile ilgili hususlar, İçişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları ile Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün görüşleri alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca altı ay içerisinde hazırlanarak yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle belirlenir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi Metninin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Danışma Meclisi Metninin 4 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 415

Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılılık, Bursluluk ve Diğer Sosyal Yardımlar Kanunu Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/139; M. G. Konseyi : 1/368)

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 106)

TC

Danışma Meclisi

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-633 (1/139) 315

12 Nisan 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulumun 8 Nisan 1982 tarihli 78 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Fevri İSLİMYELİ

Başkanvekili

Danışma Meclisi Başkanı V.

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-929/01448

3 Şubat 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28 . 1 . 1982 tarihinde kararlaştırılan «Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılılık, Bursluluk ve Diğer Sosyal Yardımlar Kanunu Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu; eğitimde kız, erkek herkese fırsat eşitliğini, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini en yüksek kademelere kadar devam ettirmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, bursluluk ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmalarını öngörmektedir.

Temel eğitim kurumları ile ortaöğretim kurumlarında parasız yatılılık, bursluluk ve diğer sosyal yardımlar ile ilgili işlemler bugüne kadar:

1. 8.6.1926 tarih ve 915 sayılı «Lise ve Orta Mekteplere Alınacak Leyli Meccanî Talebe Hakkında Kanun»,

2. 19.5.1932 tarih ve 1967 sayılı «Lise ve Orta Mekteplere Alınacak Leyli Meccanî Talebe Hakkında 8.6.1926 tarih ve 915 sayılı Kanuna müzeyyel Kanun»,

3. 5.5.1928 tarih ve 1237 sayılı «Leyli Meccanî Talebenin Mecburî Hizmetlerine Dair Kanun»,

4. 30.5.1929 tarih ve 1484 sayılı «Meccanî Leyli Talebenin Mecburî Hizmetlerine Dair 1237 sayılı Kanuna Müzeyyel Kanun»,

5. 25.5.1938 tarih ve 3400 sayılı «Meccanî Leyli Talebenin Mecburî Hizmetlerine Dair 5 Mayıs, 1928 tarihli ve 1237 sayılı Kanuna Zeyil İlâvesi Hakkında Kanun»,

6. 14.7.1965 tarih ve 657 sayılı «Devlet Memurları Kanunu» ve bu Kanunu değiştiren kanunlar,

7. 14.6.1973 tarih ve 1739 sayılı «Millî Eğitim Temel Kanunu»,

8. Temel Eğitim İkinci Kademe ve Ortaöğretimde Burs, Parasız Yatılılık ve Diğer Sosyal Yardımlar Yönetmeliği,

ile yürütülmüştür.

A) Temel eğitim ikinci kademe okulları ve ortaöğretimdeki parasız yatılılığı ve bursluluğu düzenleyen birden fazla kanunun mevcut olması;

B) Bu kanunların dilinin günümüzün yaşayan ve konuşulan Türkçesine uygun olmaması;

C) Yukarıda belirtilen kanunlarda zorunlu hizmet şekil ve sürelerinde farklılıklar bulunması;

Ç) Okulunu terk eden öğrenci için tazminat koşturması yapıldığı halde belge alan öğrenci için hiçbir işlem yapılmaması şeklinde çelişkilerin yer alması;

D) 1237 sayılı Kanunda liseyi bitiren parasız yatılı öğrenciler için açılacak ilk «muallimlik kurslarını» bitirenlerin ilkökul öğretmenliği veya yabancı dil öğretmenliği yapmaları hükmünün 1739 sayılı Kanun ile getirilmiş olan her dereceli okul öğretmenin yükseköğrenim görme şartıyla çelişkili olması;

Sebebiyle yukarıda sayılan kanunların günümüzün şartlarına uymadığı dikkate alınarak başarılı ve maddî imkânlardan yoksun öğrencilere daha geniş imkânlar sağlanması amacıyla, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılılık, bursluluk ve diğer sosyal yardımlar hakkında bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu Kanunu amacının; maddî imkânlardan yoksun başarılı temel eğitim ve ortaöğretim kurumları öğrencilerine, parasız yatılılık, burs ve diğer sosyal yardımlar yoluyla eğitimde fırsat ve imkân eşitliği sağlanması ve okulu bulunmayan yörelerdeki öğrencilere paralı yatılı okuma olanağı verilmesi olduğu belirtilmektedir.

Madde 2. — Bu Kanun hükümlerinin; Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim yapmaya hak kazanan veya yapmakta olan öğrencilere yapılacak parasız yatılılık, bursluluk ve diğer sosyal yardımlarla ilgili hususları kapsadığı belirtilmektedir.

Madde 3. — «Bakanlık», «Parasız yatılılık», ve «Bursluluk» deyimlerinin tanımları yapılmaktadır.

Madde 4-5. — Parasız yatılılık, bursluluk ve diğer sosyal yardımların sağlanmasında kalkınma planlarında gösterilen hedeflere uyulacağı; parasız yatılılık ve bursluluk kontenjanının dağıtılmasında illerin gelişmişlik durumları ile ilgili eğitim düzeyindeki öğrenci sayısını dikkate alan bir esasa dayanılacağı, öğrencilerin seçilme ve kabulleriyle ilgili esasların ne olacağı, hangi durumda bulunan çocukların sınavsız parasız yatılılığa kabul edilecekleri belirtilmektedir.

Madde 6. — Temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı olan veya burs alan bir öğrencinin bu durumunun, başarılı olduğu sürece, ortaöğretimin sonuna kadar devam edeceği, hususu belirtilmektedir.

Madde 7. — Bursluluğa alınan öğrencilere, bursun Bakanlar Kurulu Kararıyla tespit edilen miktarda verileceği, burs ödenmesine başlanması, devamı ve sona ermesi ile ilgili hususları hükme bağlamaktadır.

Madde 8. — Yönetmeliğinde belirtilen hallerde, bir öğrencinin parasız yatılılıktan bursluluğa veya bursluluktan parasız yatılılığa geçirilebileceği, parasız yatılı öğrencilere ayrıca burs verilmeyeceği hükmü yer almaktadır.

Madde 9. — Parasız yatılılık veya bursluluk imkânlarından faydalanan öğrencinin başka kurumlardan burs alamayacağı belirtilmektedir.

Madde 10. — Parasız yatılı öğrencilere elbise, ayakkabı, iç çamaşırı, defter, kalem, kitap, harçlık ve benzeri sosyal yardımlar yapılacağı belirtilmektedir.

Madde 11. — Parasız yatılılık ve bursluluğun hangi hallerde sona ereceği belirtilmektedir.

Madde 12. — Parasız yatılı öğrencilerin barındırıldığı pansiyonlarda parasız yatılı öğrenci sayısının yarısını aşmamak şartı ile paralı yatılı öğrenci okutulabileceği yer almaktadır.

Madde 13. — Temel eğitim yatılı bölge okullarının ikinci kademesine alınacak öğrencilerin 222 sayılı Kanunun özel hükümlerine tabi olacakları hükme bağlanmaktadır.

Madde 14. — Yeri olmayan parasız yatılı öğrencilerin tatil aylarında okullarında kalabilecekleri veya imkânlara göre belli okullarda toplanabilecekleri belirtilmektedir.

Madde 15. — Parasız yatılı ve burslu öğrencilerin tedavi giderlerinin Millî Eğitim Bakanlığınca karşılanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 16. — Parasız yatılılık ve bursluluktan yararlanacak öğrencilerle ilgili hususları kapsayan yönetmeliğin 6 ay içinde hazırlanması zorunluluğu getirilmektedir.

Madde 17. — Bu Kanuna tabi olarak parasız yatılı veya burslu öğrenim gören öğrencilerin temel eğitim kurumları ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaktan mütevellit hiçbir suretle mecburi hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulamayacakları hükme bağlanmaktadır.

Madde 18. — Yürürlükten kaldırılan kanunlar belirtilmektedir.

Madde 19. — Kanunun yürürlüğe gireceği tarih belirtilmektedir.

Madde 20. — Bu Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceği hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce parasız yatılı ve burslu öğrencilerin parasız yatılılığa veya bursluluğa kabul edildikleri tarihteki kanunların hükümlerine tabi olacakları, ancak bu Kanunda öğrenci lehine getirilen haklardan da yararlanabilecekleri hükme bağlanmaktadır.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

İhtisas Komisyonu

Esas No. : 1/368

Karar No. : 101

14 Haziran 1982

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

«Temeleğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısı» ilgili temsilcilerin katılımıyla Komisyonumuzda görüşülmüştür.

Komisyonumuzun, Danışma Meclisince kabul edilen metin üzerinde yaptığı inceleme sonucunda aşağıda arz edilen gerekçeler ışığında, benimsediği metin tasviplerinize arz edilmiştir.

1. Tasarının «Amaç» ve «Kapsam» ını düzenleyen 1 nci ve 2 nci maddeleri tereddütlere yer vermeyecek şekilde yeniden düzenlenmiş tasviplerine sunulmuştur.

2. Tasarının «parasız yatılı ve burslu okumanın tespiti» ni düzenleyen 4 ncü maddesinde;

(a) Madde başlığı, madde içeriğine uygunluğu sağlanmak üzere «parasız yatılı ve burslu okuyacak öğrencilerin tespiti» şeklinde düzenlenmesi,

(b) Maddeye «parasız yatılı ve burslu okumak için maddî imkânlardan yoksun ve başarılı olmak esastır» hükmü ilave edilmek suretiyle parasız yatılı ve burslu okumanın şartının açıkça belirlenmesi,

(c) Tasarının «Korunma Kararı Alınan Öğrencilerden İstenmeyecek Belge» ye ilişkin 17 nci Maddesinin, 4 ncü madde ile yakın ilgisi dikkate alınarak, bu maddeye dahil edilmesi,

(d) Maddede geçen «Korunmaya muhtaç çocuklar» ifadesinin 6972 sayılı Kanunda bulunması nedeniyle bu Kanunun ismi, metinde yer alması tanıma açıklık getireceği değerlendirilerek metne ilave edilmesi, tensiplerine arz edilmiştir.

3. Tasarının «sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınma» yı düzenleyen 5 nci madde kapsamına, 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanunu, 2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 2453 sayılı Yurt Dışında Görevli Personele Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdî Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uyan kişilerin çocukları, görev yaptıkları yerde çocuğunun devam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocukları ile kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşamakta olan çocukların da alınması, öngörülerek tasviplerinize arz edilmiştir.

4. Tasarının 6, 7, 8 ve 9 ncü maddeleri genel olarak benimsenmiş ancak anlam kolaylığı sağlanması bakımından bazı ifade düzeltmeleri yapılarak tasviplerinize sunulmuştur.

5. Tasarının «Sosyal Yardımlar» ı düzenleyen 10 ncü Maddesi daha belirgin bir ifade ile düzenlenmiş ve «Tedavi Giderleri» ile ilgili 15 nci maddenin de sosyal yardımlar çerçevesinde mütalaa edilerek bu maddeye ilave edilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

6. Tasarının «Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenciliğin Sona Ermesi» ni düzenleyen 11 nci Maddesine «Bakanlıkça kabul edilebilir bir mazerete dayanmaksızın kendiliğinden öğrenimi terkederek okuldan ayrılmak» fıkrası, «taksirli suçlar hariç olmak üzere ertelenmiş olsa dahi bir suçtan dolayı mahkum olmak» ile «parasız yatılı veya burslu okumaktan vazgeçmek» fıkraları eklenerek maddeye uygulamada açıklık getirileceği değerlendirilmiştir.

7. Tasarının «Paralı Yatılı Öğrenci Alınması» nı düzenleyen 12 nci maddesine okulu bulunmayan yerlerdeki öğrencilerle ailesi yurtdışında bulunan öğrencilere paralı yatılılıkta öncelik verilmesi öngörülerek metne ilavesi tasviplerine sunulmuştur.

8. Tasarının «Yatılı Bölge Okulları» ile ilgili 13 ncü maddesinin, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu halen yürürlükte bulunduğu ve bu kanun adı geçen kanunda herhangi bir değişiklik yapmadığı cihetle metinden çıkarılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

9. Tasarının «Tatil Aylarında Okulda Kalacak Öğrencileri» belirleyen 14 ncü Maddesinin 13 ncü madde olarak, «Çıkarılacak Yönetmelikler» i düzenleyen 16 ncü Maddesinin de «Çeşitli Hükümler» içinde 15 nci Madde olarak yer alması düşünüülerek tensiplerine sunulmuştur.

10. Tasarının 18 nci Maddesi 14 ncü madde olarak düzenlenmiş ve madde başlığı «Parasız Yatılı ve Burslu Okumanın Karşılıksız Oluşu» şeklinde değiştirilerek madde içeriği ile uygunluğu sağlanarak arz edilmiştir.

11. Tasarının «Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar» ı belirleyen 19 ncu Maddesi 16 ncü Madde olarak aynen benimsenmiştir.

12. Tasarının Geçici 1 nci ve 2 nci maddeleri başlıkları kaldırılarak aynen benimsenmiştir.

13. Parasız yatılı okulların kapasitelerinin artırılması maksadıyla beş yıllık bir plan hazırlanması ve öngörülen kapasiteye ulaşıncaya kadar öğretmen çocuklarının sınavsız olarak alınmasında boş pansiyon kapasitelerinden yararlanılması için geçici 3 ncü madde düzenlenmiş, tasviplerinize sunulmuştur.

14. Tasarının 20 nci ve 21 nci Maddeleri 17 ve 18 nci maddeler olarak aynen benimsenmiştir. Tensiplerinize arz olunur.

Komisyon Başkanı
Cumhur EVCİL
Kur. Alb.

Üye
Kemal YILMAZ
Kur. Alb.

Üye
Necati ERTÜRK
Kur. Yb.

Üye
M. Tevfik ODMAN
Hâk. Ön. Yzb.

Üye
Cengiz AĞIN
MEB. Talim ve Terbiye
Kurulu Üyesi

Üye
Rusuhi ECEVİTOĞLU
Maliye Bakanlığı
Büt. Malî Kont..
Gn. Md. D. Bşk.

Üye
Mehmet KAMILOĞLU
MGK. Büt. Pl. ve Maliye
Kom. Temsilcisi

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılılık, Bursluluk ve Diğer Sosyal Yardımlar Kanunu Tasarısı

KISIM

I

Genel Esaslar

Amaç :

MADDE 1. — Bu kanunun amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temel eğitim kurumları ile ortaöğretim kurumlarında öğrenim yapmaya hak kazanan veya yapmakta olan maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilere parasız yatılılık, bursluluk ve diğer sosyal yardımlar yoluyla eğitimde fırsat ve imkân eşitliği sağlamak; okulu bulunmayan yörelerdeki öğrencileri paralı yatılı okuma imkânına kavuşturmaktır.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu kanun Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temel eğitim kurumları ile ortaöğretim kurumlarında öğrenim yapmaya hak kazanan veya yapmakta olan öğrencilere parasız yatılılık; parasız yatılılık sağlanamadığı hallerde bursluluk ve diğer sosyal yardımların sağlanmasına ilişkin hususları kapsar.

Tanım :

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen :

«Bakanlık» deyiminden Millî Eğitim Bakanlığı;

«Parasız yatılılık» deyiminden maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin yönetmeliğinde belirtilen şartları taşımaları durumunda temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında karşılıksız olarak barındırılmaları, yedirmeleri, içirilmeleri, giydirilmeleri, kendilerine harçlık verilmesi;

«Bursluluk» deyiminden maddî imkânlardan yoksun ve yönetmeliğinde belirtilen şartları taşıyan başarılı öğrencilere, temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarında Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilecek miktarda para yardımı yapılması;

Anlaşılır.

DANIŞMA MECLİSİNİN
KABUL ETTİĞİ METİN

Temeleğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısı

KISIM - I

Genel Esaslar

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında öğrenim yapmaya hak kazanan veya öğrenim yapmakta olan, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilere parasız yatılı, burslu okuma ve diğer sosyal yardım imkânları sağlamaktır.

Kapsam :

MADDE 2. — 1 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan öğrencilere sağlanacak parasız yatılı veya burslu okuma imkânları ile tanınacak gerekli sosyal yardımlara ait esaslar bu Kanun kapsamına girer.

Bu kanun ayrıca, öncelikle okulu bulunmayan bölgelerdeki öğrencilere paralı yatılı okuma imkânlarından faydalanma şekil ve şartlarını düzenler.

Tanım :

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen :

«Bakanlık» sözünden Millî Eğitim Bakanlığı,

«Parasız yatılı okuma» sözünden, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, yönetmeliğinde belirtilen şartları taşımaları durumunda temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında karşılıksız olarak barındırılması, beslenmesi, giydirilmesi, kendilerine harçlık verilmesi,

«Burslu okuma» sözünden, maddî imkânlardan yoksun ve yönetmeliğinde belirtilen şartları taşıyan başarılı öğrencilere temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarında Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek miktarda para yardımı yapılması,

«Paralı yatılı okuma» sözünden, öncelikle okulu bulunmayan bölgelerdeki öğrencilerin pansiyon ücretlerinin kendilerince ödenmesi suretiyle okumaları, Anlaşılır.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ
METİN

Temeleğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun Tasarısı

KISIM - I

Genel Esaslar

Amaç :

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu Kanun, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaya hak kazanan öğrencileri kapsar.

Tanımlar :

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen :

«Parasız yatılı okuma» sözünden, bu Kanunda belirtilen şartları taşıyan öğrencilerin temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında karşılıksız olarak barındırılmak, beslenmek, giydirilmek ve kendilerine harçlık verilme suretiyle okutulmaları;

«Burslu okuma» sözünden, bu Kanunda belirtilen şartları taşıyan öğrencilerin temeleğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarında Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek miktarda karşılıksız olarak para yardımı yapılması suretiyle okutulmaları;

Anlaşılır.

(Hükümetin Teklifi)

KISIM

II

Parasız Yatılılık ve Burslulukla İlgili Hükümler

Parasız Yatılılık ve Bursluluğun Tespiti :

MADDE 4. — Bakanlık, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında, kalkınma planlarında gösterilen hedefler doğrultusunda, parasız yatılı ve burslu öğrenci okutur. Parasız yatılı okutulacak ve burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri ve kabulleri ile ilgili esaslar her yıl Bakanlıkça duyurulur.

Parasız yatılılık ve bursluluk kontenjanının dağıtımında illerin gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınır.

Parasız yatılılık kontenjanının yönetmelikte belirtilen yüzdelerdeki sayısı korunmaya muhtaç çocuklara, öğretmen ve eğitimci çocuklarına, temel eğitim kurumlarında öğrenim yapma imkânı bulunmayan yerleşme merkezinden başka bir yerde okuyan çocuklara ayrılır.

5434 sayılı Kanununun 65 nci maddesi (d) fıkrası hükümleri saklıdır.

Sınavsız Olarak Parasız Yatılılığa Alınma :

MADDE 5. — Doğal afetler, savaş ve olağanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar ile görev sırasında şehit olan kamu görevlilerinin çocukları sınavsız olarak parasız yatılılığa alınırlar.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

KISIM - II

Parasız Yatılı, Burslu ve Paralı Yatılı Okuma ile İlgili Hükümler

Parasız Yatılı ve Burslu Okumanın Tespiti :

MADDE 4. — Bakanlık, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında, kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda, parasız yatılı ve burslu öğrenci okutur.

Parasız yatılı okutulacak ve burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri ve kabulleri ile ilgili esaslar her yıl Bakanlıkça duyurulur.

Parasız yatılı ve burslu öğrenci kontenjanının dağıtımında illerin gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınır.

Parasız yatılı öğrenci kontenjanının yönetmelikte belirtilen yüzdelerdeki sayısı korunmaya muhtaç çocuklara, öğretmen ve eğitimci çocuklarına, buldukları yerde temel eğitim kurumlarında öğrenim yapma imkânı olmayan ve yerleşme merkezinden başka bir yerde okuyan çocuklara ayrılır.

5434 Sayılı Kanununun 65 nci maddesinin (d) fıkrası hükümleri saklıdır.

Sınavsız Olarak Parasız Yatılı Öğrenciliğe Alınma:

MADDE 5. — Doğal afetler, savaş ve olağanüstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar ile görev sırasında şehit olan görevlilerin çocukları, sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

KISIM - II

Parasız Yatılı, Burslu ve Paralı Yatılı Okuma ile İlgili Hükümler

Parasız Yatılı ve Burslu Okuyacak Öğrencilerin Tespiti :

MADDE 4. — Millî Eğitim Bakanlığı, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında, kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda parasız yatılı ve burslu öğrenci okutur. Parasız yatılı ve burslu okumak için maddî imkânlardan yoksun ve başarılı olmak esastır. Ancak sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe kabul edilenler ile 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanuna göre yetiştirme yurtlarından gelen veya aynı Kanun gereğince haklarında tedbir kararı verilmiş olan öğrencilerden, parasız yatılı veya burslu okumak isteyenlerin ailelerinin maddî durumları dikkate alınmaz.

Parasız yatılı ve burslu öğrenci kontenjanları illerin gelişmişlik durumları ve öğrenci sayıları dikkate alınarak her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir.

Parasız yatılı okuma veya burslu okuma hakkından yararlanacak öğrencilere ait kontenjanların, 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkında Kanunda yer alan korunmaya muhtaç çocuklar, öğretmen çocukları ve oturdukları yerde temel eğitim kurumunu bulunmadığından öğrenim hakkından yararlanamayan çocuklar için tespitine ve bunlara ait yüzdeler karşılığındaki sayıların belirlenmesine dair esaslar yönetmelikle belirlenir.

Parasız yatılı olarak okutulacak veya burs verilecek öğrencilerin sayısı, seçilmeleri, sınavları ve kabulleri ile ilgili esaslar her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca ilan edilir.

Sınavsız Olarak Parasız Yatılı Alınacak Öğrenciler :

MADDE 5. — Durumları 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 65 nci maddesinin (d) fıkrası, 2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 2453 sayılı Yurt dışında Görevli Personele Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdî Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine uyan kişilerin çocukları; doğal afetler, savaş ve olağan üstü haller sebebiyle korunmaya muhtaç duruma düşmüş olan çocuklar; görev yaptıkları yerde çocuğunun de-

Süreklilik :

MADDE 6. — Temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okuyan öğrencinin parasız yatılılık veya bursluluğu ortaöğretimini tamamlayıncaya kadar, başarılı olduğu sürece devam eder.

Burs Ödeme :

MADDE 7. — Bursluluğa alınan öğrencilerin bursları, bursluluğa alındıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren okullarınca ödenir.

Ara sınıflardaki burslu öğrencilerin burslarının ödenmesine tatil aylarında da devam edilir.

Son sınıfta bulunan burslu öğrencilerin bursları güz dönemi sınavlarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşında kesilir. Ancak temel eğitim ikinci kademe kurumları son sınıf öğrencileri ortaöğretim kurumlarına devam ettikleri takdirde bursları kesilmez.

Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumları öğrencilerine Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilen miktar kadar burs verilir.

Parasız Yatılılık ve Bursluluğa Geçme :

MADDE 8. — Yönetmeliğinde belirtilen durum ve şartlarda bir defaya mahsus olmak üzere parasız yatılı öğrenciler bursluluğa, burslu öğrenciler parasız yatılılığa geçirilebilirler.

Ancak, parasız yatılı öğrencilere ayrıca burs verilmez.

Başka Kurum Burslarından Yararlanamama :

MADDE 9. — Parasız yatılılık veya bursluluk imkânından yararlanan öğrenciler başka kurumlar adına verilen burslardan faydalanamazlar.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Süreklilik :

MADDE 6. — Temel Eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okuyan öğrencinin parasız yatılı veya burslu okuma durumu ortaöğretimi tamamlayınca kadar, başarılı olduğu sürece devam eder.

Burs Ödeme :

MADDE 7. — Burslu öğrencilerin bursları, burs almaya hak kazandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren okullarınca ödenir.

Öğrenimi devam eden öğrencilerin burslarının ödenmesine tatil aylarında da devam edilir.

Son sınıfta bulunan burslu öğrencilerin bursları, güz dönemi sınavlarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşında kesilir. Ancak, temel eğitim ikinci kademe kurumları son sınıf öğrencileri ortaöğretim kurumlarına devam ettikleri takdirde bursları kesilmez.

Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumları öğrencilerine Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen miktar kadar burs verilir.

Parasız Yatılı ve Burslu Öğrenciliğe Geçme :

MADDE 8. — Yönetmeliğinde belirtilen durum ve şartlarda, bir defaya mahsus olmak üzere parasız yatılı öğrenciler burslu, burslu öğrenciler parasız yatılı öğrenciliğe geçirilebilirler.

Ancak, parasız yatılı öğrencilere ayrıca burs verilmaz.

Başka Kurum Burslarından Yararlanamama :

MADDE 9. — Parasız yatılı veya burslu okuma imkânından yararlanan öğrenciler, başka kurumlar adına verilen bursu seçtikleri takdirde bu kanunda öngörülen parasız yatılı okuma veya burs alma haklarından yararlanamazlar.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

vam edeceği düzeyde okul bulunmayan öğretmenlerin başarılı çocukları ile kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşamakta olan çocuklar sınavsız olarak parasız yatılı öğrenciliğe alınırlar. Ancak, kalkınmada öncelikli yörelerde doğmuş ve orada yaşayan çocuklar hariç, bu gibi öğrencilerden özel giriş sınavı ve kayıt - kabul şartları bulunan eğitim - öğretim kurumlarına alınacakların, bu kurumların kayıt - kabul şartlarını taşımaları ve sınavlarını kazanmaları gereklidir.

Parasız Yatılı veya Burslu Okuma Süresi :

MADDE 6. — Durumları 11 nci madde hükümleri dışında kaldığı sürece, temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okuyan öğrencinin parasız yatılı veya burslu okuma durumu ortaöğretimi tamamlayınca kadar devam eder.

Burs Ödeme :

MADDE 7. — Temeleğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumları öğrencilerine Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen miktar kadar burs verilir.

Burslu öğrencilerin bursları, burs almaya hak kazandıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren okullarınca ödenir. Ödemeye tatil aylarında da devam olunur.

Son sınıf öğrencilerinden okulu bitirenlerin bursları, güz dönemi sınavlarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşında kesilir. Ancak, temel eğitim ikinci kademe son sınıf öğrencilerinin bursları ortaöğretim kurumlarına devam etmeleri halinde kesilmez.

Parasız yatılı öğrencilere ayrıca burs verilmaz.

Parasız Yatılı ve Burslu Okuma Arasında Geçişler :

MADDE 8. — Bir defaya mahsus olmak üzere parasız yatılı öğrenciler burslu, burslu öğrenciler parasız yatılı öğrenciliğe geçirilebilirler.

Başka Kurum Burslarından Faydalanma :

MADDE 9. — Parasız yatılı veya burslu okuma imkânından faydalanan öğrenciler, başka kurumlarca verilen bursu seçtikleri takdirde bu kanunda öngörülen parasız yatılı veya burslu okuma haklarından faydalanamazlar.

(Hükümetin Teklifi)

Sosyal Yardımlar :

MADDE 10. — Parasız yatılı öğrencilere elbise, ayakkabı, iç çamaşırı, defter, kalem, kitap, harçlık ve benzeri sosyal yardımlar yapılır.

Parasız Yatılılık ve Bursluluğun Sona Ermesi :

MADDE 11. — Aşağıdaki hallerde parasız yatılılık ve bursluluk sona erer :

- a) Temel eğitim kurumları veya ortaöğretim kurumlarının her bir kademesinde bir defadan fazla bir üst sınıfa devam etme hakkını kazanamaması.
- b) Okula devamını bir öğretim yılı veya daha fazla süre engelleyen disiplin cezası almış olması.

Paralı Yatılı Öğrenci Alınması :

MADDE 12. — Bakanlık, parasız yatılı öğrencilere ayırdığı pansiyonlarda parasız yatılı okutacağı öğrenci sayısının yarısını aşmamak üzere paralı yatılı öğrenci okutabilir. Buna dair esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yatılı Bölge Okulları :

MADDE 13. — Temel eğitim yatılı bölge okullarının ikinci kademesine alınacak öğrenciler 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun özel hükümlerine tabidirler.

Tatil Aylarında Okulda Kalacak Öğrenciler :

MADDE 14. — Tatil aylarında kalacak yeri olmayan parasız yatılı öğrencilerin okullarında veya belli okullarda toplanmak suretiyle, barındırılmalarına devam olunabilir.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Sosyal Yardımlar :

MADDE 10. — Parasız yatılı öğrencilere elbise, ayakkabı, iç çamaşırı, defter, kalem, kitap, harçlık ve benzeri sosyal yardımlar yapılır.

Parasız Yatılı ve Burslu Öğrenciliğin Sona Ermesi :

MADDE 11. — Aşağıdaki hallerde parasız yatılı ve burslu okuma hakkı sona erer :

- a) Temel eğitim veya ortaöğretim kurumlarının her bir kademesinde bir defadan fazla bir üst sınıfa devam etme hakkını kazanamamak;
- b) Okula devamını bir öğretim yılı veya daha fazla süre engelleyen disiplin cezası almış olmak;

Paralı Yatılı Öğrenci Alınması :

MADDE 12. — Bakanlık, parasız yatılı öğrencilere ayırdığı pansiyonlarda parasız yatılı okutacağı öğrenci sayısının yarısını aşmamak üzere paralı yatılı öğrenci okutabilir. Buna dair esaslar yönetmelikte düzenlenir.

Yatılı Bölge Okulları :

MADDE 13. — Temel eğitim yatılı bölge okullarına alınacak öğrenciler 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu hükümlerine tabidirler.

Tatil Aylarında Okulda Kalacak Öğrenciler :

MADDE 14. — Tatil aylarında kalacak yeri olmayan parasız yatılı öğrencilerin okullarında veya belli okullarda toplanmak suretiyle, barındırılmalarına devam olunur.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

Sosyal Yardımlar :

MADDE 10. — Parasız yatılı öğrencilere eğitim araç ve gereçleri, yiyecek, giyecek, harçlık ve diğer ihtiyaçları ile ilgili sosyal yardımlar yapılır.

Parasız yatılı ve burslu öğrencilerin muayene ve tedavi giderleri Millî Eğitim Bakanlığınca karşılanır.

Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenciliğin Sona Ermesi :

MADDE 11. — Aşağıdaki hallerde parasız yatılı veya burslu okuma hakkı sona erer :

- a) Temel eğitim kurumlarının birinci ve ikinci kademesi ile ortaöğretim kurumlarındaki öğrenimlerinin her birinde bir defadan fazla bir üst sınıfa devam etme hakkını kazanamamak.
- b) Taksirli suçlar hariç olmak üzere ertelenmiş olsa dahi bir suçtan dolayı mahkûm olmak.
- c) Bir öğretim yılı veya daha fazla okul ile ilişkisini kesen disiplin cezası almış olmak.
- d) Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilebilir bir mazerete dayanmaksızın kendiliğinden öğrenimini terk ederek okuldan ayrılmak.
- e) Parasız yatılı veya burslu okumaktan vazgeçmek.

Paralı Yatılı Öğrenci Alınması :

MADDE 12. — Millî Eğitim Bakanlığı, parasız yatılı öğrencilere ayırdığı pansiyonlarda parasız yatılı okutacağı öğrenci sayısının yarısını aşmamak üzere pansiyon ücretleri kendilerince ödenmek suretiyle paralı yatılı öğrenci okutabilir.

Paralı yatılı okutulacak öğrencilerden okulu bulunmayan yerlerdeki öğrencilerle ailesi yurt dışında bulunan öğrencilere öncelik tanınır.

Tatil Aylarında Okulda Kalacak Öğrenciler :

MADDE 13. — Tatil aylarında parasız yatılı öğrencilerden kalacak yeri olmayanların okullarda veya belli yerlerde toplanmak suretiyle barındırılmalarına ve sosyal yardımlardan faydalandırılmalarına devam olunur.

(Hükümetin Teklifi)

Tedavi Giderleri :

MADDE 15. — Parasız yatılı ve burslu öğrencilerin tedavi giderleri Bakanlıkça karşılanır.

Çıkarılacak Yönetmelik :

MADDE 16. — Temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarına parasız yatılı veya burslu olarak alınacak öğrencilerde aranacak şartlara; seçme sıralama sınavlarına; il kontenjanları ile kontenjanın dağıtımına; parasız yatılılıktan bursluluğa, bursluluktan parasız yatılılığa geçirilmeye; parasız yatılı ve burslu öğrencilerin bir okuldan başka bir okula nakillerine; paralı yatılılığa alınacak öğrencilere ilişkin esaslar bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle tespit edilir.

Ancak yetiştirme yurtlarından gelecek öğrencilerle «korunma kararı» öğrencilerden, parasız yatılı veya burslu okumak isteyenlerin maddi durumlarının tespitine ilişkin, ailesinin geçim durumunu gösterir belge istenmez.

Mecburi Hizmetle Yükümlü Tutulmama :

MADDE 17. — Bu Kanuna tabi olarak parasız yatılı veya burslu öğrenim gören öğrenciler, temel eğitim kurumları ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaktan mütevellit hiçbir suretle mecburi hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulamazlar.

Bu Kanuna Tabi Olmayacak Öğrenciler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce temel eğitim kurumları ile ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan öğrenciler, parasız yatılı veya burslu olarak kabul edildikleri tarihlerdeki kanunlara tabidirler. Ancak bu kanun ile öğrenci lehine getirilen haklardan yararlandırılırlar.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Tedavi Giderleri :

MADDE 15. — Parasız yatılı ve burslu öğrencilerin tedavi giderleri Bakanlıkça karşılanır.

Çıkarılacak Yönetmelik :

MADDE 16. — Temel eğitim ve Ortaöğretim Kurumlarına parasız yatılı veya burslu olarak alınacak öğrencilerde aranacak şartlara, seçme-sıralama sınavlarına, il kontenjanları ile kontenjanın dağıtımına, parasız yatılı öğrencilikten burslu öğrenciliğe, burslu öğrencilikten-parasız yatılı öğrenciliğe geçirilmeye, parasız yatılı veya burslu öğrencilerin bir okuldan başka bir okula nakillerine, paralı yatılı öğrenciliğe ve diğer benzeri konulara ilişkin esasları içeren yönetmelik bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlıkça çıkarılır.

Koruma Kararı Alınan Öğrencilerden İstenmeyecek Belge :

MADDE 17. — Yetiştirme yurtlarından gelecek öğrencilerle haklarında korunma kararı verilmiş olan öğrencilerden, parasız yatılı veya burslu okumak isteyenlerin maddi durumlarının tespitine ilişkin, ailesinin geçim durumunu gösterir belge istenmez.

Mecburi Hizmetle Yükümlü Tutulmama :

MADDE 18. — Bu Kanuna tabi olarak parasız yatılı veya burslu öğrenim gören öğrenciler, temel eğitim kurumları ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu okumaktan mütevellit hiçbir suretle mecburi hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulamazlar. 11 nci maddede kapsamına giren öğrenciler de bu madde hükmüne tabi tutulurlar.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

Parasız Yatılı ve Burslu Okumanın Karşılıksız Oluşu :

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerine göre parasız yatılı veya burslu okumak suretiyle okulu bitirenlerle herhangi bir sebeple okuldan ayrılan öğrenciler hiçbir şekilde mecburi hizmet, tazminat veya geri ödeme ile yükümlü tutulmazlar.

(Hükümetin Teklifi)

KISIM

III

Çeşitli Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar :

MADDE 18. — 8.6.1926 tarih ve 915 sayılı Lise ve Orta Mekteplere Alınacak Leyli Meccanî Talebe Hakkında Kanun,

19.5.1932 tarih ve 1967 sayılı Lise ve Orta Mekteplere Alınacak Leyli Meccanî Talebe Hakkında 8.6.1926 tarih ve 915 sayılı Kanuna Müzeyyel Kanun,

5.5.1928 tarih ve 1237 sayılı Leyli Meccanî Talebenin Mecburî Hizmetlerine Dair Kanun,

30.5.1929 tarih ve 1484 sayılı Meccanî Leyli Talebenin Hizmetlerine Dair 1237 sayılı Kanuna Müzeyyel Kanun,

25.5.1938 tarih ve 3400 sayılı Leyli Meccanî Talebenin Mecburî Hizmetlerine Dair 5.5.1928 tarih ve 1237 sayılı Kanuna Zeyil İlavesi Hakkında Kanun,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

KISIM - III
Çeşitli Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar :

MADDE 19. — Aşağıdaki Kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır :

1. 8 . 6 . 1926 tarih ve 915 sayılı, Lise ve Orta Mekteplere Alınacak Leyli Meccanî Talebe Hakkında Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 19 . 5 . 1932 tarih ve 1967 sayılı Kanun,

2. 5 . 5 . 1928 tarih ve 1237 sayılı Leyli Meccanî Talebenin Mecburi Hizmetlerine Dair Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 30 . 5 . 1929 Tarih ve 1484 sayılı ve 25 . 5 . 1938 tarih ve 3400 sayılı Kanunlar.

Bu Kanuna Tabi Olacak ve Olmayacak Öğrenciler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan ve daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler de bu kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Eski Yönetmelik Hükümleri :

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar mevcut yönetmeliğin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

KISIM - III
Çeşitli Hükümler

Yönetmelik :

MADDE 15. — Temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarına parasız yatılı veya burslu olarak alınacak öğrencilerde aranacak şartlara; seçme - sıralama sınavlarına; il kontenjanları ile kontenjanın dağıtımına; parasız yatılı öğrencilikten burslu öğrenciliğe, burslu öğrencilikten parasız yatılı öğrenciliğe geçirilmeye; sosyal yardımlara; parasız yatılı veya burslu öğrenciliğin sona ermesine; parasız yatılı veya burslu öğrencilerin bir okuldan başka bir okula nakillerine; paralı yatılı öğrenciliğe ilişkin hususlarla bu kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar :

MADDE 16. — Aşağıdaki kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

a) 8.6.1926 tarih ve 915 sayılı Lise ve Orta Mekteplere Alınacak Leyli Meccanî Talebe Hakkında Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 19.5.1932 tarih ve 1967 sayılı Kanun.

b) 5.5.1928 tarih ve 1237 sayılı Meccanî Leyli Talebenin Mecburi Hizmetlerine Dair Kanun ile bu Kanuna Müzeyyel 30.5.1929 tarih ve 1484 sayılı ve 25.5.1938 tarih ve 3400 sayılı kanunlar.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce temeleğitim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılı veya burslu olarak öğrenimlerine devam etmekte olan ve daha önce okuldan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış veya mezun olmuş öğrenciler de bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar mevcut yönetmeliğin bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(Hükümetin Teklifi)

Yürürlük :

MADDE 19. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 20. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

28.1.1982

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı V.
K. Erdem

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztürk

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Millî Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
Prof. Dr. K. Kılıçturgay

Gümrük ve Tekel Bakanı
Prof. Dr. A. Bozer

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
M. Turgut

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
F. İlkel

Kültür ve Turizm Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bak.
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

(Danışma Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

(İhtisas Komisyonunun Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 3. — Parasız yatılı okulların kapasitelerinin artırılması maksadıyla beş yıllık bir plan hazırlanır ve bunun uygulanması için bütçede yeterli ödenek ayrılır. Öngörülen kapasiteye ulaşıncaya kadar öğretmen çocuklarından sınavsız olarak parasız yatılı alınacak öğrenciler için boş pansiyon kapasitelerinden yararlanılır.

Yürürlük :

MADDE 20. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 21. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Yürürlük :

MADDE 17. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 18. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

